

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
THE AUDIOVISUAL COUNCIL OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46, Tel.: (+37322) 277551, fax: (+37322) 277471,
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md, <https://consiliuaudiovizual.md>

APROBAT

Decizia Consiliului Audiovizualului
nr. 245 din 04 octombrie 2024

RAPORT

cu privire la rezultatele controlului modului de reflectare a alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 de către furnizorii de servicii media audiovizuale ale căror declarații au fost aprobate de Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova

20 septembrie – 29 septembrie 2024

Scopul controlului: A determina măsura în care programele audiovizuale monitorizate corespund rigorilor juridice, precum și angajamentelor asumate prin Declarația politicii editoriale a furnizorului de servicii media în reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului.

Obiectul controlului: programele de știri și actualități.

Serviciile media audiovizuale supuse controlului:

- 1) „Moldova 1” – serviciu media audiovizual public național, programul informativ „Mesager” difuzat la ora 21:00;
- 2) „TV-Găgăuzia” – serviciu media audiovizual public regional, programul informativ „Știri” difuzat la ora 21:30;
- 3) „PRO TV Chișinău” – serviciu media audiovizual privat național, programul informativ „Știrile Pro TV Chișinău” difuzat la ora 20:00;
- 4) „ATV” – serviciu media audiovizual privat regional, programul informativ „Новости” difuzat la ora 17:30;
- 5) „Exclusiv TV” – serviciu media audiovizual privat național, programul informativ „Știri” difuzat la ora 22:40;
- 6) „Jurnal TV” – serviciu media audiovizual privat național, programul informativ „Jurnalul orei 19” difuzat la ora 19:00;
- 7) „TVC 21” – serviciu media audiovizual privat național, programul informativ „News Digest” difuzat la ora 19:55;
- 8) „TV8” – serviciu media audiovizual privat național, programul informativ „Știri” difuzat la ora 19:00;
- 9) „TVR Moldova” – serviciu media audiovizual privat național, programul informativ „Telejurnal” difuzat la ora 18:00;
- 10) „Cinema 1” – serviciu media audiovizual privat național, programul informativ „Buletin informativ” difuzat la ora 18:00;
- 11) „N4” – serviciu media audiovizual privat național, programul informativ „Obiectiv” difuzat la ora 21:00;
- 12) „SOR TV” – serviciu media audiovizual privat regional, programul informativ „Știri” difuzat duminica la ora 17:00;
- 13) „Drochia TV” – serviciu media audiovizual privat regional, programul informativ „Buletin de știri” difuzat la ora 19:15;
- 14) „Media TV” – serviciu media audiovizual privat local, programul informativ „Știri” difuzat la ora 18:00;
- 15) „Axial TV” – serviciu media audiovizual privat național, programul informativ „Știri” difuzat la ora 21:00;
- 16) „TV Elita” – serviciu media audiovizual privat regional, programul informativ „Știri – Fiți la curent” difuzat la ora 21:00;
- 17) „Studio L” – serviciu media audiovizual privat regional, programul informativ „Știri” difuzat la ora 19:05;
- 18) „R Live TV” – serviciu media audiovizual privat național, dezbateri electorale difuzate la ora 20:00;
- 19) „Canal Regional” – serviciu media audiovizual privat național, programul informativ „Știri zi de zi” difuzat la ora 19:00.

Perioada de control: 20-29 septembrie 2024

Indicatorii: calitativi/cantitativi, inclusiv frecvența și durata subiectelor electorale, caracterul conflictual/neconflictual al subiectelor, prezența protagoniștilor în subiecte cu caracter electoral, frecvența și durata intervențiilor concurenților electorali/participanți la referendum, atitudinea reporterului/prezentatorului etc.

Metodele principale aplicate:

- **analiza de conținut:** pentru a determina conformitatea/neconformitatea programelor monitorizate cu rigorile juridice;
- **analiza comparată:** pentru a determina evoluția/involuția fiecărui serviciu media audiovizual în reflectarea alegerilor/referendumului;
- **analiza și sinteza:** pentru a genera date relevante care să constate starea de fapt în reflectarea alegerilor de către subiecții supuși controlului.

Categoriile de protagoniști:

- Actori politici;
- Concurenți electorali;
- Cetățeni de rând;
- Experți independenți;
- Organe electorale;
- Organe de stat;
- Participanți la referendum.

Abrevieri

Ap – actor politic

Cel – concurenți electorali

Cr – cetățean de rând

E – expert independent

Oe – organ electoral

Os – organ de stat

Pr - participant la referendum

CA – Consiliul Audiovizualului

SMA – Serviciu media audiovizual

Acasă – Partidul Reîntregirii Naționale „ACASĂ”

ALDE – Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”

AUR – Partidul Politic „ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR”

Bl. „Împreună” – Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”

CEC – Comisia Electorală Centrală

CUB – Partidul Politic „Coaliția pentru Unitate și Bunăstare”

MRM – Partidul Politic „MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA”

NOI – PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ

PAS – Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”

PCRM – Partidul Comuniștilor din Republica Moldova

PDCM – Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”

PN – Partidul Politic „Partidul Nostru”

PR – Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”

PSDE – Partidul Politic Partidul Social Democrat European

PSRM – Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”

PVE – Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”

PVM – Partidul Politic „Partidul pentru Viitorul Moldovei”

Bl. „Victorie” – Blocul Electoral „Victorie”

PPV – Partidul Politic „Victorie”

PPN – Partidul Politic „NOI”

VP – Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”

CoE – Consiliul Europei

GUV – Guvernul Republicii Moldova

PARL – Parlamentul Republicii Moldova

PREZ – Președinția Republicii Moldova
CtEDO – Curtea Europeană a Drepturilor Omului
ME – Ministerul Energiei
MAEIE – Ministerul Afacerilor Interne și Integrării Europene
MAN – Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională
PDA – Partidul Politic „Democrația Acasă”
PACE – Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”
PLDM – Partidul Liberal Democrat din Moldova
CA Chișinău – Curtea de Apel Chișinău
APCE – Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei
CI – candidat independent
AUR – Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR
AP – Avocatul Poporului
WatchDog – Asociația WatchDog
SIS – Serviciul de Informație și Securitate
TRM – Compania Publică „Teleradio-Moldova”
Ambasada UE – Ambasada Uniunii Europene
Promo-Lex – Asociația Promo-Lex
IDIS Viitorul – Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale
IGP – Inspectoratul General de Poliție

ALEGERI PREZIDENȚIALE ȘI REFERENDUMUL REPUBLICAN CONSTITUȚIONAL DIN 20 OCTOMBRIE 2024

Prin Decizia nr. 234 din 20 septembrie 2024, Consiliul Audiovizualului (în continuare – CA) a dispus inițierea unui control privind respectarea de către serviciile media audiovizuale de televiziune, care au declarat că vor reflecta alegerile, a propriei declarații privind politica editorială pentru alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024, a art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022 și a Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137/2023 (în continuare – *Regulament CEC*). Controlul dispus vizează programele de știri și actualități, emisiunile de promovare electorală și dezbaterile electorale.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din CSMA, ale art. 90 alin. (15) și (16) din Codul electoral nr. 325/2022, CA a efectuat controlul serviciilor media audiovizuale de televiziune „Moldova 1”, „TV-Găgăuzia”, „Pro TV Chișinău”, „Canal Regional”, „ATV”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”, „SOR TV”, „Drochia TV”, „Media TV”, „Axial TV”, „TV Elita”, „Studio L” și „R Live TV”, la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022 și ale Regulamentului CEC, în baza înregistrărilor captate de la un operator IPTV (Moldtelecom) stocate pe serverul CA.

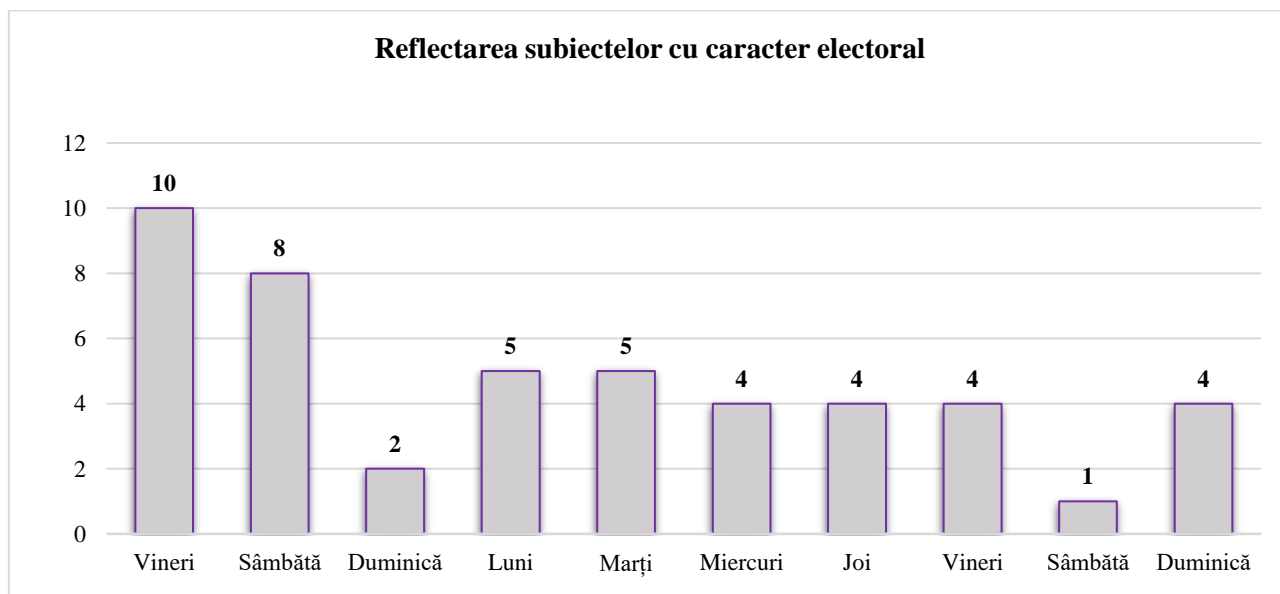
1. „Moldova 1”

I. Program de știri și actualități

1. *Reflectarea campaniei electorale*

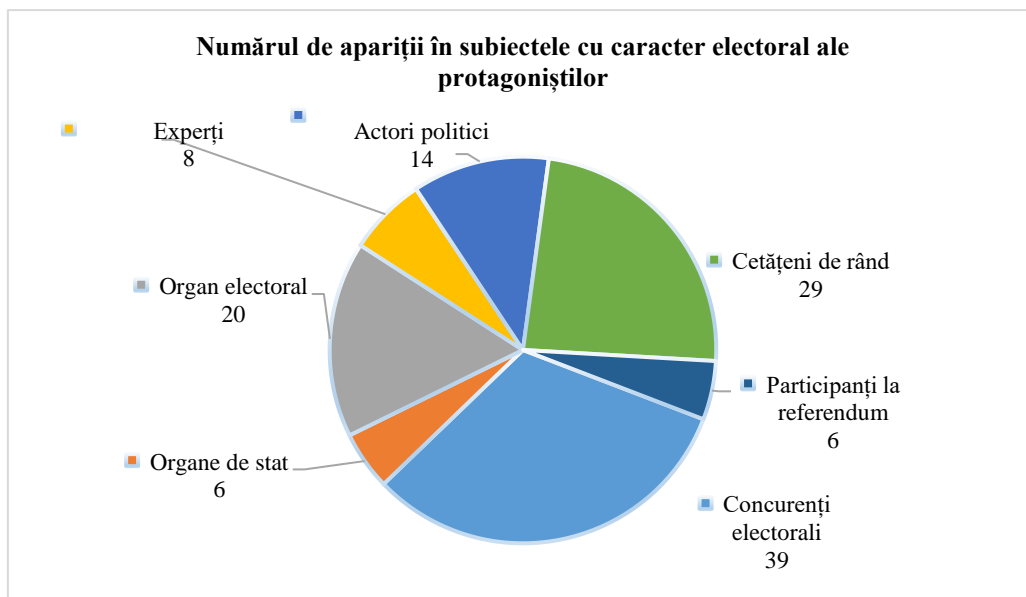
În perioada 20-29 septembrie 2024, serviciul media public de televiziune „Moldova 1” a difuzat, în programul de știri și actualități „Mesager” de la ora 21:00, 47 de subiecte cu caracter electoral. Concurenții electorali și participanții la referendum au fost vizați în 25 de știri.

Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 01 oră 02 min. 46 sec., ceea ce constituie 18% din durata totală a programului de știri și actualități.

Cele mai multe subiecte cu caracter electoral au fost difuzate pe data de 20 septembrie, când a fost anunțată începerea campaniei electorale.

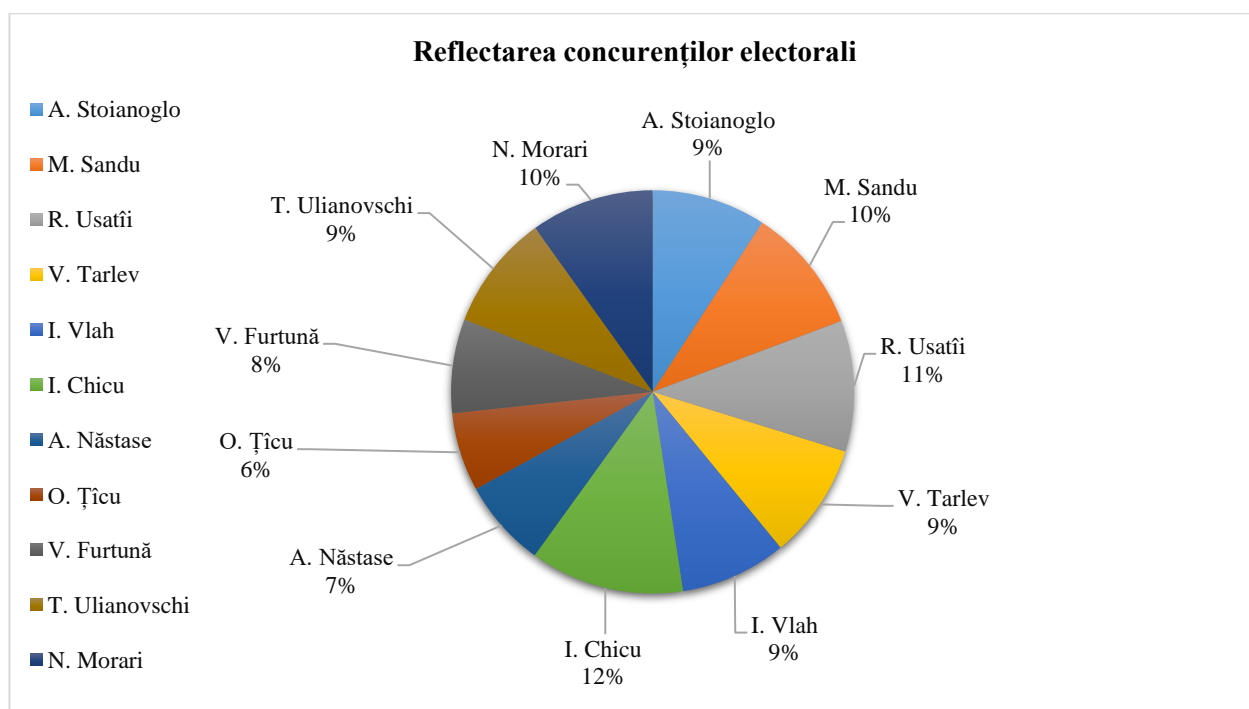
2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

În cadrul subiectelor cu caracter electoral, au fost reflectați concurenți electorali, participanți la referendum, un organ electoral (CEC), organe de stat (Judecătoria Centru, Curtea de Apel, Avocatul Poporului, Guvernul și SIS-ul), actori politici (CUB, PVM, PPV, PSRM, PACE și VP), experți (APCE, I. Boțan, A. Lupușor, C. Durnea, V. Pașa, C. Volintiru și S. Ioniță) și cetățeni de rând. De cele mai multe apariții au beneficiat concurenții electorali, urmași de cetățeni de rând, opiniile cărora s-au regăsit în 2 vox-populi. Cele mai puține apariții le-au avut participanții la referendum și organele de stat.

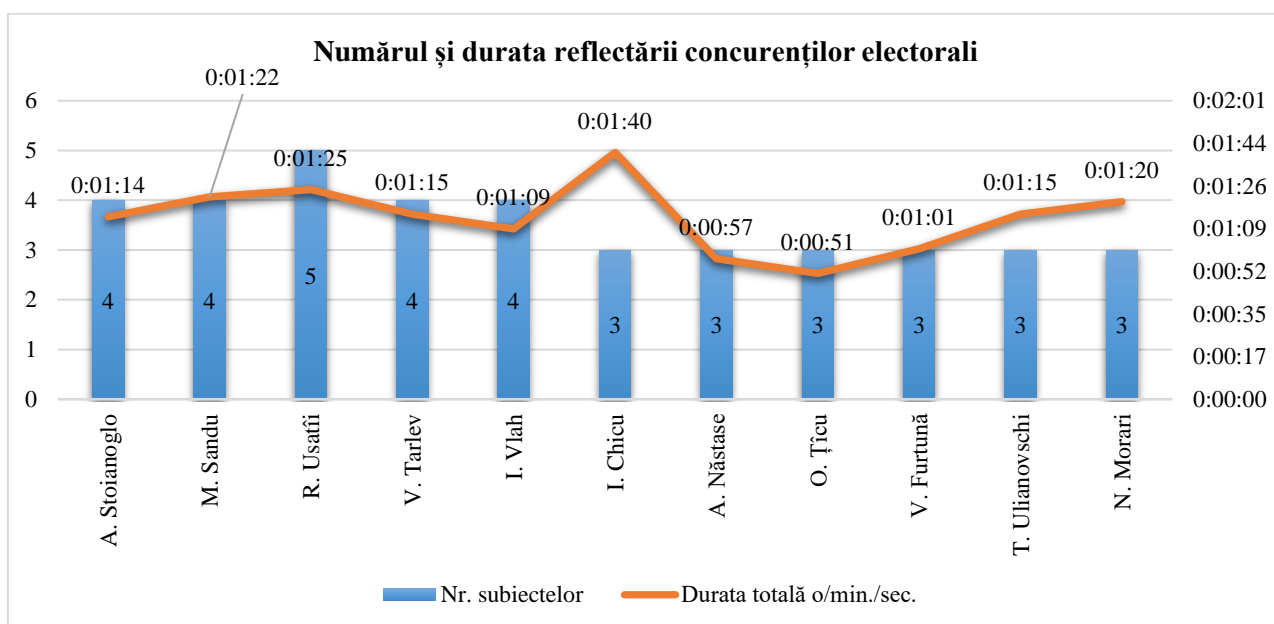
3. Reflectarea concurenților electorali

În perioada de raport, „Moldova 1” a reflectat activitatea a 11 concurenți electorali înregistrați de CEC. În fapt, în cadrul programelor de știri și actualități, SMA a acordat timp concurenților electorali, după cum urmează:

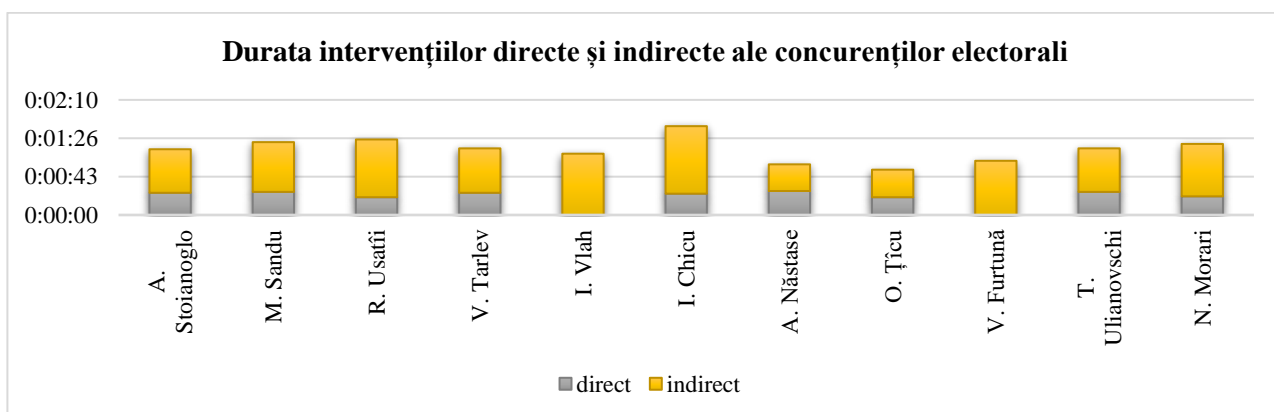

Nume concurent electoral	Nr. de subiecte	Durata totală o/min./sec.
A. Stoianoglo	4	00:01:14
M. Sandu	4	00:01:22
R. Usafii	5	00:01:25
V. Tarlev	4	00:01:15
I. Vlah	4	00:01:09
I. Chicu	3	00:01:40
A. Năstase	3	00:00:57
O. Țicu	3	00:00:51
V. Furtună	3	00:01:01
T. Ulianovschi	3	00:01:15
N. Morari	3	00:01:20
TOTAL	39	00:13:29

Astfel, „Moldova 1” a reflectat proporțional, ca durată, concurenții electorali, având în vedere perioada de lansare în campanie și acțiunile acestora. De cel mai mult timp de reflectare a beneficiat I. Chicu cu 01 min. 40 sec., urmat de R. Usafii cu 01 min. 25 sec., M. Sandu cu 01 min. 22 sec. și N. Morari cu 01 min. 20 sec., iar cel mai puțin a fost reflectat O. Țicu cu 51 sec.

Fiecare concurent electoral a fost reflectat în câte 3-4 subiecte ce vizează înregistrarea și lansarea în cursa electorală, ordinea în buletinul de vot și preferințele alegătorilor reflectate în cadrul unui sondaj sociologic, iar R. Usafii a beneficiat de mediatizare în 5 subiecte, deoarece a fost protagonistul unei știri despre respingerea de către o instanță de judecată a cererii lui împotriva „Teleradio-Moldova”.

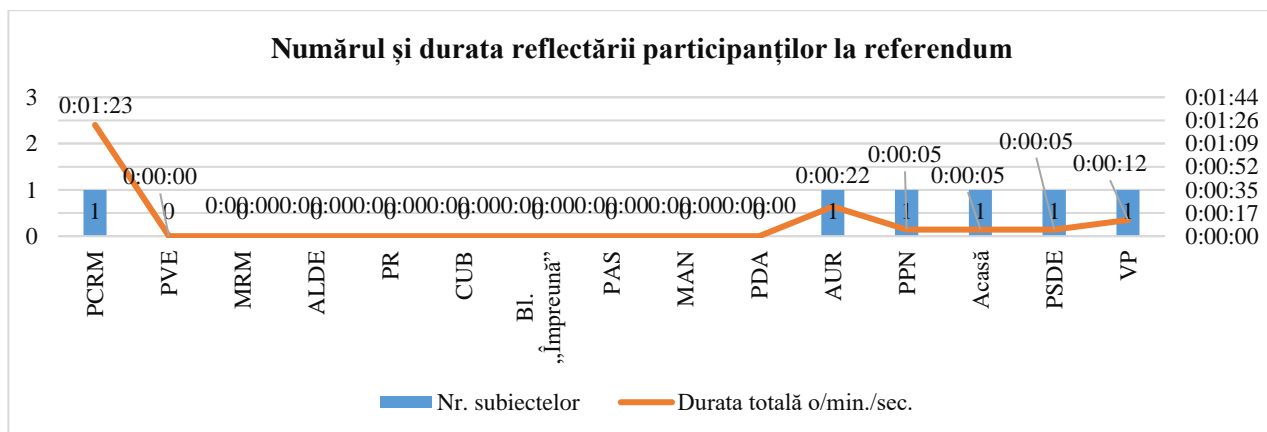
Majoritatea concurenților electorali au beneficiat de apariții atât directe, cât și indirecte, cu excepția I. Vlah și V. Furtună care au avut doar apariții indirecte.

4. Reflectarea participanților la referendum

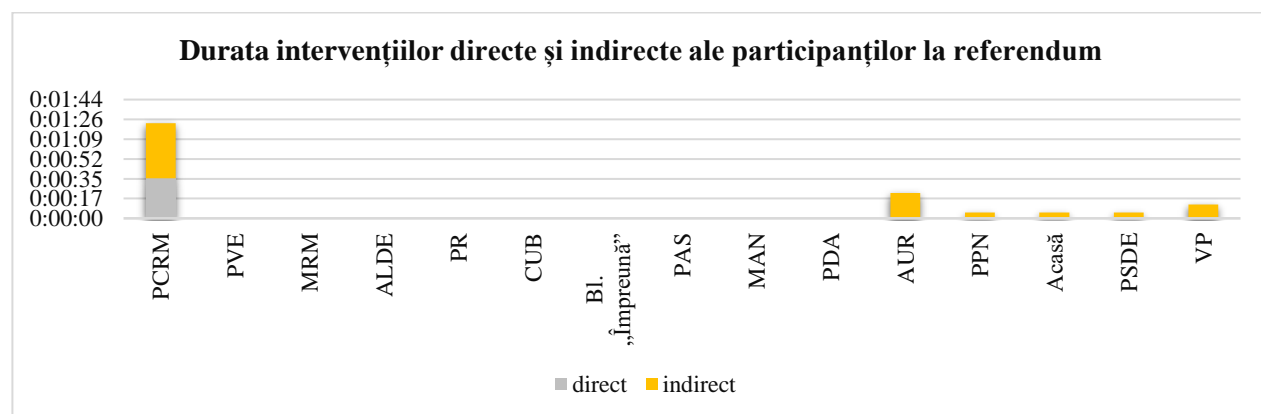
În perioada de raport, au fost reflectați 6 participanți la referendum.

Participant la referendum	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
PCRM	1	00:01:23
PVE	0	00:00:00
MRM	0	00:00:00
ALDE	0	00:00:00
PR	0	00:00:00
CUB	0	00:00:00
Bl. „Împreună”	0	00:00:00
PAS	0	00:00:00
MAN	0	00:00:00
PDA	0	00:00:00
AUR	1	00:00:22
PPN	1	00:00:05
Acasă	1	00:00:05
PSDE	1	00:00:05
VP	1	00:00:12
TOTAL	6	00:02:12

De cel mai mult timp de reflectare a beneficiat PCRM cu 01 min. 23 sec., urmat de AUR cu 22 sec. și VP cu 12 sec., iar cel mai mic timp de reflectare au avut PPN, Acasă și PSDE cu câte 5 sec.

Toți participanții reflectați au fost mediatizați în câte un subiect.

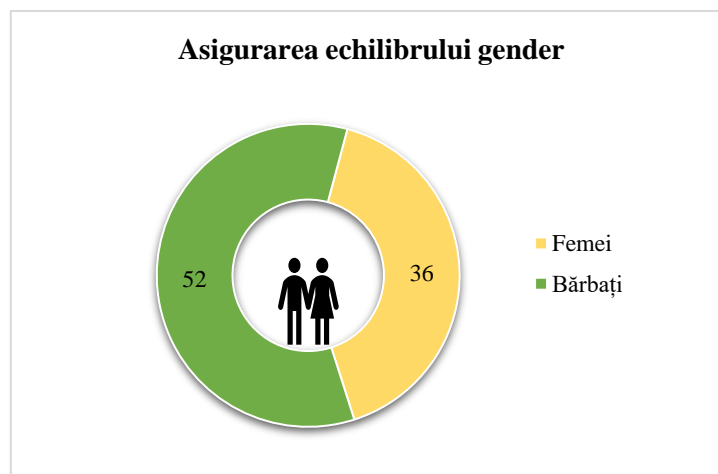

Majoritatea participanților au fost reflectați doar în mod indirect, cu excepția PCRМ care a beneficiat de reflectare directă și indirectă.

5. Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual

În perioada de raport, „Moldova 1” a reflectat 8 subiecte electorale conflictuale, toate fiind prezentate echilibrat.

6. Asigurarea echilibrului de gen

Subiectele electorale difuzate de „Moldova 1” au fost dezechilibrate, majoritatea protagoniștilor/surselor citate fiind de sex masculin – 52, celor de sex feminin revenindu-le 36 de apariții.

7. Relevanța temelor abordate

Subiectele abordate de „Moldova 1” au fost relevante și au vizat procesul electoral: lansarea în campanie a concurenților electorali și a șase participanți la referendumul republican constituțional, opiniile mai multor experți naționali și internaționali, vox-populi, deschiderea secțiilor de votare în străinătate, rezultatele sondajului de opinie, tipărirea buletinelor de vot, refuzul IPNA Compania „Teleradio-Moldova” de a difuza mesajul unui participant la referendum, respingerea cererii lui R. Usatii împotriva TRM, implicarea bisericii în campania electorală.

8. Atitudine autor

SMA a manifestat atitudine nepărtinitoare față de concurenții electorali/participanții la referendum reflectați, aceștia nefiind fie favorizați, fie defavorizați în subiectele difuzate.

9. Accesibilitate

SMA a respectat rigorile cu privire la asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz prin rularea titrelor care au corespuns cu esența conținutului și imaginilor difuzate.

10. Conformitatea cerințelor legale. Generic

La capitolul respectării declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și referendumului republican constituțional, depusă de furnizorul public de servicii media și aprobată de CA, este menționat că, toate subiectele electorale difuzate de serviciul media public audiovizual de televiziune „Moldova 1” au fost incluse în rubrica „Electorală-2024”.

II. Dezbateri electorale

În perioada de raport, „Moldova 1” nu a organizat dezbateri electorale.

III. Concluzii

Conform Declarației privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, aprobată de CA, serviciul media public audiovizual „Moldova 1” s-a angajat să asigure principiile echității, echilibrului și imparțialității în reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024.

În perioada de raport, „Moldova 1” a reflectat toți concurenții electorali și 6 din cei 15 participanți la referendum. Astfel, au fost reflectați: PCRM cu opțiunea „Nu” (01 min. 23 sec.) și AUR (22 sec.) și VP (12 sec.) cu opțiunea „Da”. PPN, Acasă și PSDE au fost doar menționați.

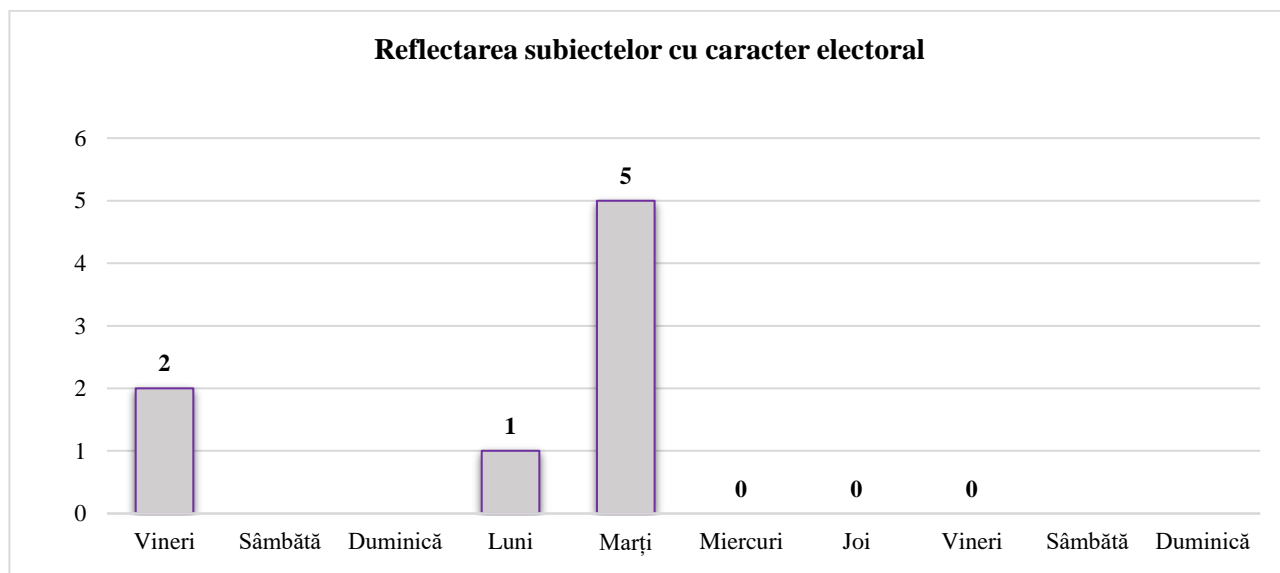
2. „TV-Găgăuzia”

I. Program de știri și actualități

1. Reflectarea campaniei electorale

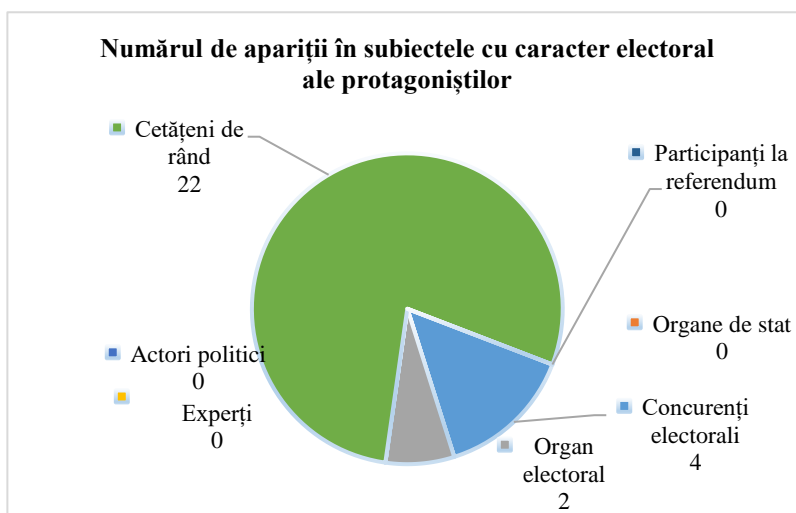
În perioada 20-29 septembrie 2024, serviciul media public regional de televiziune „TV-Găgăuzia” a difuzat, în programul de știri și actualități „Știri” de la ora 21:30, 8 subiecte cu caracter electoral. Patru știri au vizat lansarea în campanie a concurenților electorali, câte două știri s-au referit la activitatea CEC și la vox-populi despre schimbările la care se așteaptă cetățenii și cât de activi vor fi la alegeri.

Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 13 min. 56 sec., ceea ce constituie 7% din durata totală a programului de știri și actualități.

Cele mai multe subiecte cu caracter electoral au fost difuzate pe data de 24 septembrie, când CEC a aprobat cererile ultimilor pretendenți la funcția de președinte.

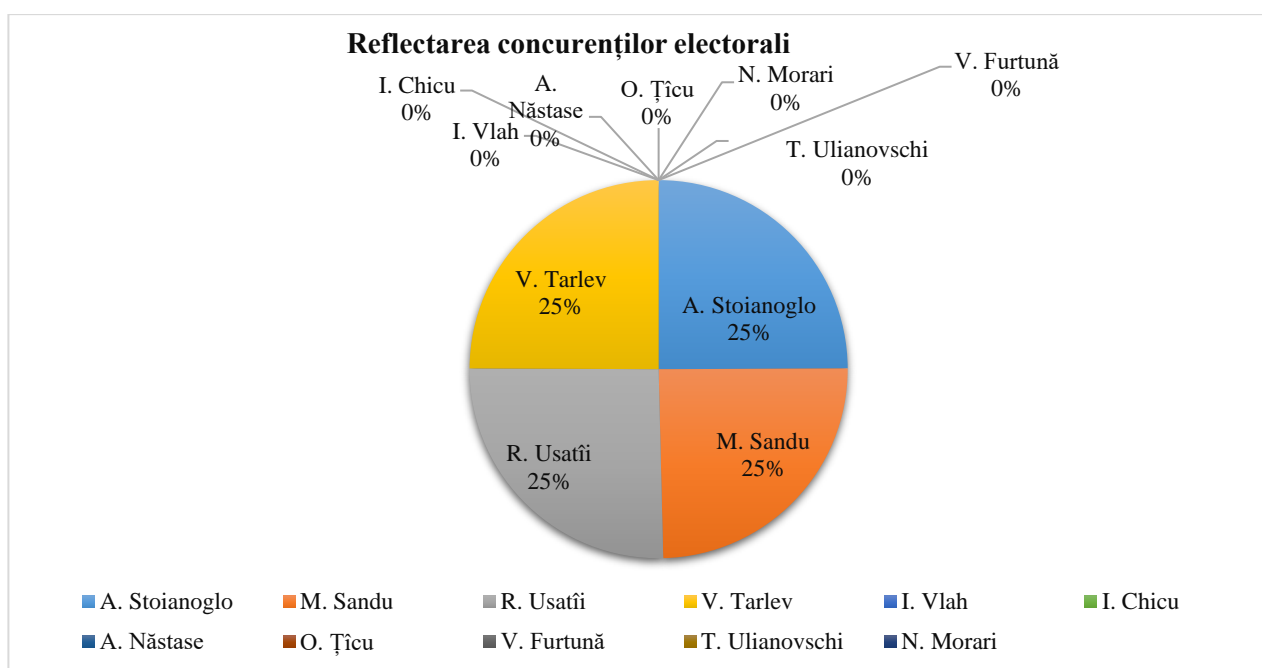
2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

În cadrul subiectelor cu caracter electoral au fost reflectați 4 concurenți electorali, un organ electoral (CEC) și cetățeni de rând. De cele mai multe apariții au beneficiat cetățenii de rând, opiniile cărora s-au regăsit în 2 vox-populi. Participanți la referendum, actori politici, organe de stat și experți nu au fost reflectați de „TV Găgăuzia”.

3. Reflectarea concurenților electorali

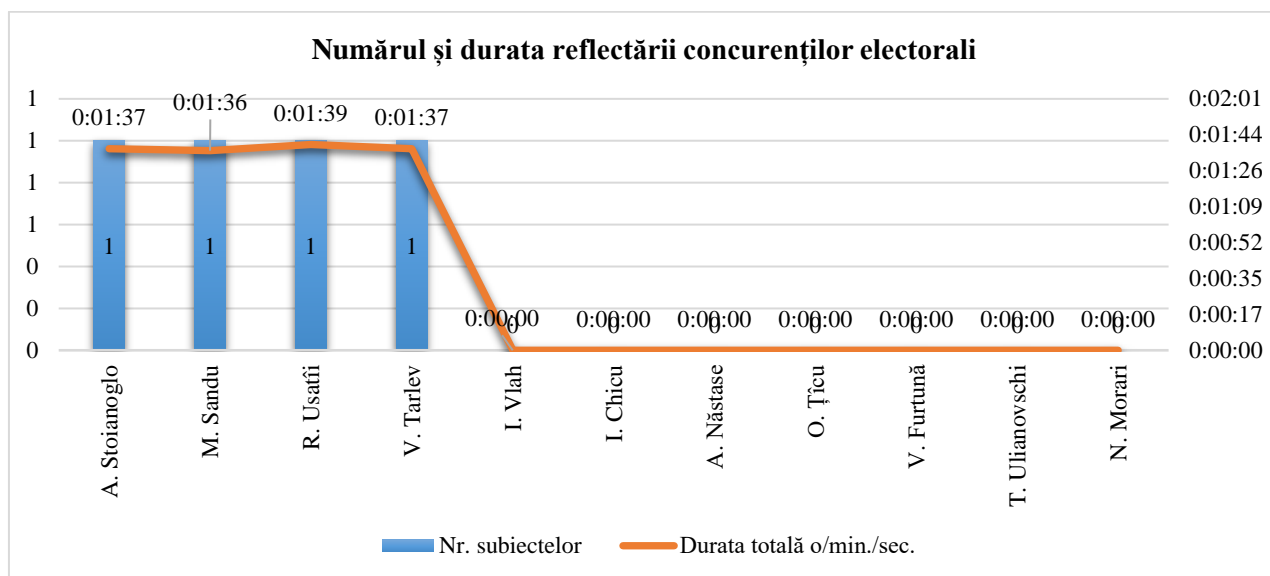
În perioada de raport, „TV-Găgăuzia” a reflectat activitatea a 4 concurenți electorali, iar timpul acordat acestora a fost repartizat disproporționat. În fapt, în cadrul programelor de știri și actualități, SMA a reflectat concurenții electorali după cum urmează:

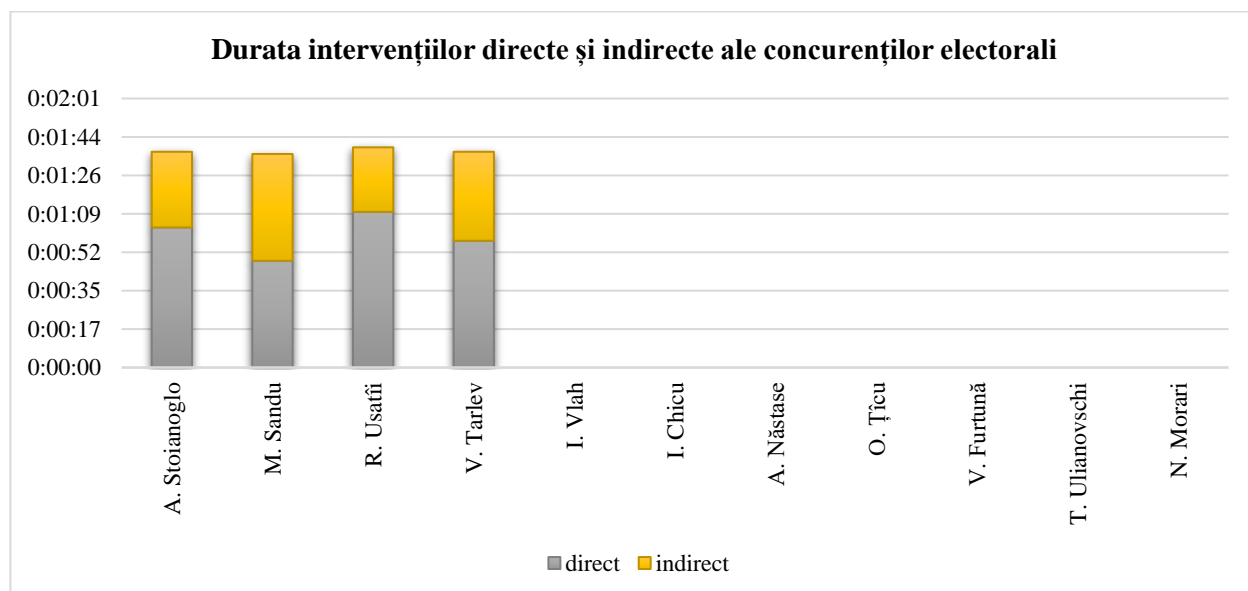
Nume concurent electoral	Nr. de subiecte	Durata totală o/min./sec.
A. Stoianoglo	1	00:01:37
M. Sandu	1	00:01:36
R. Usatfi	1	00:01:39
V. Tarlev	1	00:01:37
I. Vlah	0	00:00:00
I. Chicu	0	00:00:00

A. Năstase	0	00:00:00
O. Țicu	0	00:00:00
V. Furtună	0	00:00:00
T. Ulianovschi	0	00:00:00
N. Morari	0	00:00:00
TOTAL	4	00:06:29

Astfel, „TV-Găgăuzia” a reflectat proporțional, ca durată, cei patru concurenți electorali, dar nu i-a reflectat pe ceilalți concurenți electorali care s-au lansat în perioada de referință.

Fiecare concurent electoral a fost reflectat în câte un subiect.

Toți concurenții electorali au beneficiat de apariții atât directe, cât și indirecte. În acest context, M. Sandu a beneficiat de cea mai mare reflectare indirectă, iar R. Usatîi – de cea mai mare reflectare directă.

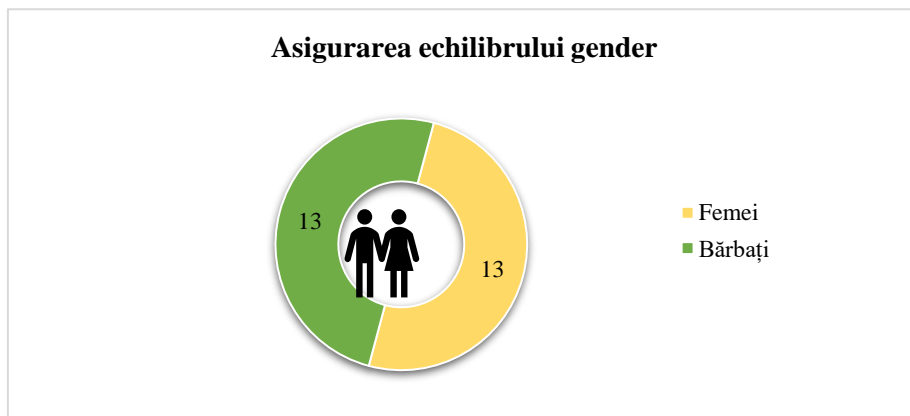
4. Reflectarea participanților la referendum

În perioada de raport, „TV-Găgăuzia” nu a reflectat niciun participant la referendum.

5. *Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual*

În perioada de raport, „TV-Găgăuzia” nu a reflectat niciun subiect electoral conflictual.

6. *Asigurarea echilibrului de gen*

În cadrul subiectelor cu caracter electoral prezentate de serviciul media public regional „TV-Găgăuzia”, a fost asigurat echilibrul de gen.

7. *Relevanța temelor abordate*

Subiectele abordate de „TV-Găgăuzia” au fost relevante și au vizat procesul electoral: începerea campaniei electorale, lansarea concurenților electorali, tipărirea invitațiilor de participare la vot și opiniile cetățenilor referitor la schimbările la care se așteaptă și cât de activi vor fi la alegeri.

8. *Atitudine autor*

„TV-Găgăuzia” a manifestat o atitudine nepărtinitoare față de concurenții electorali reflectați, acordându-le timp egal de reflectare. Totuși, SMA nu a asigurat prezentarea completă a concurenților, având în vedere că au fost reflectați 4 din cei 11 concurenți înregistrați.

9. *Accesibilitate*

„TV-Găgăuzia” a respectat rigorile cu privire la asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz.

10. *Conformitatea cerințelor legale. Generic*

La capitolul respectării declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și referendumului republican constituțional, depusă de furnizorul de servicii media și aprobată de CA, este de menționat că, toate subiectele electorale difuzate de serviciul media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia” au fost incluse în rubrica „Electorală-2024”.

II. Dezbateri electorale

În perioada de raport, „TV-Găgăuzia” nu a organizat dezbateri electorale.

III. Concluzii

În concluzie, serviciul media public regional „TV-Găgăuzia” s-a angajat, prin Declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor, să asigure principiile echității, echilibrului și imparțialității în reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional. Totodată, în perioada de control, s-a atestat reflectarea neechilibrată a campaniei electorale prin faptul că doar 4 din cei 11 concurenți înregistrați au fost mediatizați, iar din cele șase zile de campanie, activitățile au fost acoperite doar în trei. În acele zile, subiectele reflectate s-au concentrat în mare parte pe activitatea CEC, incluzând începerea campaniei electorale și tipărirea invitațiilor de participare la vot, precum și două vox-populi despre schimbările la care se așteaptă cetățenii și cât de

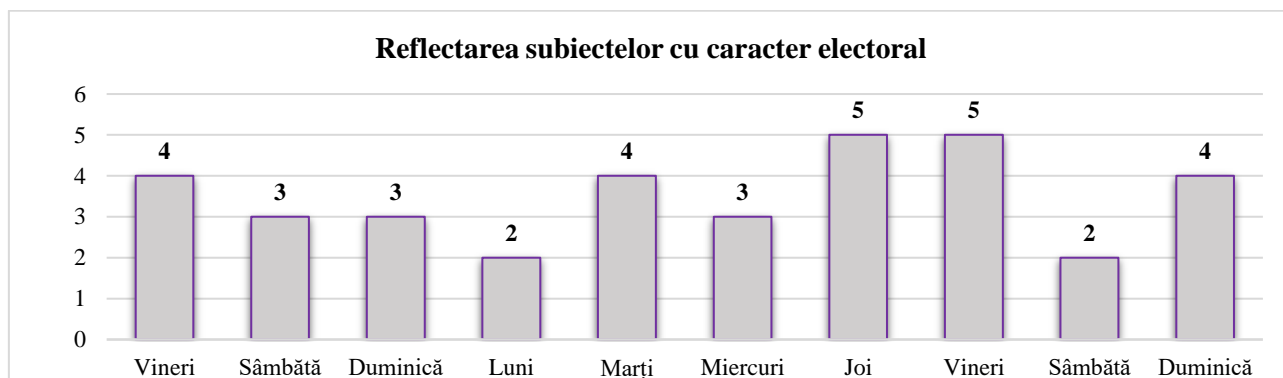
activi vor fi la alegeri. În plus, absența totală a reflecției asupra participanților la referendum nu este salutară, în special având în vedere statutul de serviciu public al „TV Găgăuzia”. Astfel, SMA nu a oferit o imagine asupra diversității opțiunilor electorale disponibile, limitând informațiile la o selecție restrânsă de candidați. Perpetuarea acestei practici ar putea indica asupra unei forme de mimare a reflecției alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional.

3. „PRO TV Chișinău”

I. Program de știri și actualități

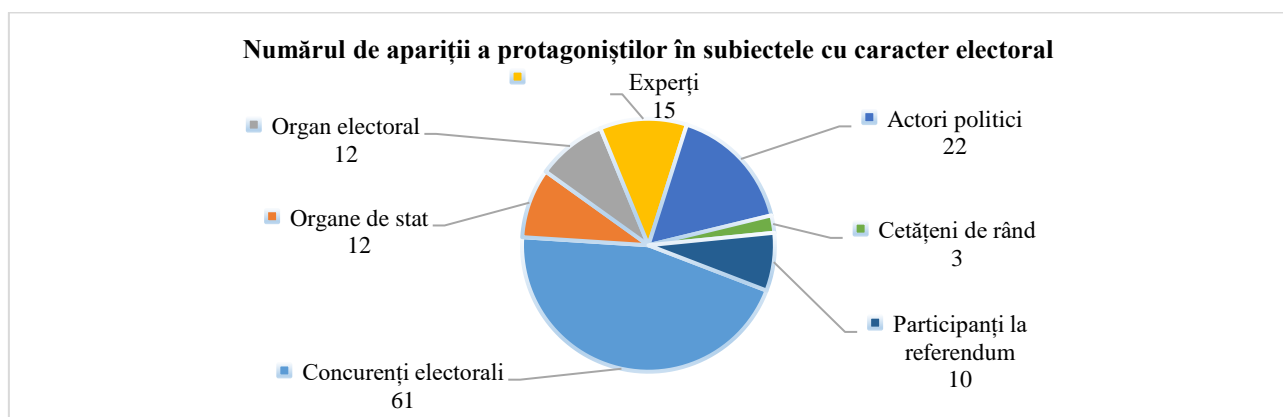
1. Reflectarea campaniei electorale

În perioada 20-29 septembrie 2024, „PRO TV Chișinău” a difuzat, în programul de știri și actualități de la ora 20:00, 35 de subiecte cu caracter electoral. Subiectele au vizat prezentarea concurenților electorali, încălcările electorale atestate de Asociația Promo-Lex, implicarea bisericii în campania electorală, subiecte despre referendumul republican constituțional și participanții la referendum, dar și activitatea CEC. Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 01 oră 24 min. 29 sec., ceea ce constituie 19% din durata totală a programelor de știri și actualități.

Cele mai multe subiecte cu caracter electoral au fost difuzate în zilele de 26 și 27.09.2024, câte 5 subiecte în zi, iar cele mai puține – în zilele de 23 și 28.09.2024, câte 2 subiecte în zi.

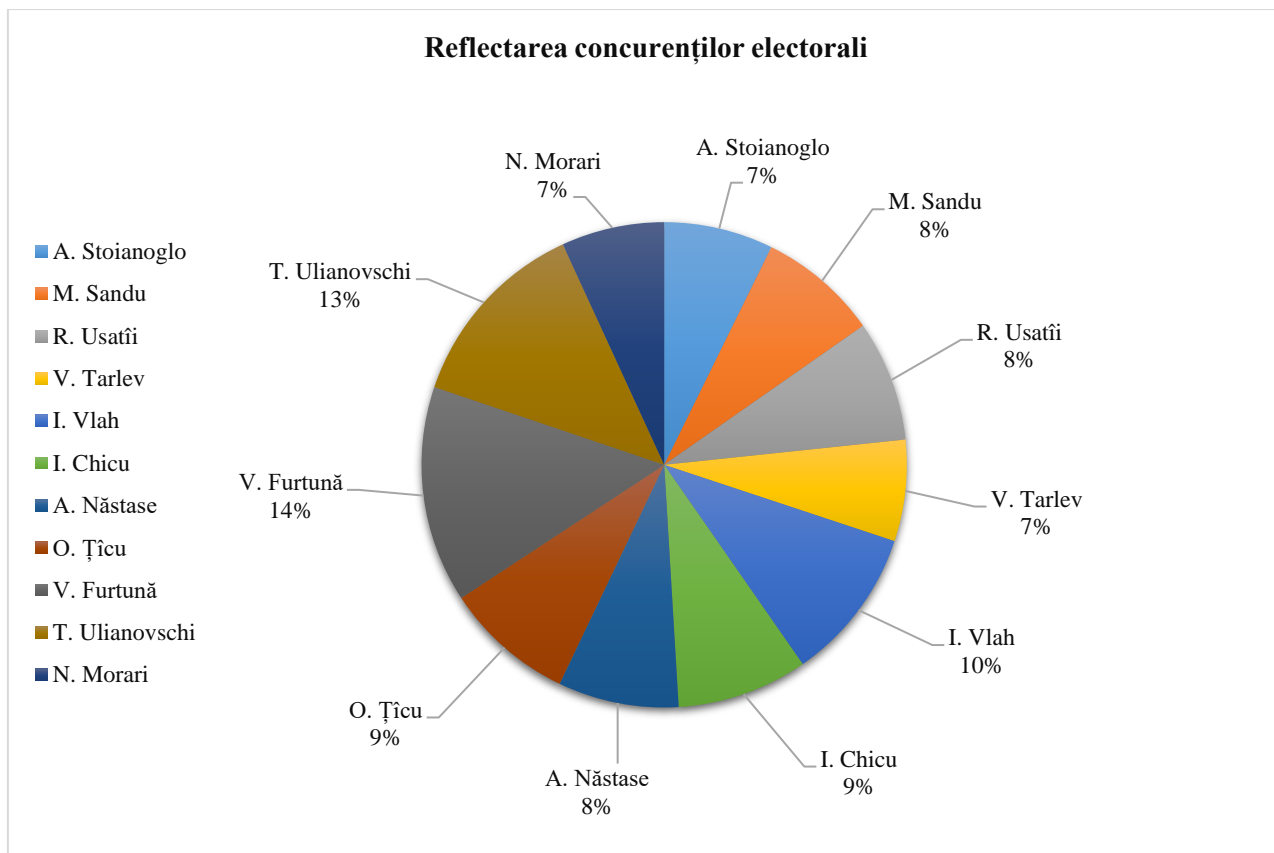
2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

În cadrul subiectelor cu caracter electoral au fost reflectate toate categoriile de protagoniști. Astfel, cele mai multe apariții le-au revenit concurenților electorali (61), urmași de actorii politici (PSRM, PAS, Bl. „Împreună”, Bl. „Victorie”, PDCM, PVM, Natalia Morari (până la înregistrarea în cursa electorală), PR, PCRM, CUB și Ilan Șor) cu 22 de apariții, experți (Promo-Lex, WatchDog, IDIS Viitorul, Biserica, jurnaliști) cu 15 apariții, un organ electoral (CEC) și organele de stat (GUV, PARL, PREZ, IGP, SIS) cu câte 12 apariții, participanții la referendum cu 10 apariții și cetățeni de rând cu 3 apariții.

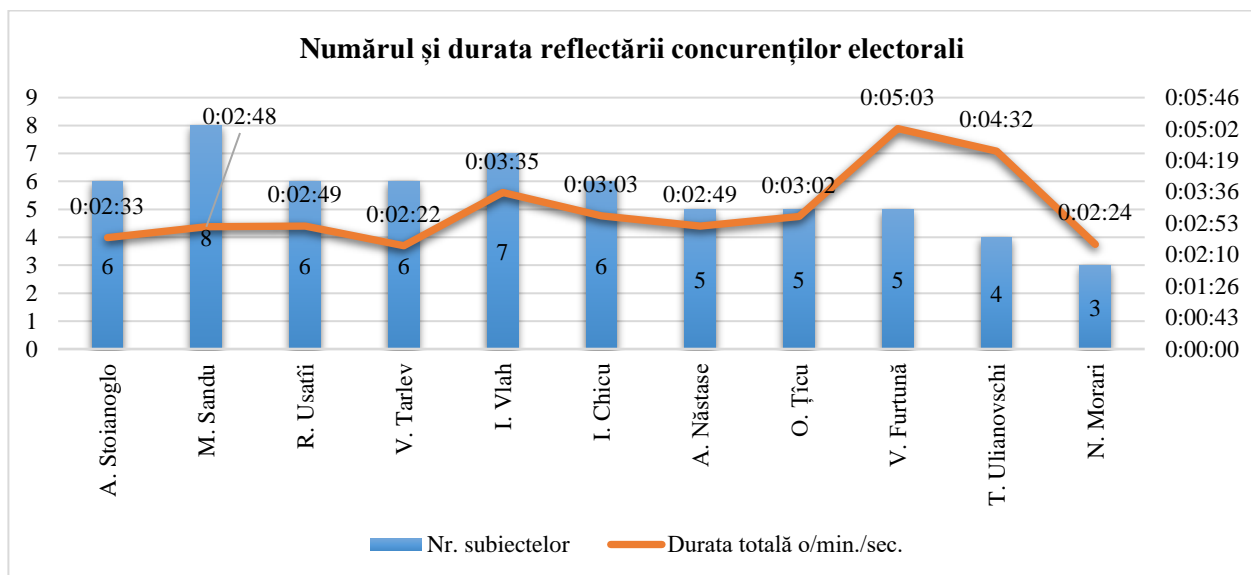
3. Reflectarea concurenților electorali

În perioada de raport, „PRO TV Chișinău” a reflectat toți concurenții electorali înregistrați de CEC. În fapt, în cadrul programelor de știri și actualități, SMA a acordat timp de antenă concurenților electorali, după cum urmează:

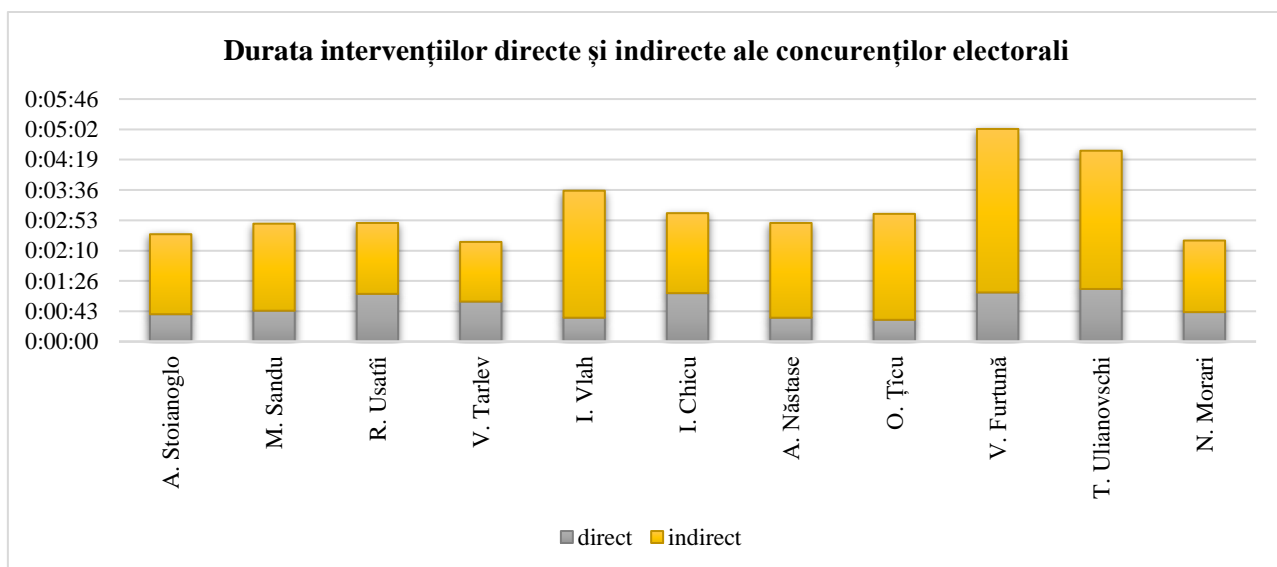

Nume concurent electoral	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
V. Furtună	5	0:05:03
T. Ulianovschi	4	0:04:32
I. Vlah	7	0:03:35
I. Chicu	6	0:03:03
O. Țicu	5	0:03:02
R. Usatîi	6	0:02:49
A. Năstase	5	0:02:49
M. Sandu	8	0:02:48
A. Stoianoglo	6	0:02:33
N. Morari	3	0:02:24
V. Tarlev	6	0:02:22

Astfel, „PRO TV Chișinău” a reflectat toți concurenții electorali în subiectele ce țin de înregistrarea în cursa electorală și lansarea în campania electorală. V. Furtună a beneficiat de cel mai mult timp de reflectare – 05 min. 03 sec., datorită subiectelor în care un preot și-a arătat simpatia față de ea la alegerile prezidențiale, iar T. Ulianovschi a fost reflectat cu o durată de 04 min. 32 sec., datorită subiectului despre prezentarea poziției acestuia la acuzațiile aduse în cadrul programului audiovizual „În PROFUNZIME”.

M. Sandu a fost reflectată în cadrul a 8 subiecte, I. Vlah – în 7 subiecte, ceilalți – în câte 6, 5 și 4 subiecte, iar N. Morari – în 3 subiecte.

Toți concurenții electorali au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și indirecte.

4. Reflectarea participanților la referendum

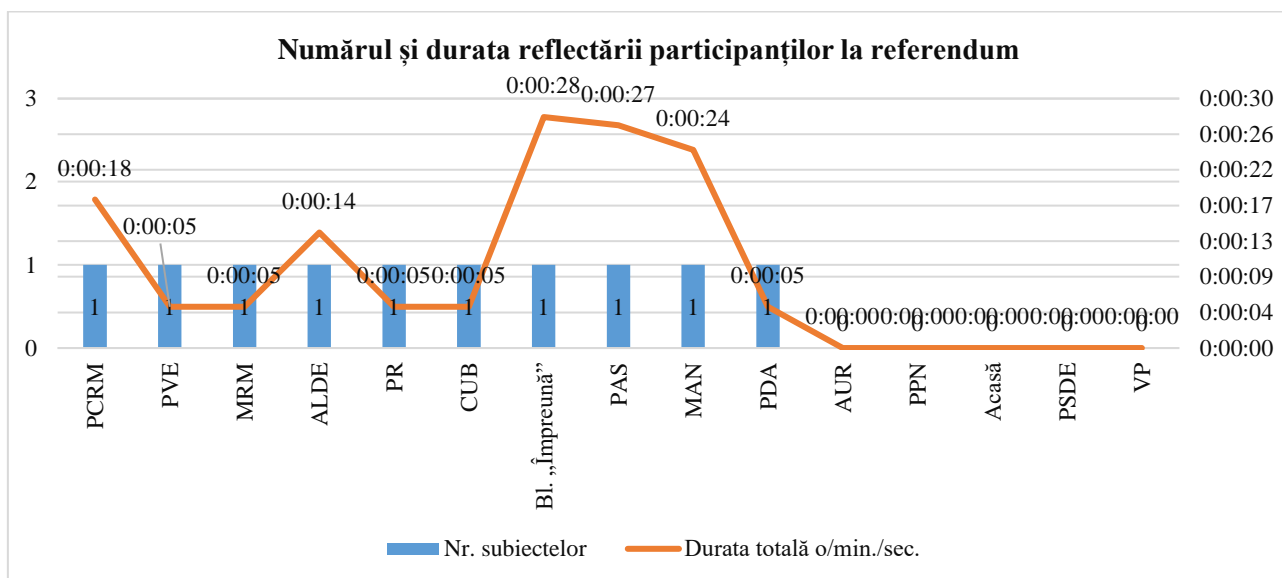
În perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” a reflectat 10 participanți la referendum din 15 înregistrați de CEC, după cum urmează:

Participant la referendum	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
PCRM	1	0:00:18
PVE	1	0:00:05
MRM	1	0:00:05
ALDE	1	0:00:14
PR	1	0:00:05
CUB	1	0:00:05
Bl. „Împreună”	1	0:00:28
PAS	1	0:00:27
MAN	1	0:00:24
PDA	1	0:00:05

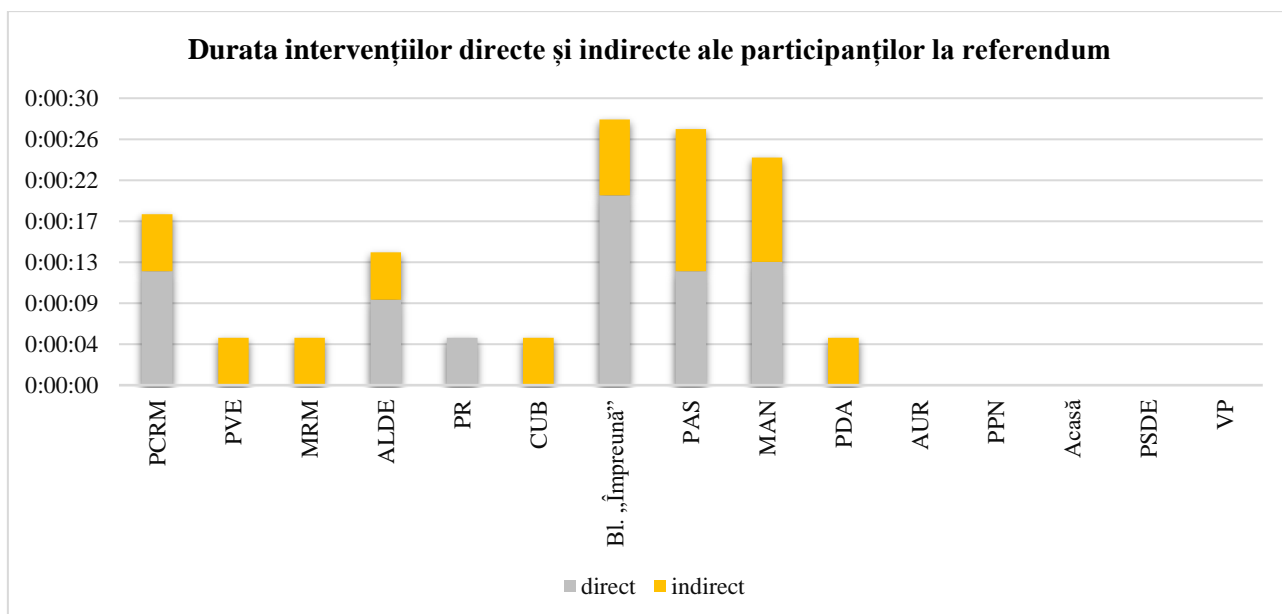

AUR	0	0:00:00
PPN	0	0:00:00
Acasă	0	0:00:00
PSDE	0	0:00:00
VP	0	0:00:00

Astfel, Bl. „Împreună” a fost reflectat timp de 28 sec., urmat de PAS cu 27 sec., MAN cu 24 sec., PCRМ cu 18 sec., ALDE cu 14 sec., iar ceilalți au fost mediatizați cu câte 5 sec.

Participanții la referendum au fost reflectați în cadrul unui singur subiect.

Participanții la referendum: PCRМ, ALDE, Bl. „Împreună”, PAS și MAN au fost reflectați prin intervenții directe și indirecte. PVE, MRM, CUB și PDA au fost reflectați doar prin intervenții directe, iar PR doar prin intervenție indirectă.

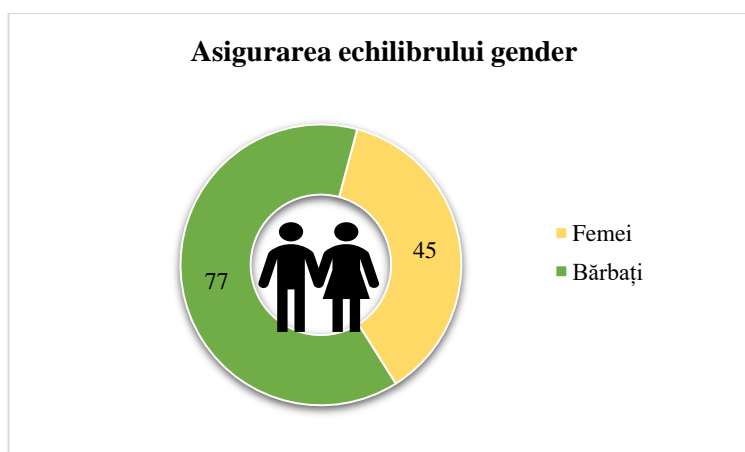
5. Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual

În perioada de raport, SMA a difuzat 11 subiectele electorale cu caracter conflictual, dintre care 2 știri nu au fost echilibrate cu prezentarea pozițiilor părților vizate în subiect:

1) Titlul: „*Experții despre campania pentru referendum*”. Subiect despre opiniile experților referitor la campania pentru referendum. Din spusele reporterului, potrivit experților, politicienii care nu vor participa și vor boicota referendumul încearcă prin diferite stereotipuri și minciuni despre UE să compromită referendumul. Același scop îl au și cei care participă cu opțiunea „NU”, spun analiștii. Urmează intervențiile directe ale experților. Expertul IDIS Viitorul, Ion Tăbârță, susține: „*Aici îi avem în mod special pe cei care au legătură cu grupul Șor. Partidul Renaștere, noi știm foarte bine că face parte din paleta partidelor lui Șor. Partidul Comuniștilor acum tot este conectat la acest grup Șor*”. Expertul WatchDog, Andrei Curăraru: „*Tot aici, cumva s-ar înscrie și doamna Vlah*”. Lipsește poziția PR, PCRМ și a Irinei Vlah.

2) Titlul: „*Influența externă, cel mai mare pericol*”. În cadrul programului audiovizual „*În PROFUNZIME*” s-a discutat despre influența externă, care ar fi cel mai mare pericol în desfășurarea campaniei electorale. Vicepreședintele CEC, Pavel Postică susține că cel mai mare pericol sunt resursele financiare care vin din partea de est pentru forțele politice neînregistrate în cursa electorală. Tot aici, vicepreședintele CEC spune că este vorba de Bl. „Victorie”, ca urmare a sesizărilor primite din partea poliției și a președinților Consiliilor Electorale de Circumscripție. Reporterul menționează că jurnalistul Mihail Sirkeli de la portalul de știri nokta.md a declarat că în regiunea UTA Găgăuzia propaganda rusească este distribuită activ de politicienii afiliați grupului Șor. La informația prezentată, precum că partidele politice neînregistrate în cursa electorală sunt influențate din exterior, era necesară și prezentarea poziției Bl. „Victorie”, despre care s-a vorbit în subiect.

6. Asigurarea echilibrului de gen

Subiectele cu caracter electoral din perspectiva gender, au reflectat 77 de surse de sex masculin versus 45 de sex feminin.

7. Relevanța temelor abordate

Subiectele electorale difuzate de SMA au conținut teme relevante, deoarece au fost știri de interes public prin care s-a vorbit despre înregistrarea și lansarea în campania electorală a concurenților, subiecte despre desfășurarea referendumului republican constituțional, buletinele de vot, încălcările electorale atestate de Asociația Promo-Lex, implicarea bisericii în campania electorală.

8. Atitudine autor

SMA a reflectat toți concurenții electorali înregistrați de CEC, iar participanții la referendum au fost reflectați în număr de 10 din cei 15 înregistrați de CEC.

9. Accesibilitate

În perioada de raport, SMA a asigurat accesibilitatea persoanelor cu dizabilități de văz sau auz în cadrul programului de știri și actualități de la ora 22:30.

10. Conformitatea cerințelor legale. Generic

Din totalul de 35 de subiecte electorale, SMA a difuzat două subiecte electorale în afara rubricii „Electorala 2024”, în data de 23.09.2024 – știrea cu titlul „Predică anti UE la biserică” și în data de 28.09.2024 – știrea cu titlul „Politico: Rusia finanțează dezinformarea”.

II. Dezbateri electorale

Conform Declarației privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, aprobată de CA, „PRO TV Chișinău” s-a angajat să difuzeze dezbateri electorale în perioada 07-18.10.2024.

III. Concluzii

În perioada de raport, SMA a difuzat programele de știri și actualități menționate în Declarația privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, dar a difuzat două subiecte electorale, care nu au fost încadrate în rubrica specială „Electorala 2024”. Astfel, a fost încălcat pct. 38 din Regulamentul CEC, care prevede: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorala – 20_”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final.”

Prin urmare, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022: „În perioada electorală, programele audiovizuale cu caracter electoral și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) și participanții la referendum sunt difuzate/publicate cu respectarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de Comisia Electorală Centrală”.

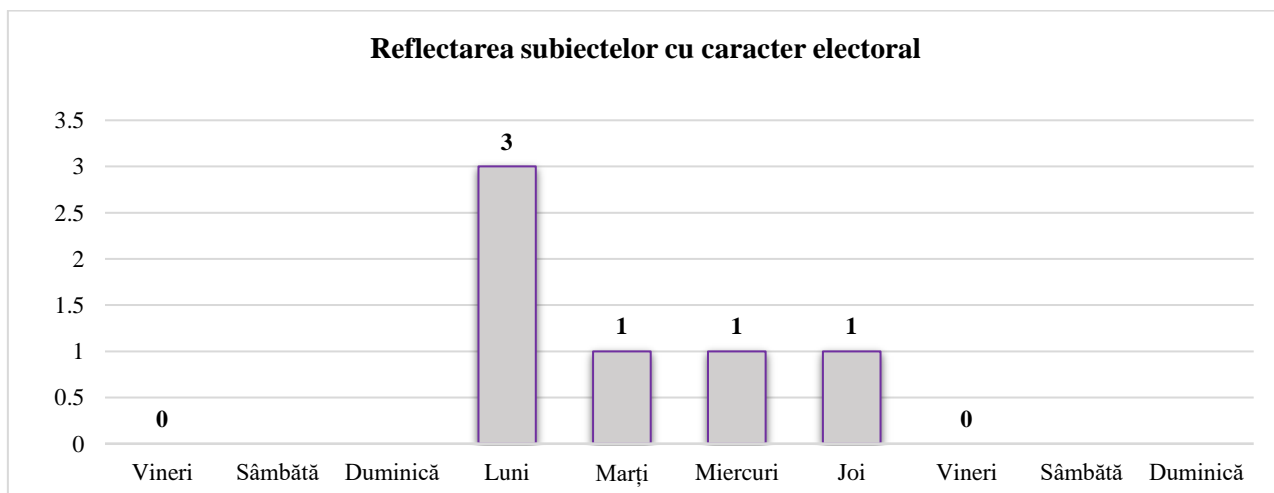
Totodată, s-a atestat reflectarea neechilibrată a informației prezentate în cadrul a două subiecte electorale conflictuale în care nu au fost prezentate și pozițiile părților vizate.

4. „Canal Regional”

I. Program de știri și actualități

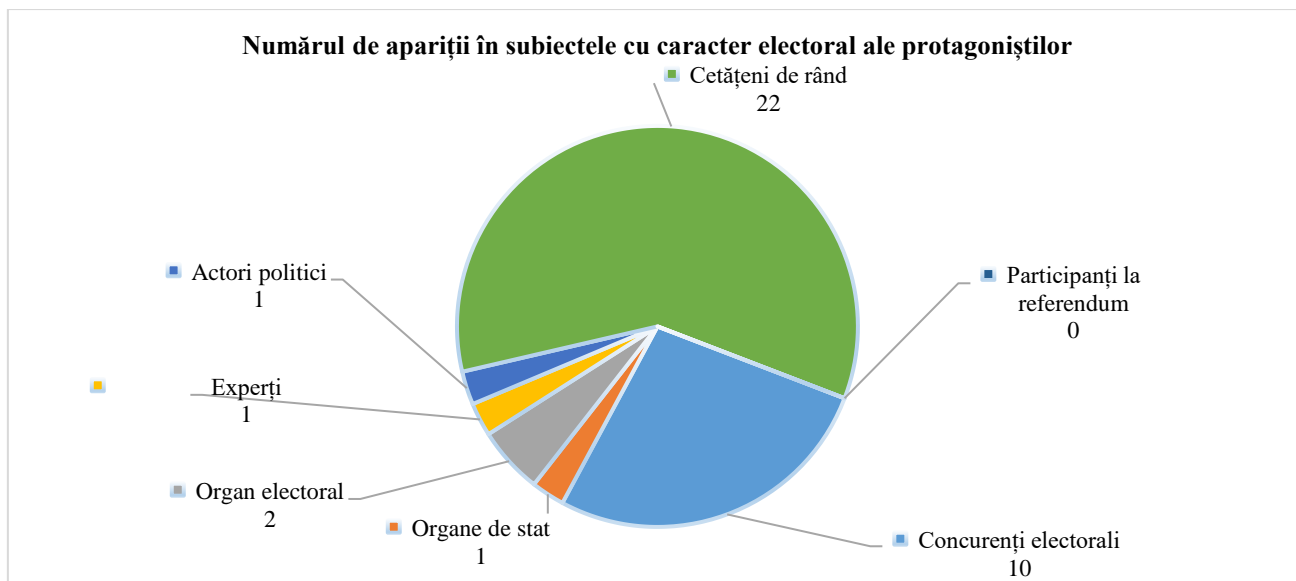
1. Reflectarea campaniei electorale

În perioada 20-29 septembrie 2024, „Canal Regional” a difuzat, în programul de știri și actualități de la ora 19:00, 6 subiecte cu caracter electoral. Patru știri au vizat alegerile prezidențiale și activitatea CEC, iar două știri s-au referit la referendumul republican constituțional. Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 17 min. 47 sec., ceea ce constituie 14% din durata totală a programelor de știri și actualități.

Cele mai multe subiecte cu caracter electoral au fost difuzate pe data de 23 septembrie 2024 – 3 subiecte, iar în celelalte zile – câte 1 subiect.

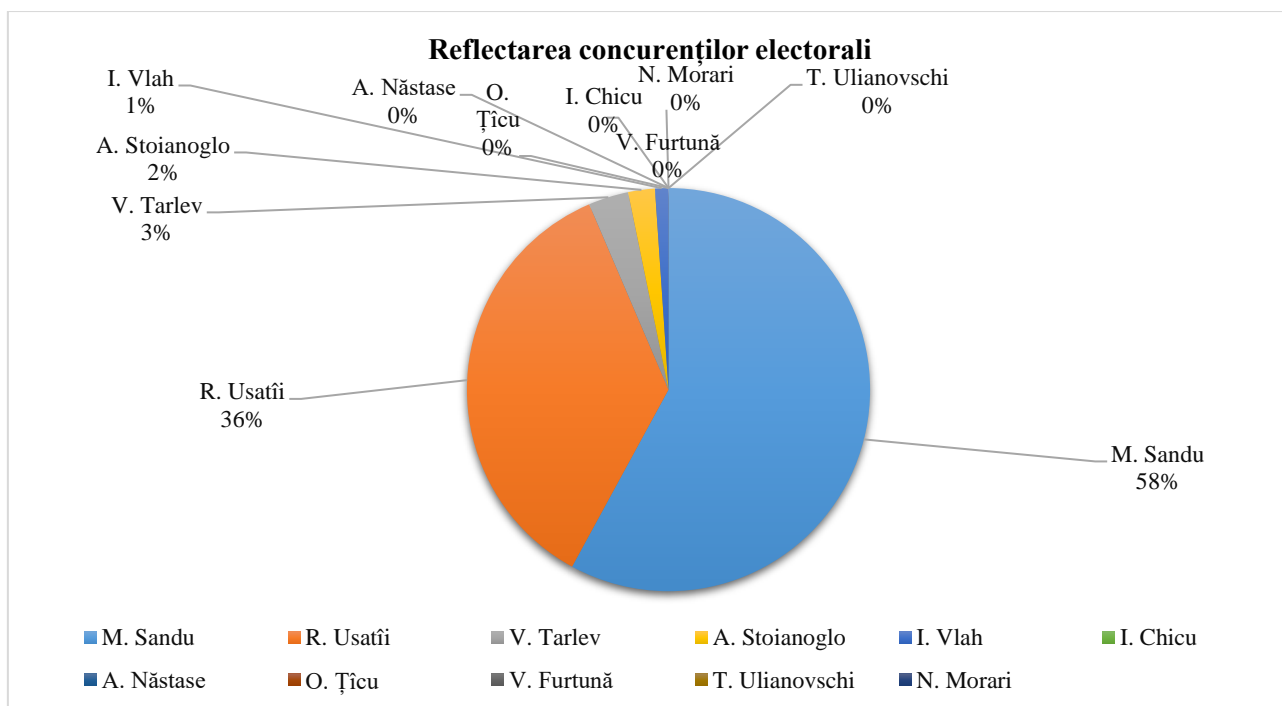
2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

În cadrul subiectelor cu caracter electoral, au fost reflectate 6 categorii de protagoniști din 7. Astfel, cele mai multe apariții le-au revenit cetățenilor de rând (22), urmași de concurenții electorali (10), organul electoral (CEC) (2), organul de stat (GUV), experți (Platforma „Cetățeni pentru Europa”, Andrei Curăraru) și actori politici (PAS) cu câte 1 apariție. Totodată, participanții la referendum nu au fost reflectați.

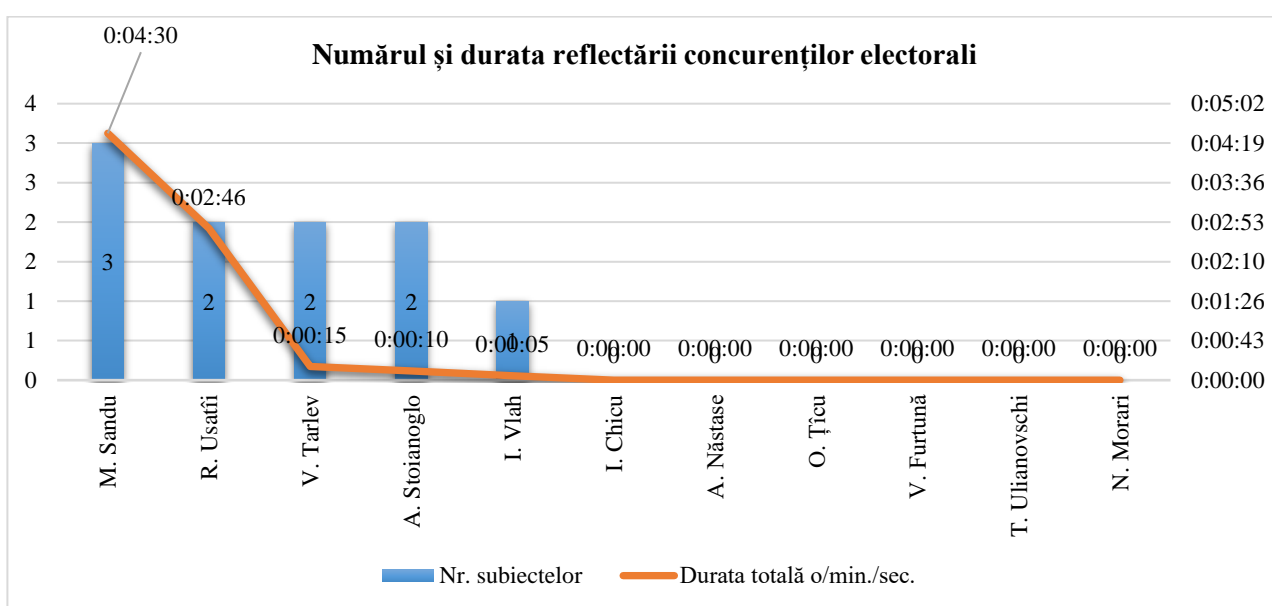
3. Reflectarea concurenților electorali

În perioada de raport, „Canal Regional” a reflectat 5 concurenți electorali, cu o diferență de reflectare semnificativă. În fapt, în cadrul programelor de știri și actualități, SMA a acordat timp concurenților electorali, după cum urmează:

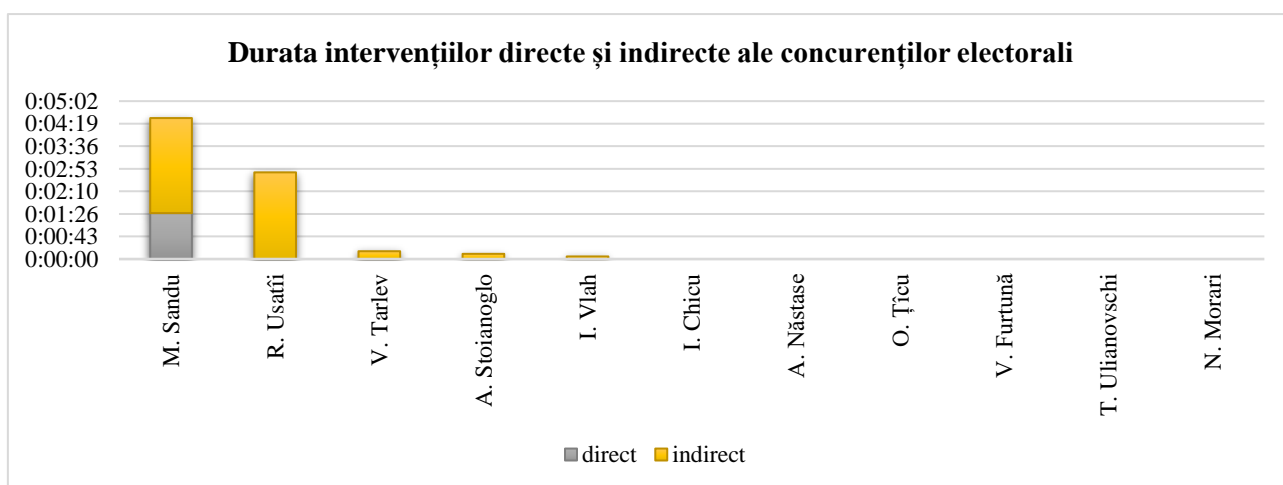

Nume concurent electoral	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
M. Sandu	3	0:04:30
R. Usafii	2	0:02:46
V. Tarlev	2	0:00:15
A. Stoianoglo	2	0:00:10
I. Vlah	1	0:00:05
I. Chicu	0	0:00:00
A. Năstase	0	0:00:00
O. Țicu	0	0:00:00
V. Furtună	0	0:00:00
T. Ulianovschi	0	0:00:00
N. Morari	0	0:00:00

Astfel, „Canal Regional” a reflectat neproportional, ca durată, concurenții electorali. De cel mai mult timp de reflectare a beneficiat M. Sandu cu 04 min. 30 sec., urmată de R. Usafii cu 02 min. 46 sec., iar V. Tarlev, A. Stoianoglo și I. Vlah au avut mai puțin de 20 sec.

M. Sandu a fost reflectată în cadrul a 3 subiecte, R. Usafii, V. Tarlev și A. Stoianoglo în câte 2 subiecte, iar I. Vlah în cadrul unui singur subiect.

M. Sandu a fost prezentată în cadrul subiectelor electorale prin intervenții directe și indirecte, iar ceilalți concurenți electorali au fost reflectați doar prin intervenții indirecte.

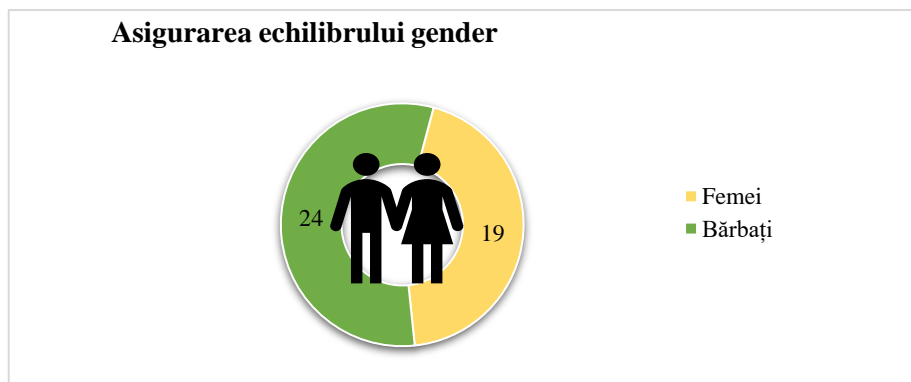
4. Reflectarea participanților la referendum

În perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „Canal Regional” nu a reflectat niciun participant la referendumul republican constituțional.

5. Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual

În perioada de raport, subiectele electorale difuzate de serviciul media audiovizual de televiziune „Canal Regional” au avut caracter neconflictual.

6. Asigurarea echilibrului de gen

Datele diagramei din perspectiva gender arată că au fost citate 19 surse de sex feminin și 24 surse de sex masculin.

7. Relevanța temelor abordate

Toate subiectele cu caracter electoral difuzate de „Canal Regional” au fost relevante, deoarece au vizat înregistrarea concurenților electorali, numărul secțiilor de votare, păreri pro și contra în privința desfășurării referendumului republican constituțional.

8. Atitudine autor

„Canal Regional” a manifestat atitudine nepărtinitoare în cadrul buletinelor informative difuzate.

9. Accesibilitate

În cadrul programului de știri și actualități din data de 23.09.2024, din 3 subiecte electorale a fost titrat doar unul și în data de 26.09.2024, în care a fost reflectat doar un singur subiect electoral, a fost prezentat cu titrarea știrii.

10. Conformitatea cerințelor legale. Generic

SMA în cadrul tuturor programelor de știri și actualități a difuzat subiecte cu caracter electoral, însă rubrica „Electorala 2024” a lipsit.

II. Dezbateri electorale

Conform Declarației privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, aprobată de CA, „Canal Regional” s-a angajat să difuzeze dezbateri electorale în zilele de marți și vineri la ora 20:00. În perioada de raport, SMA nu a difuzat dezbateri electorale.

III. Concluzii

„Canal Regional” a asigurat accesul persoanelor cu dizabilități în cadrul programului de știri și actualități din data de 26.09.2024, în care a fost reflectat doar un singur subiect electoral, fiind vociferat în limba română și titrat sincron.

Totodată, este de menționat că programele de știri și actualități nu au fost incluse în Declarația privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024.

Prin urmare, sunt relevante prevederile pct. 28 din Regulamentul CEC: „FSM reflectă alegerile în conformitate cu declarația privind politica editorială după aprobarea acesteia de către CA și după publicarea ei pe pagina web oficială a CA.”

De asemenea, în cadrul programelor de știri și actualități nu a fost inclusă rubrica specială „Electorală 2024”, astfel fiind încălcat pct. 38 din Regulamentul CEC care prevede: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală – 20_”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

În data de 24.09.2024 SMA a difuzat un subiect cu titlul „Favoriții vin de la Nord”, subiect realizat de portalul de știri www.nordnews.md, în care se arată rezultatele unui sondaj de opinii publicat de IData. În subiect se vorbește despre 2 concurenți electorali, Maia Sandu și Renato Usatîi. Sunt difuzate intervenții directe cu cetățenii de rând din satul Risipeni și orașul Fălești, care și-au expus opiniile pentru cei doi concurenți electorali. La finalul subiectului, reporterul a numit încă trei concurenți electorali. Sondajul nu a conținut informația: 1) cine a comandat; 2) metodologia utilizată și perioada în care a fost efectuat sondajul; 3) dimensiunea eșantionului și marja de eroare; 4) autorizarea sau lipsa autorizării sondajului de către CEC, așa cum prevede pct. 48 din Regulamentul CEC. De asemenea, de menționat că în subiectul prezentat nu s-a făcut distincția clară între sondajul de opinie în care se arată rezultatele respondenților și vox-populi, unde sunt intervievați cetățenii de rând, conform prevederilor pct. 49 din Regulamentul CEC: „În conținuturile editoriale cu caracter electoral FSM fac distincție clară între sondajele sociologice de opinie și alte genuri de sondaje nereprezentative (vox-populi, televoting etc.).”

În context, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022: „În perioada electorală, programele audiovizuale cu caracter electoral și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) și participanții la referendum sunt difuzate/publicate cu respectarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de Comisia Electorală Centrală.”

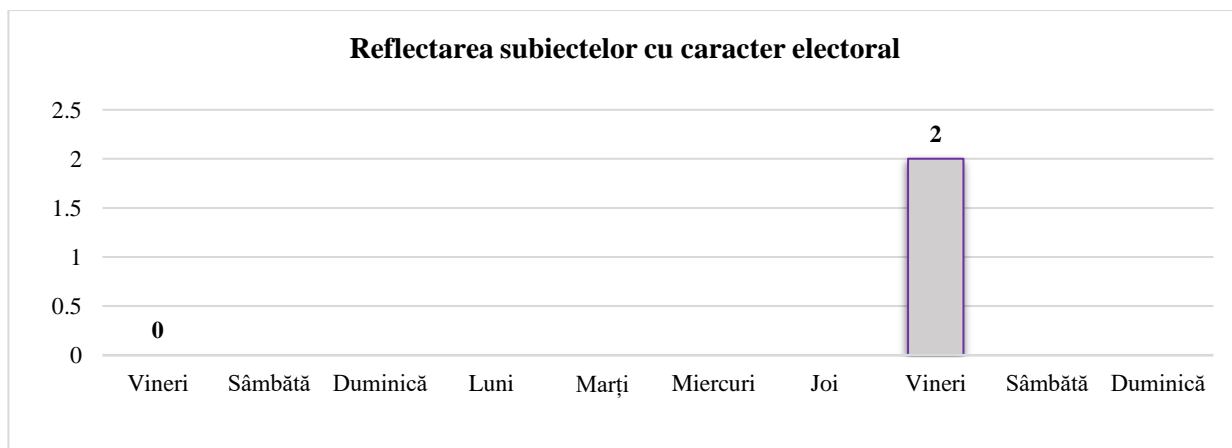
5. „ATV”

I. Program de știri și actualități

1. Reflectarea campaniei electorale

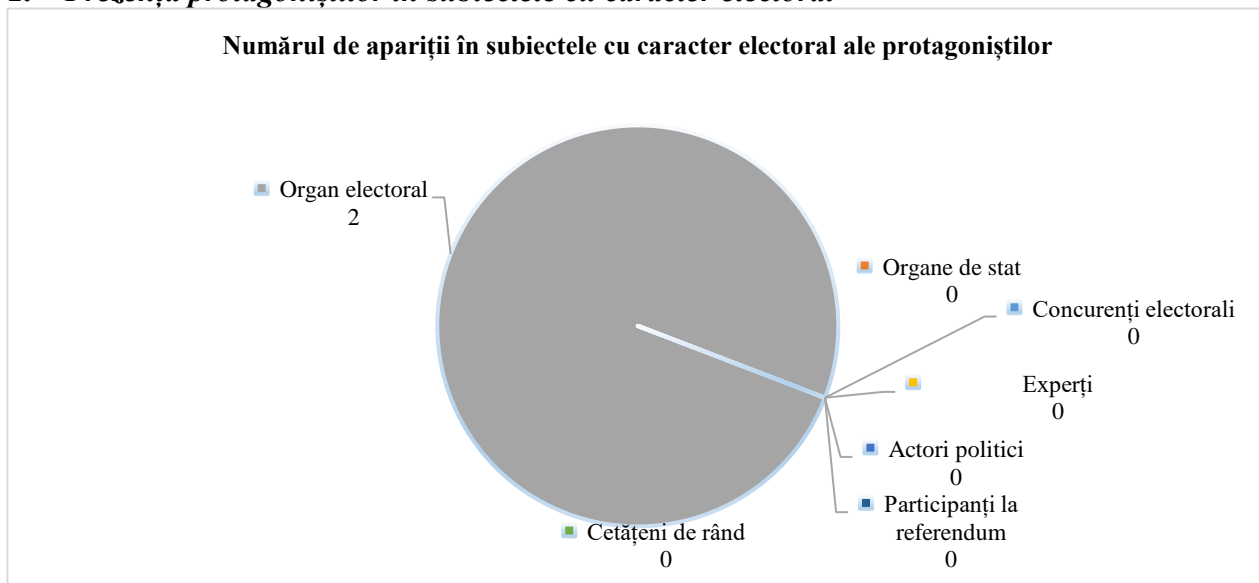
În perioada 20-29 septembrie 2024, serviciul media audiovizual „ATV” a difuzat, în programul de știri și actualități „Новости ATV” de la ora 17:30, 2 subiecte cu caracter electoral, care s-au referit la activitatea CEC.

Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 01 min. 25 sec., ceea ce constituie 5% din durata totală a programului de știri și actualități.

Serviciul media audiovizual „ATV” s-a angajat să reflecte programele de știri și actualități în fiecare zi de vineri, respectiv, în prima zi a campaniei electorale, pe 20 septembrie, nu a reflectat niciun subiect electoral, iar pe data de 27 septembrie au fost reflectate 2 subiecte care au vizat activitatea CEC, și anume despre tipărirea buletinelor de vot și informarea concurenților.

2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

În cadrul subiectelor cu caracter electoral a fost reflectat doar un organ electoral (CEC).

3. Reflectarea concurenților electorali

În perioada de raport, „ATV” nu a reflectat concurenți electorali.

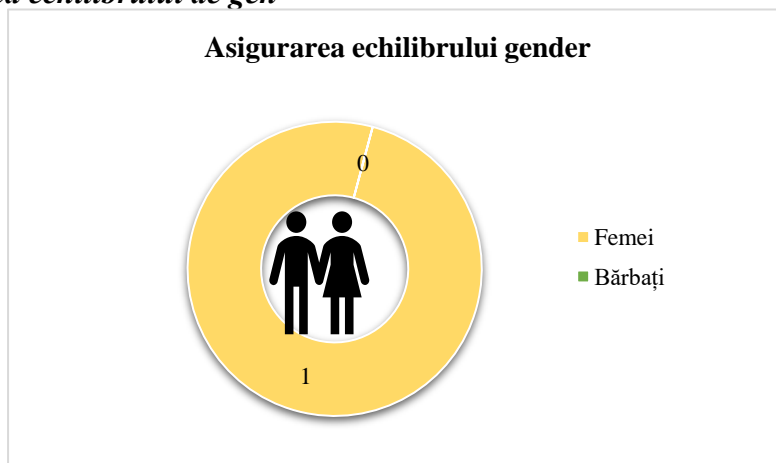
4. Reflectarea participanților la referendum

În perioada de raport, „ATV” nu a reflectat participanți la referendum.

5. Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual

În perioada de raport, „ATV” nu a reflectat subiecte electorale conflictuale.

6. Asigurarea echilibrului de gen

În cadrul subiectelor cu caracter electoral, prezentate de serviciul media public regional „ATV”, a fost reflectată o singură femeie – Angelica Caraman, președinta CEC.

7. Relevanța temelor abordate

Subiectele abordate de „ATV” au fost relevante și au vizat procesul electoral: tipărirea buletinelor de vot și informarea concurenților electorali despre misiunea CEC și chemarea acestora la responsabilitate.

8. Atitudine autor

Având în vedere faptul că serviciul media audiovizual a prezentat doar informații generale despre activitatea CEC, atitudinea autorului programului a fost neutră și nepărtinitoare.

9. Accesibilitate

„ATV” a respectat rigorile cu privire la asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, prin rularea titrelor care au corespuns cu esența conținutului și imaginilor difuzate. Totodată, este de specificat, că serviciul media nominalizat a inclus reportajele în limbă română, nefiind traduse sau subtitrate în limba rusă.

10. Conformitatea cerințelor legale. Generic

La capitolul respectării declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și referendumului republican constituțional, depusă de furnizorul de servicii media și aprobată de CA, este de menționat că, toate subiectele electorale difuzate de serviciul media audiovizual de televiziune „ATV” au fost incluse în rubrica „Electorală-2024”.

II. Concluzii

Serviciul media public regional „ATV” s-a angajat, prin Declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor, să asigure principiile echității, echilibrului și imparțialității în reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional. Totodată, în perioada de control, serviciul media nominalizat nu a difuzat niciun concurent electoral și participant la referendum, limitându-se la reflectarea a 2 știri despre activitatea CEC. La fel, în programele de știri în limba rusă, serviciul media audiovizual de televiziune „ATV” include reportajele în limba română de la un alt serviciu media. Utilizarea reportajelor din alte servicii media de televiziune, atunci când acestea sunt prezentate în altă limbă fără traducere, reprezintă o provocare pentru consumatorii de informații. Această practică limitează accesibilitatea informațiilor pentru telespectatorii care nu cunosc limba română.

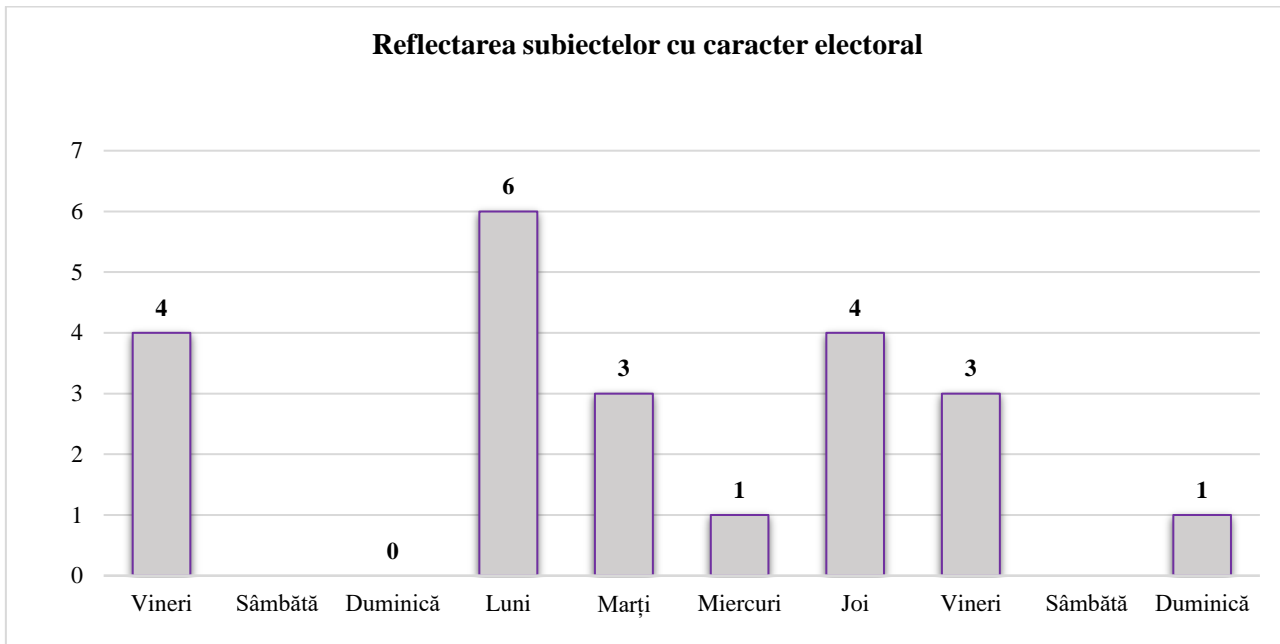
6. „Exclusiv TV”

I. Program de știri și actualități

1. Reflectarea campaniei electorale

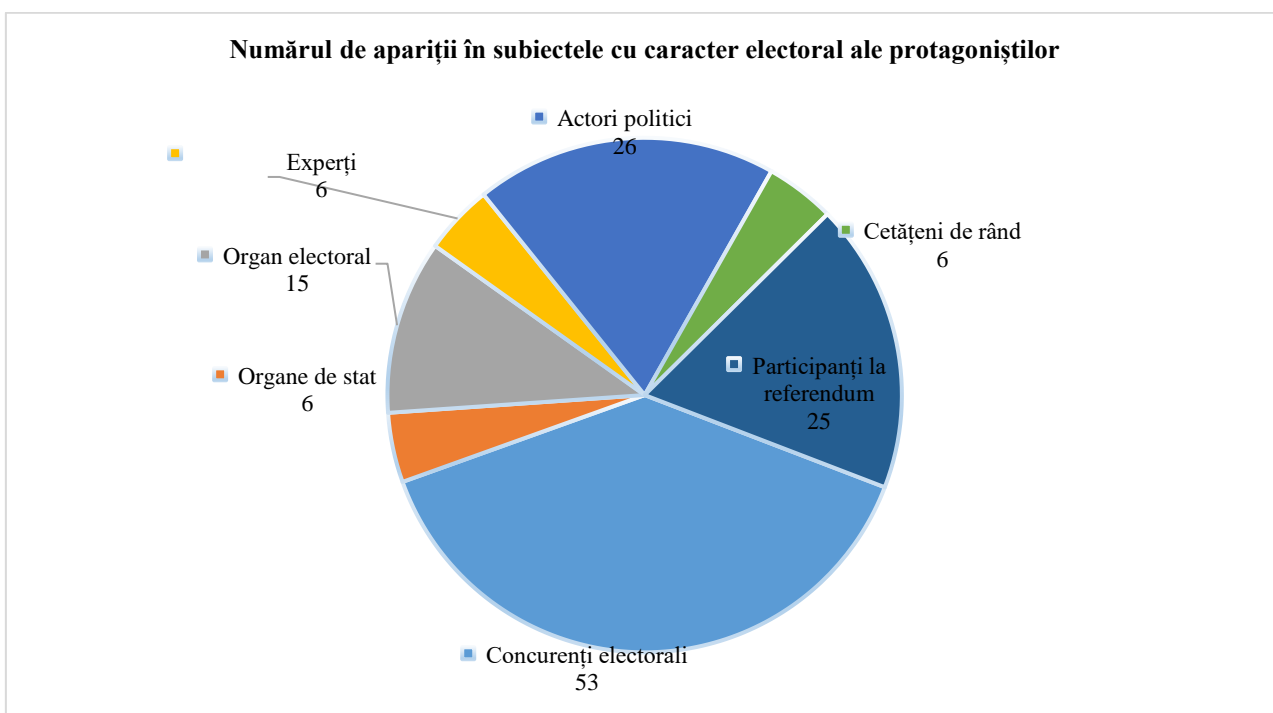
În perioada 20-29 septembrie 2024, serviciul media audiovizual „Exclusiv TV” a difuzat, în programul de știri și actualități „Știri” de la ora 22.40 (luni-vineri) și în programul de știri „Sinteza săptămânii” de la ora 7.00 (duminică), 22 de subiecte cu caracter electoral. Nouă știri au vizat acțiunile concurenților electorali, în trei știri s-a vorbit atât despre alegerile prezidențiale, cât și despre referendumul constituțional republican, cinci știri au reflectat activitatea CEC, patru știri s-au referit doar la referendumul constituțional, iar o știre s-a referit la un sondaj de opinie cu privire la componența viitorului Parlament.

Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 01 oră 06 min. 59 sec., ceea ce constituie 23% din durata totală a programelor de știri și actualități.

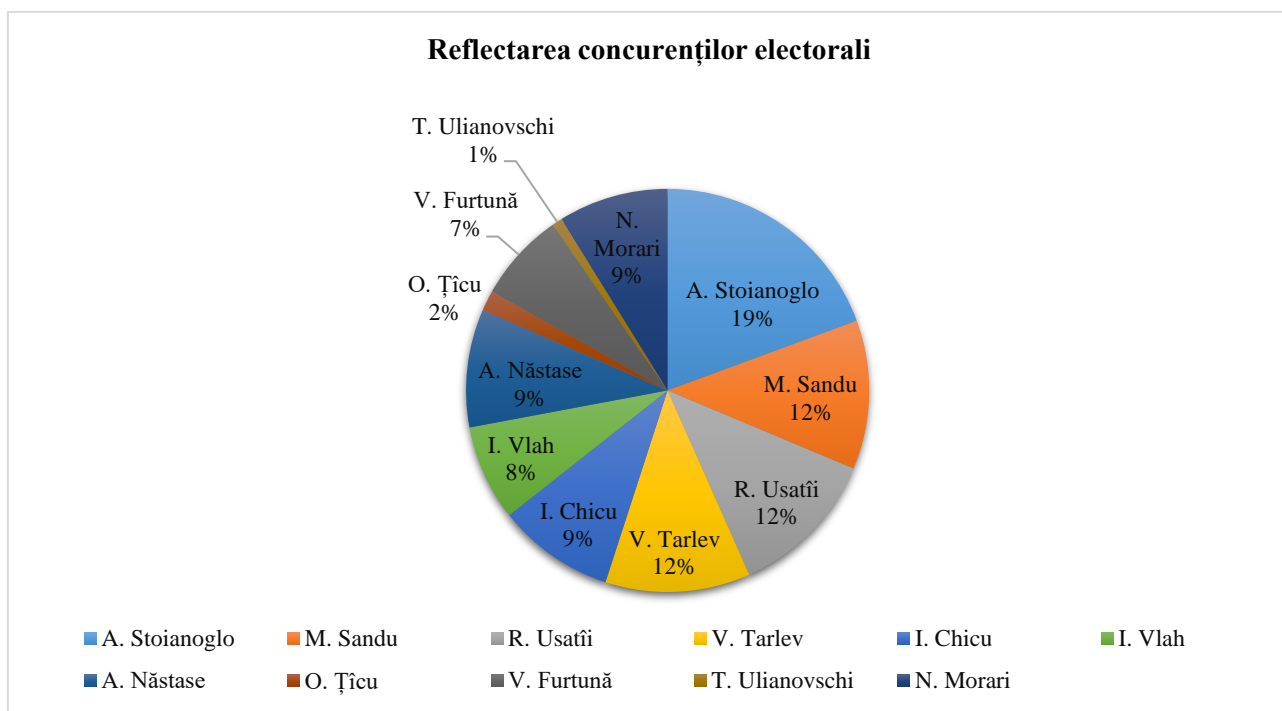
Cele mai multe subiecte cu caracter electoral au fost difuzate luni, pe data de 23 septembrie.

2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

În cadrul subiectelor cu caracter electoral au fost reflectați concurenți electorali, participanți la referendum, actori politici, experți independenți (în categoria respectivă au fost incluși și preoții bisericii ortodoxe), cetățeni de rând, organe electorale și organe de stat. De cele mai multe apariții au beneficiat concurenții electorali – 53 de apariții, urmați de actori politici – 26, participanți la referendum – 25, organul electoral – 15 (CEC, Consiliile Electorale de Circumscripție), organe de stat – 6 (Guvern, Parlament, IPG), experți – 6 (compania „iData”, preoții bisericii ortodoxe) și cetățeni de rând – 6.

3. Reflectarea concurenților electorali

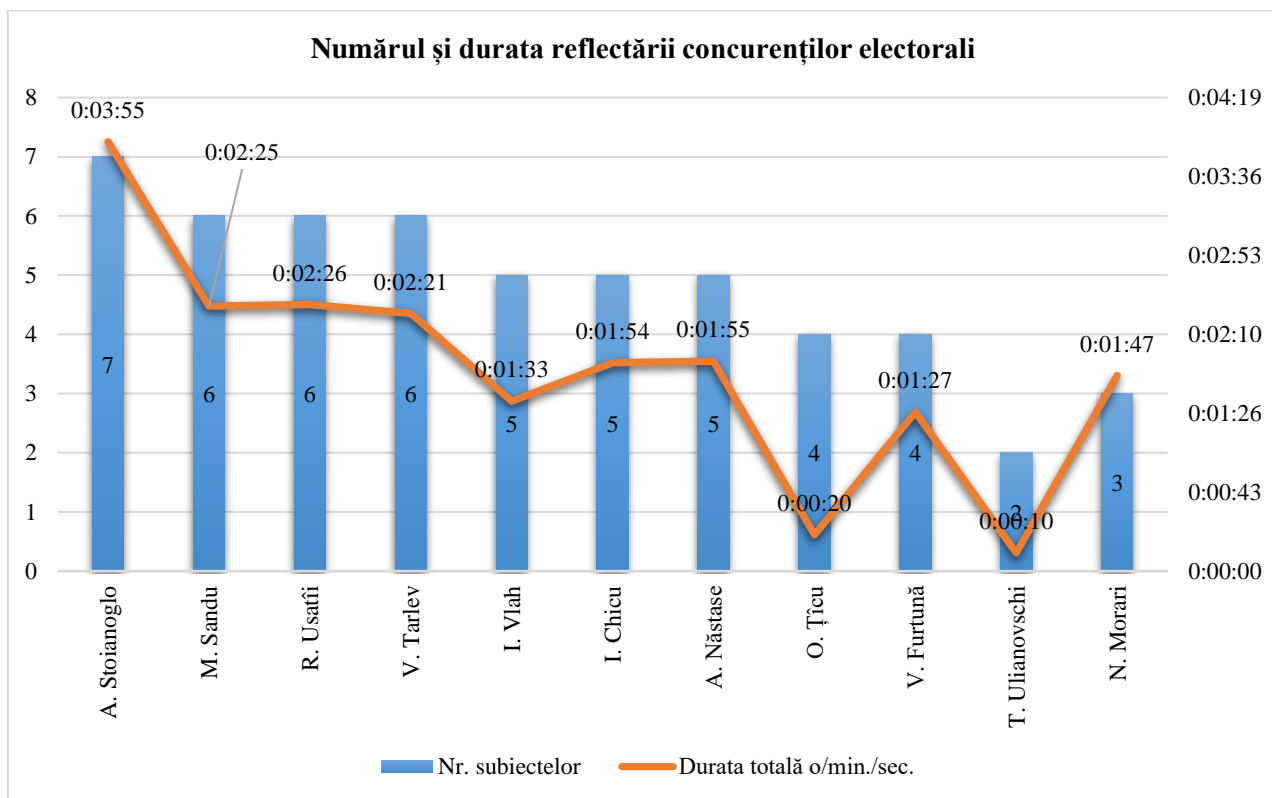

În perioada de raport, „Exclusiv TV” a reflectat activitatea a 11 concurenți electorali. În cadrul programelor de știri și actualități, SMA a acordat timp de antenă concurenților electorali, după cum urmează:

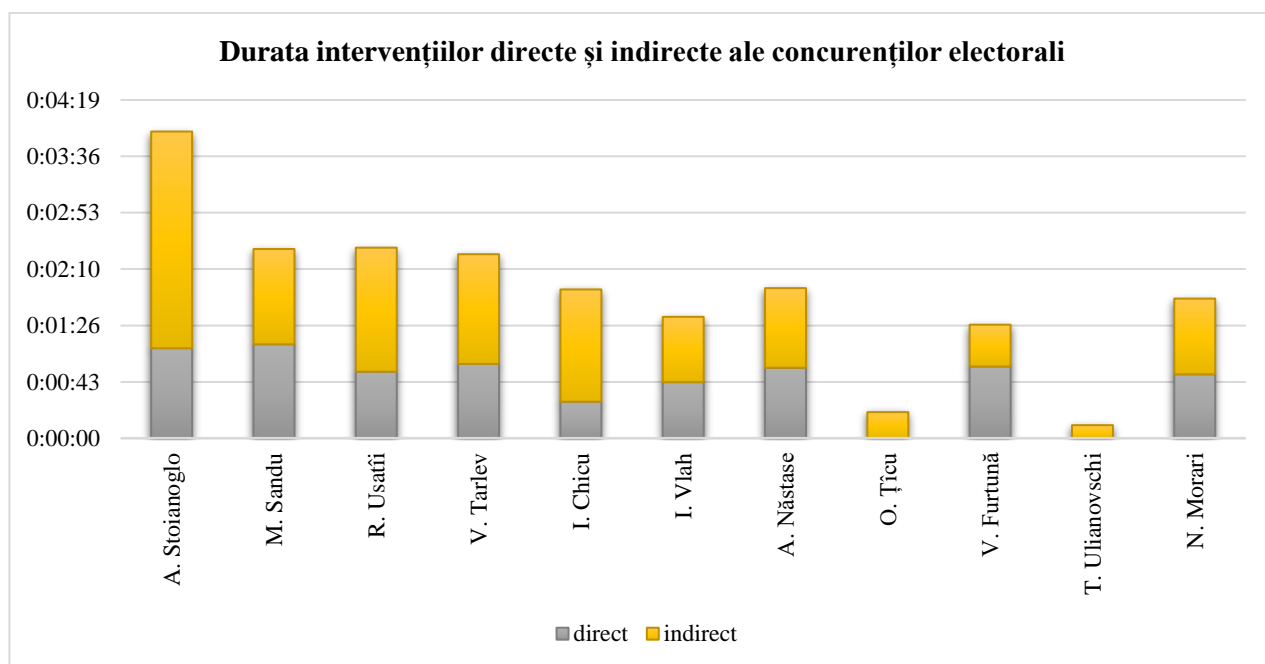
Nume concurent electoral	Nr. de subiecte	Durata totală o/min./sec.
A. Stoianoglo	7	00:03:55
M. Sandu	6	00:02:25
R. Usatfi	6	00:02:26
V. Tarlev	6	00:02:21
I. Vlah	5	00:01:33
I. Chicu	5	00:01:54
A. Năstase	5	00:01:55
O. Țicu	4	00:00:20
V. Furtună	4	00:01:27
T. Ulianovschi	2	00:00:10
N. Morari	3	00:01:47
TOTAL	53	00:20:13

Astfel, serviciul media audiovizual „Exclusiv TV” a reflectat neproportional, ca durată, concurenții electorali. De cel mai mult timp de antenă a beneficiat A. Stoianoglo cu 03 min. 55 sec., urmat de R. Usatfi cu 02 min. 26 sec., M. Sandu cu 02 min. 25 sec. și V. Tarlev cu 02 min. 21 sec., iar cel mai puțin au fost reflectați O. Țicu – 20 sec. și T. Ulianovschi – 10 sec.

Reflectarea neproportională a concurenților electorali este cauzată și de faptul că la începutul campaniei electorale (20-24.09) unii dintre concurenți electorali nu au fost înregistrați de CEC în calitate de candidați oficiali în cursa electorală pentru funcția de președinte al Republicii Moldova și nu au organizat evenimente electorale publice. Prin urmare, aceștia au fost doar menționați în subiectele de știri cu caracter electoral. În perioada de control, unii dintre candidați: A. Stoianoglo, R. Usatfi, M. Sandu, I. Vlah, I. Chicu, A. Năstase, V. Furtună și N. Morari au avut evenimente electorale relevante și/sau s-au lansat în campania electorală. Evenimentele electorale au fost reflectate în subiectele de știri cu caracter electoral difuzate de către „Exclusiv TV”.

Concurentul electoral A. Stoianoglo a fost reflectat în cele mai multe subiecte de știri cu caracter electoral – 7, urmat de M. Sandu, R. Usatîi și V. Tarlev – în câte 6, I. Vlah, I. Chicu și A. Năstase au fost reflectați în 5 subiecte, iar T. Ulianovschi a fost doar menționat în 2 subiecte.

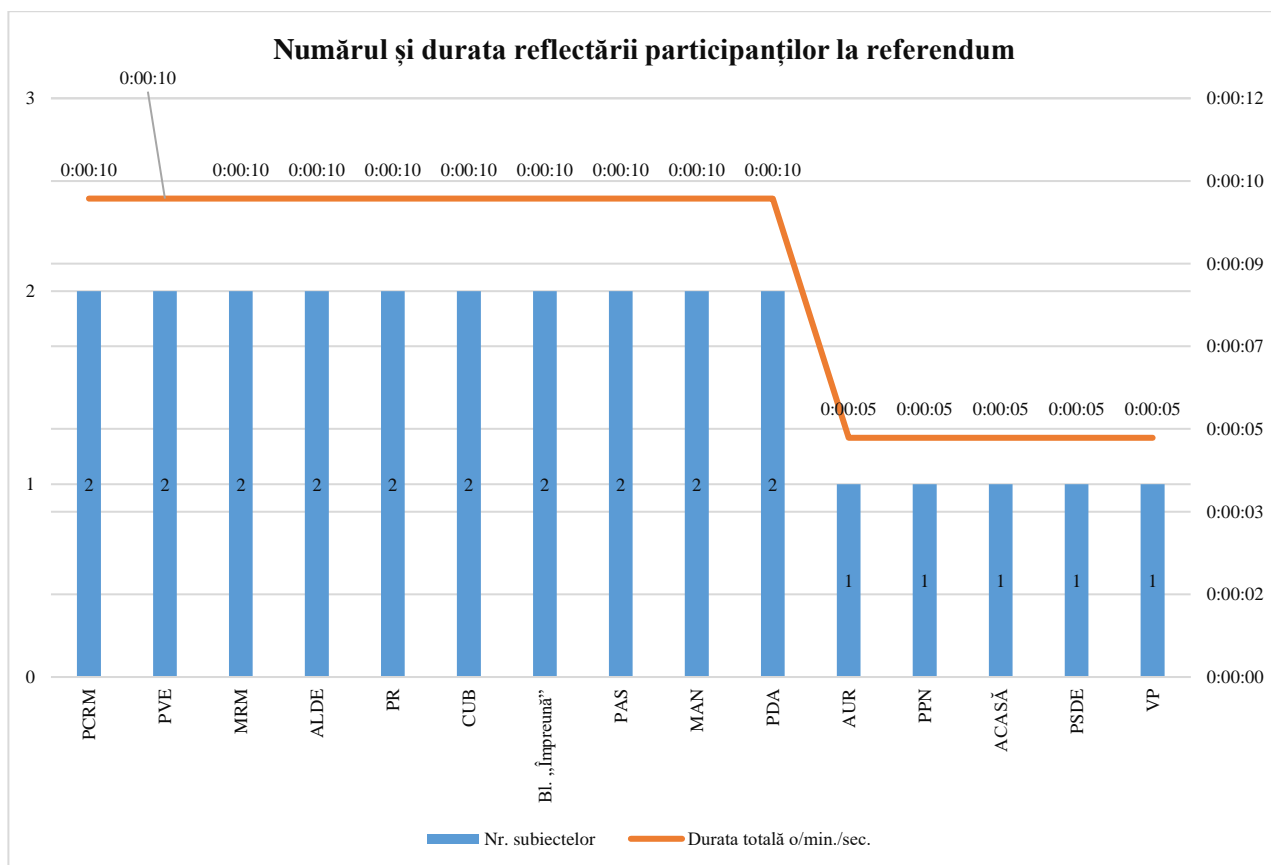
9 concurenți electorali (A. Stoianoglo, M. Sandu, R. Usatîi, V. Tarlev, I.Chicu, I.Vlah, A. Năstase, V. Furtună și N. Morari) au beneficiat de apariții atât directe, cât și indirecte, iar 2 concurenți electorali (O. Țicu și T. Ulianovschi) au avut doar intervenții indirecte.

4. Reflectarea participanților la referendum

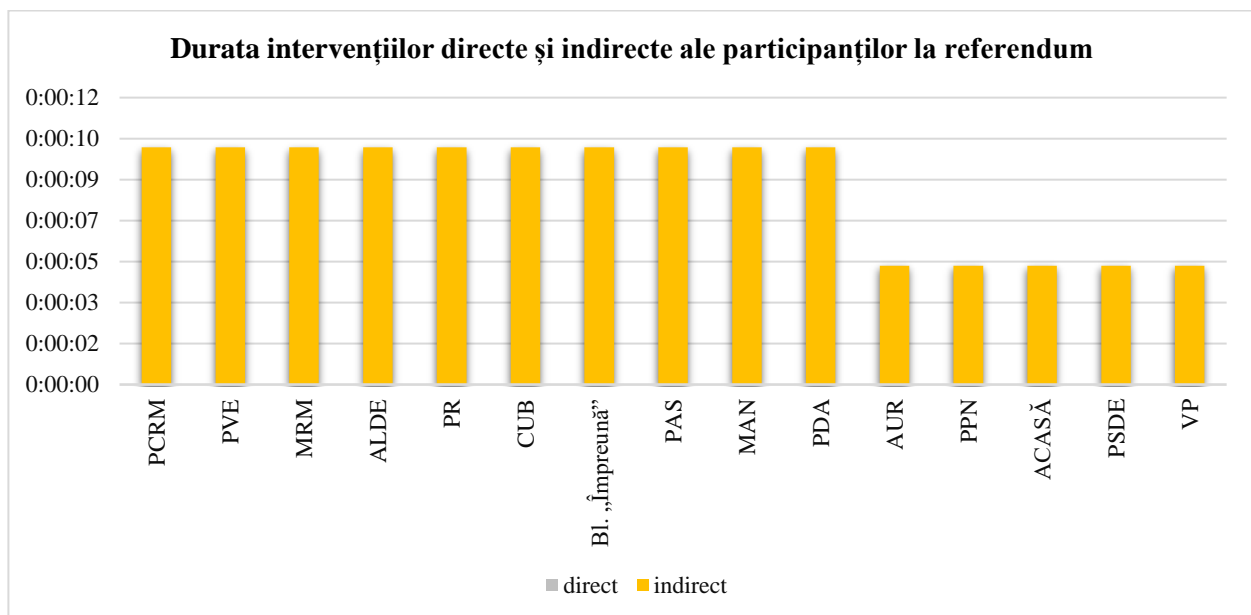
În perioada de raport, au fost reflectați 15 participanți la referendum.

Participant la referendum	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
PCRM	2	00:00:10
PVE	2	00:00:10
MRM	2	00:00:10
ALDE	2	00:00:10
PR	2	00:00:10
CUB	2	00:00:10
Bl. „Împreună”	2	00:00:10
PAS	2	00:00:10
MAN	2	00:00:10
PDA	2	00:00:10
AUR	1	00:00:05
PPN	1	00:00:05
ACASĂ	1	00:00:05
PSDE	1	00:00:05
VP	1	00:00:05

Participanții la referendumul republican constituțional PCRM, PVE, MRM, ALDE, PR, CUB, Bl. „Împreună”, PAS, MAN și PDA au beneficiat de câte 10 sec. din timpul de emisie. Participanții la referendum AUR, PPN, ACASĂ, PSDE și VP – de câte 05 sec.

Participanții la referendumul republican constituțional: PCRM, PVE, MRM, ALDE, PR, CUB, Bl. „Împreună”, PAS, MAN și PDA au fost menționați în două subiecte de știri cu caracter electoral. Participanții la referendum: AUR, PPN, ACASĂ, PSDE și VP au fost menționați într-un subiect de știri.

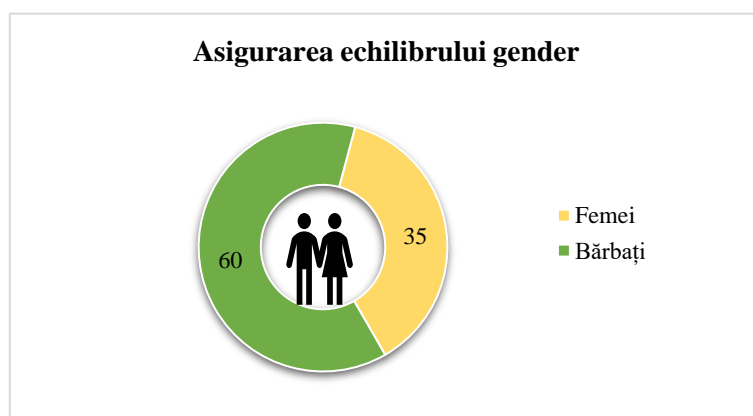

Participanții la referendumul republican constituțional: PCRM, PVE, MRM, ALDE, PR, CUB, Bl. „Împreună”, PAS, MAN, PDA, AUR, PPN, ACASĂ, PSDE și VP au fost reflectați doar în mod indirect.

5. *Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual*

În perioada de raport, „Exclusiv TV” a prezentat 2 subiecte electorale cu caracter conflictual. Subiectul intitulat „11 candidați în alegerile prezidențiale”, difuzat în data de 24 septembrie, și subiectul „Campanie electorală în biserici” au fost prezentate de SMA cu o abordare credibilă, imparțială și echilibrată. SMA a asigurat favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție.

6. *Asigurarea echilibrului de gen*

În perioada de raport, „Exclusiv TV” a asigurat parțial echilibrul de gen. În subiectele de știri au fost citate 60 de surse de sex masculin și 35 de sex feminin

7. *Relevanța temelor abordate*

Subiectele abordate de „Exclusiv TV” au fost relevante și au vizat procesul electoral: înregistrarea concurenților electorali și a participanților la referendum, lansarea în campania electorală, rezultatele sondajului realizat de compania „iDATA”, deschiderea secțiilor de votare în străinătate, tipărirea buletinelor de vot, implicarea preoților în agitația electorală și promisiunile electorale ale unor candidați pentru funcția de președinte al RM.

8. *Atitudine autor*

Serviciul media audiovizual „Exclusiv TV” a manifestat atitudine nepărtinitoare și imparțială față de concurenții electorali/participanții la referendum, aceștia nefiind fie favorizați, fie defavorizați în subiectele de știri cu caracter electoral.

9. *Accesibilitate*

SMA a asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz la programe audiovizuale de știri și actualități cu caracter electoral. Mai exact, în ediția principală a programului de știri și actualități „Știri”, difuzată în zilele luni-vineri, la ora 22.40, SMA a asigurat rularea titrelor în corespundere cu esența conținutului și imaginilor difuzate, însă acestea nu au fost plasate deasupra titrelor mobile, burtierelor și/sau crawl-urilor.

Totodată, este de menționat că SMA difuzează programele de știri și actualități realizate în limba rusă „Новости” în zilele luni-vineri, la ora 21.00, și „Итоги недели” – sâmbătă, la ora 14.00. Programele menționate au conținut identic cu cele realizate în limba română.

10. *Conformitatea cerințelor legale. Generic*

În rezultatul controlului s-a constatat că 21 din 22 din subiectele cu caracter electoral au fost incluse în rubrica specială „Electorală 2024”, evidențiată prin semnale acustice și vizuale unice la început și la final. Dar un subiect de știri intitulat „Polonia, la 20 de ani de aderare la UE”, difuzat în data de 24.09.2024, nu a fost inclus în rubrica specială „Electorală 2024”. Subiectul s-a referit la schimbările pozitive produse în Republica Polonă în urma aderării acesteia la UE. Subiectul menționat a inclus și îndemnul unor cetățeni polonezi intervievați, adresat cetățenilor RM, de a vota în favoarea aderării la UE.

II. Concluzii

Potrivit Declarației privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, aprobată de CA, la pct. 3, serviciul media audiovizual „Exclusiv TV” s-a angajat să difuzeze programe cu caracter electoral în programele de știri și actualități „Știri”, în zilele de luni-vineri, la orele: 14.00, 16.00, 18.00, 22.40, și „Sinteza săptămânii”, duminică, la ora 07.00 în limba română și știri în limba rusă „Новости”, luni-vineri, la ora 21.00 și „Итоги недели”, sâmbăta, la ora 14.00 (cu reluările preconizate în declarație). În acest context, ținem să precizăm repetat că 21 din 22 de subiecte de știri cu caracter electoral au fost difuzate conform declarației și au fost incluse în rubrica specială „Electorală 2024” evidențiată prin semnale acustice și vizuale unice la început și la final. Doar un subiect de știri din 22, intitulat „Polonia, la 20 de ani de aderare la UE”, difuzat în data de 24.09.2024, nu a fost inclus în rubrica electorală.

Prin urmare, sunt relevante prevederile pct. 38 din Regulamentul CEC, potrivit cărora: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală – 20_”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final.”

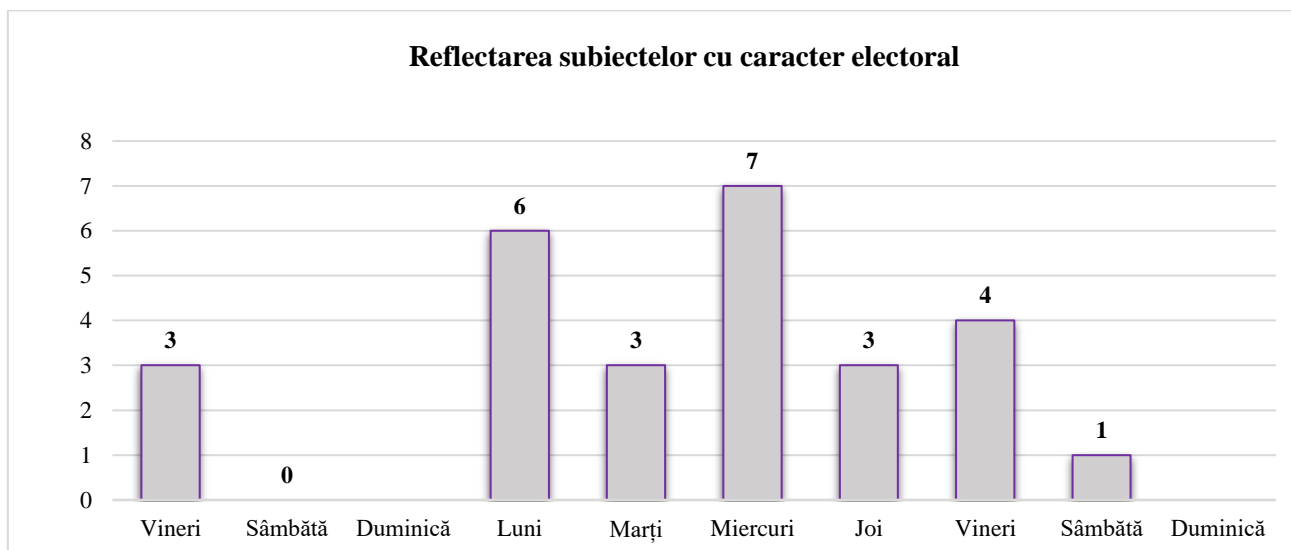
În rezultatul controlului, s-a atestat că, furnizorul de servicii media Publicația Periodică „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „Exclusiv TV”, în perioada monitorizată a comis abateri de la prevederile pct. 38 din Regulamentul CEC.

Astfel, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, care statuează următoarele: „În perioada electorală, programele audiovizuale cu caracter electoral și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) și participanții la referendum sunt difuzate/publicate cu respectarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de Comisia Electorală Centrală.”

7. „Jurnal TV”

I. Programe de știri și actualități

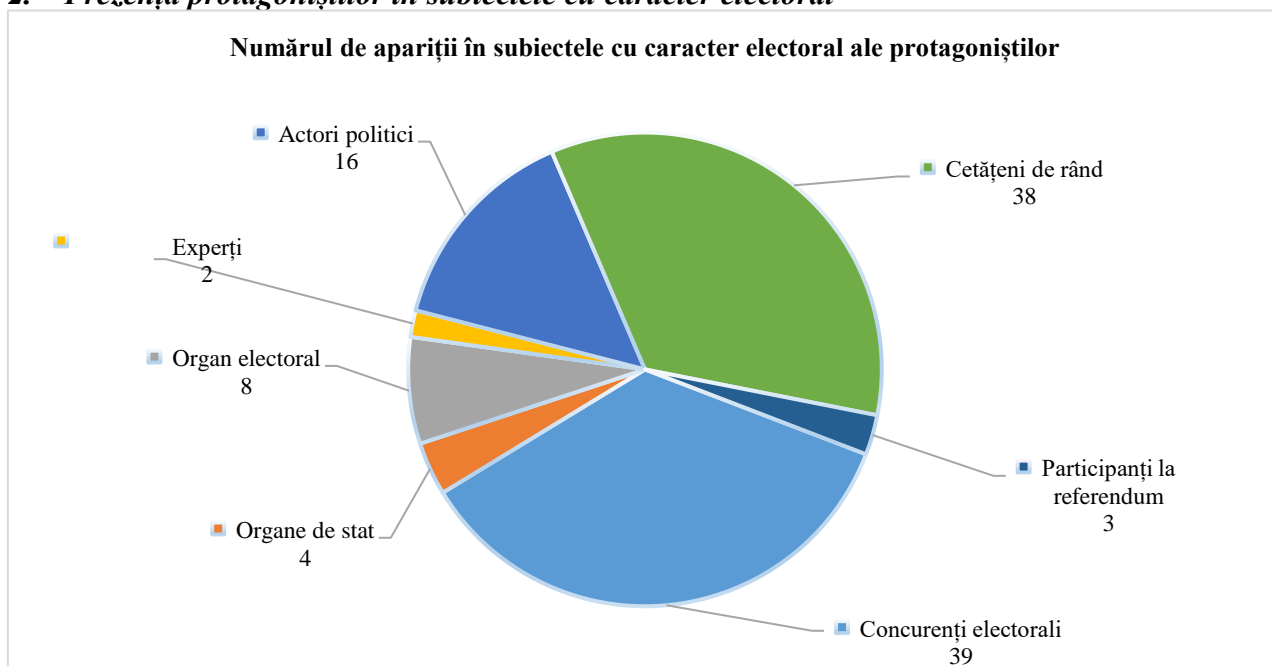
1. Reflectarea campaniei electorale

În perioada de control, „Jurnal TV” a difuzat în programele de știri și actualități 27 de subiecte cu caracter electoral. Este de menționat că, practic, toate subiectele cu caracter electoral au fost transmise în primă difuzare, excepție fiind subiectul „Episcop Marchel, angajat politic” din 25.09.2024, acesta fiind difuzat în reluare pe 28.09.2024. Durata totală a subiectelor cu caracter electoral a constituit 01 oră 04 min. 44 sec., ceea ce reprezintă o pondere de 18% din durata totală a programelor de știri și actualități difuzate.

„Jurnal TV” a difuzat subiecte cu caracter electoral în fiecare program de știri monitorizat. Cele mai multe subiecte au fost difuzate în perioada 23-25 septembrie 2024.

2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

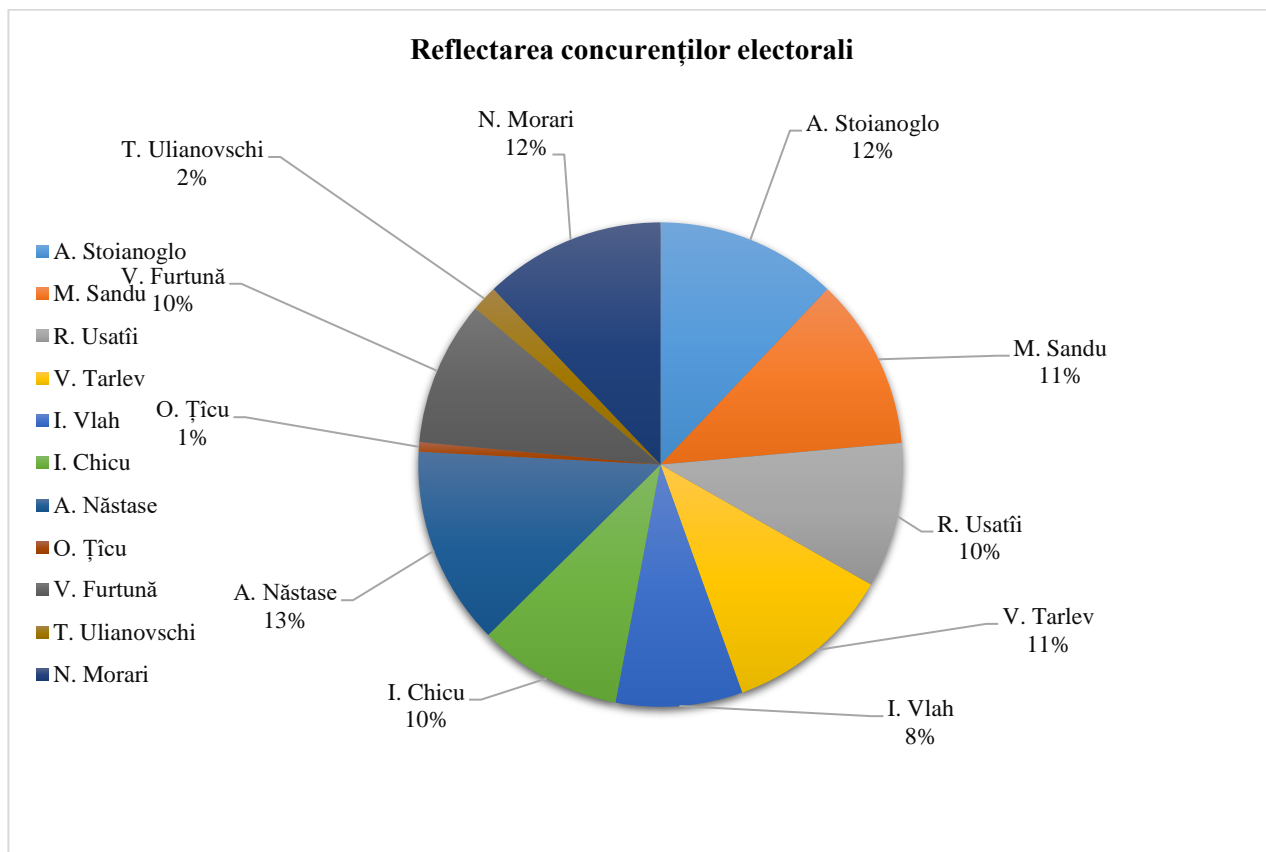
În cadrul subiectelor cu caracter electoral, au fost reflectate toate cele 7 categorii de protagoniști. Astfel, cele mai multe apariții le-au revenit concurenților electorali – 39 de apariții, urmați de cetățenii de rând cu 38 de mențiuni, actorii politici cu 16 intervenții, organul electoral (CEC) cu 8 apariții,

organele de stat cu 4 apariții (MEC, Ministerul Energiei, MAEIE și apariția Evgheniei Guțul în calitate de bașcană a UTA Găgăuzia), participanții la referendumul constituțional cu 3 apariții și experții cu 2 apariții.

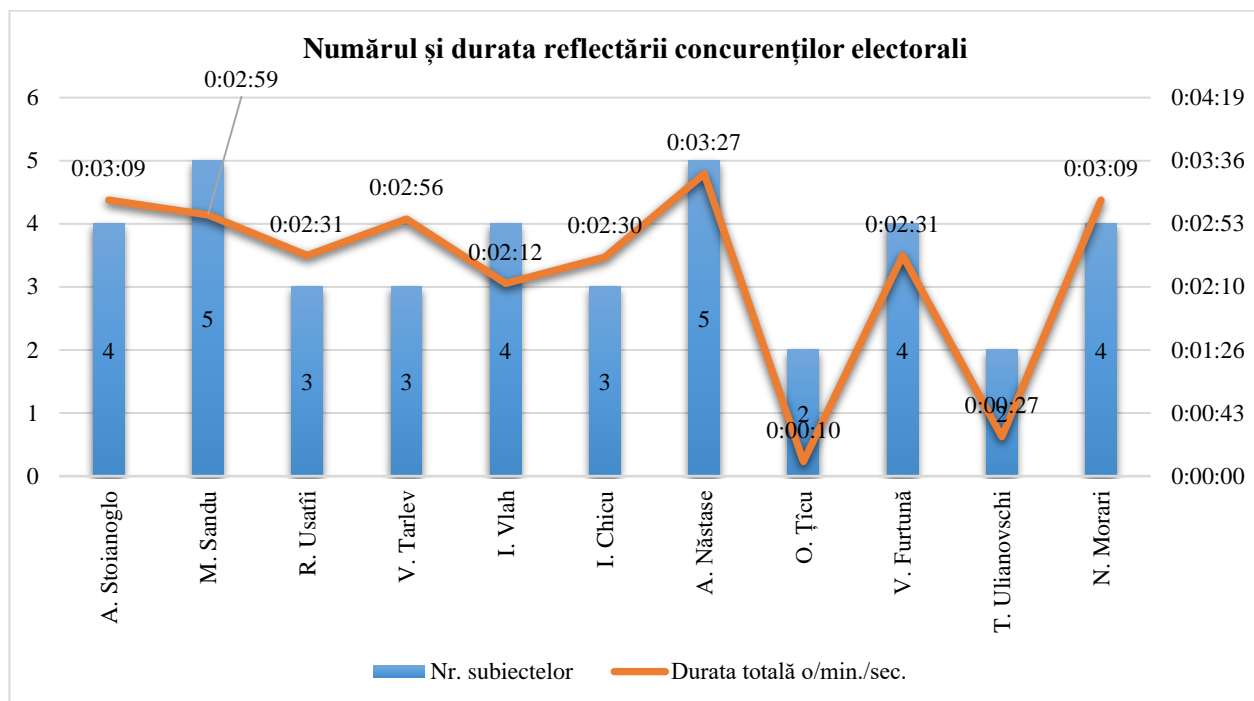
3. Reflectarea concurenților electorali

În perioada de raport, „Jurnal TV” a reflectat 11 concurenți electorali. În cadrul programelor de știri și actualități, SMA a acordat timp de reflectare concurenților electorali, după cum urmează:

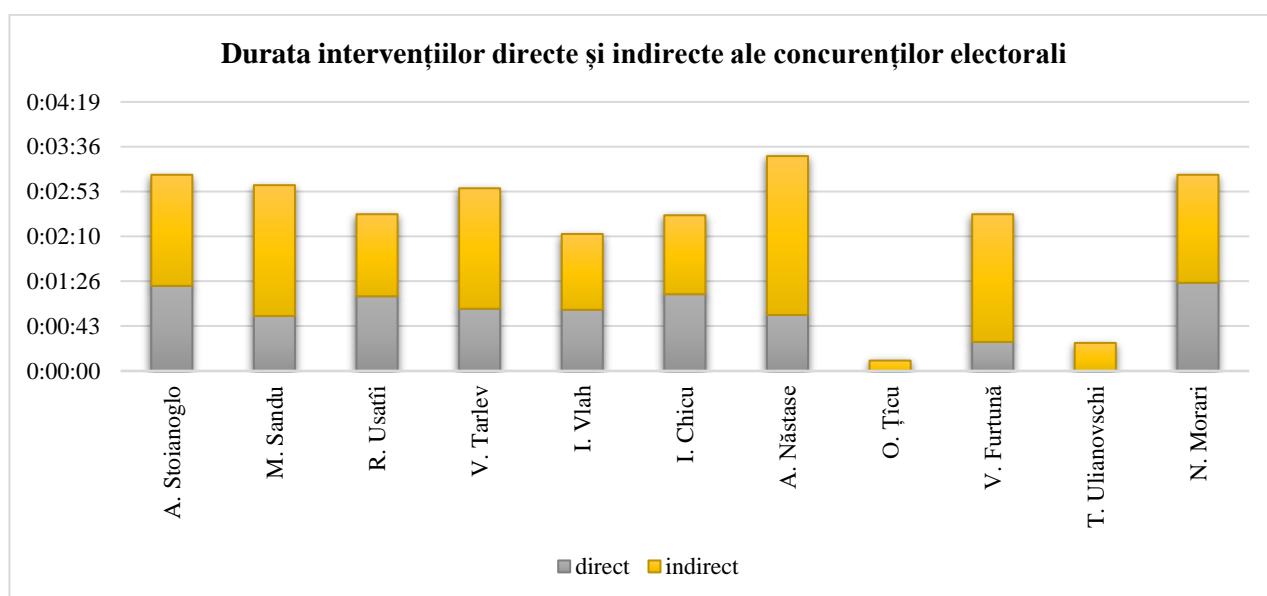

Nume concurent electoral	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
A. Stoianoglo	4	0:03:09
M. Sandu	5	0:02:59
R. Usatîi	3	0:02:31
V. Tarlev	3	0:02:56
I. Vlah	4	0:02:12
I. Chicu	3	0:02:30
A. Năstase	5	0:03:27
O. Țicu	2	0:00:10
V. Furtună	4	0:02:31
T. Ulianoschi	2	0:00:27
N. Morari	4	0:03:09
TOTAL	39	0:26:01

Este de remarcat că 9 concurenți electorali au beneficiat de o reflectare multilaterală în cadrul programelor de știri, fiind reflectate evenimentele de lansare în campanie electorală, promisiunile făcute de aceștia, programele formațiunilor din care fac parte etc. Concurenții electorali O. Țicu și T. Ulianoschi au fost mediatizați cel mai puțin, fiind doar nominalizați în cadrul a două subiecte și nu au fost difuzate știri despre lansarea celor doi concurenți în campania electorală.

Majoritatea concurenților electorali au fost reflectați în 3-5 subiecte, cu o durată de reflectare între 02 min. 12 sec. și 03 min. 30 sec. Excepție sunt T. Ulianovschi cu apariții în 2 subiecte cu o durată totală de 27 sec. și O. Țicu, fiind reflectat în 2 subiecte cu o durată totală de 10 sec.

Din 11 concurenți electorali, doar O. Țicu și T. Ulianovschi au avut parte de apariții indirecte, restul concurenților au beneficiat de intervenții directe și indirecte.

4. Reflectarea participanților la referendum

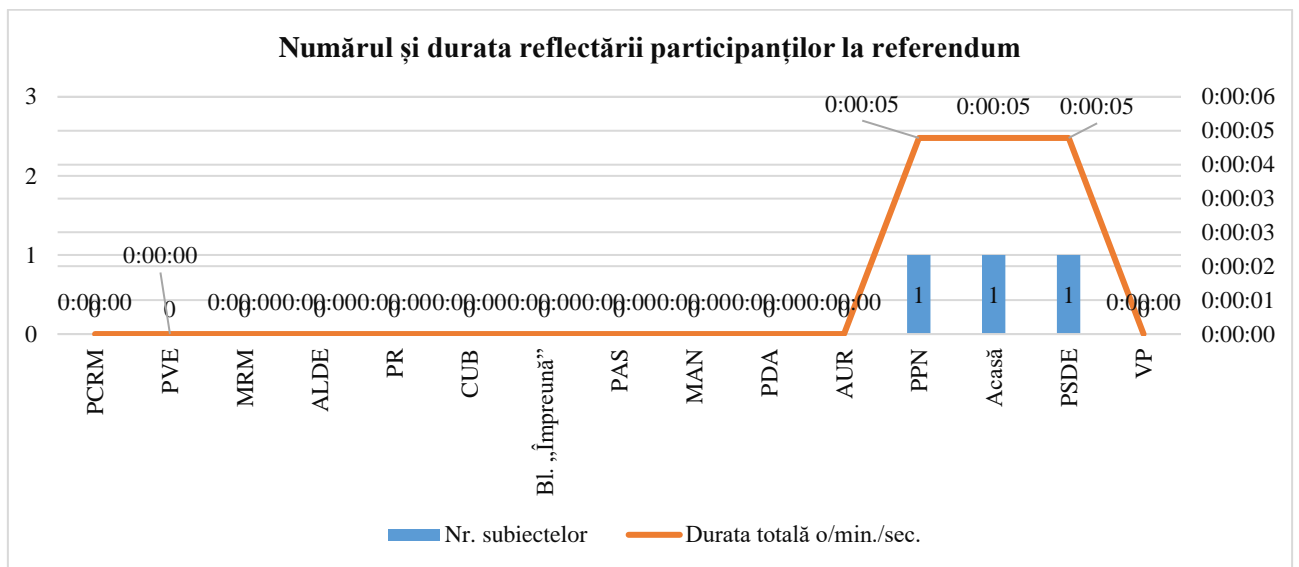
În perioada de raport, „Jurnal TV” a reflectat 3 din 15 participanți la referendumul republican constituțional, cu o durată totală de 15 sec.

Participant la referendum	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
PCRM	0	0:00:00
PVE	0	0:00:00
MRM	0	0:00:00
ALDE	0	0:00:00

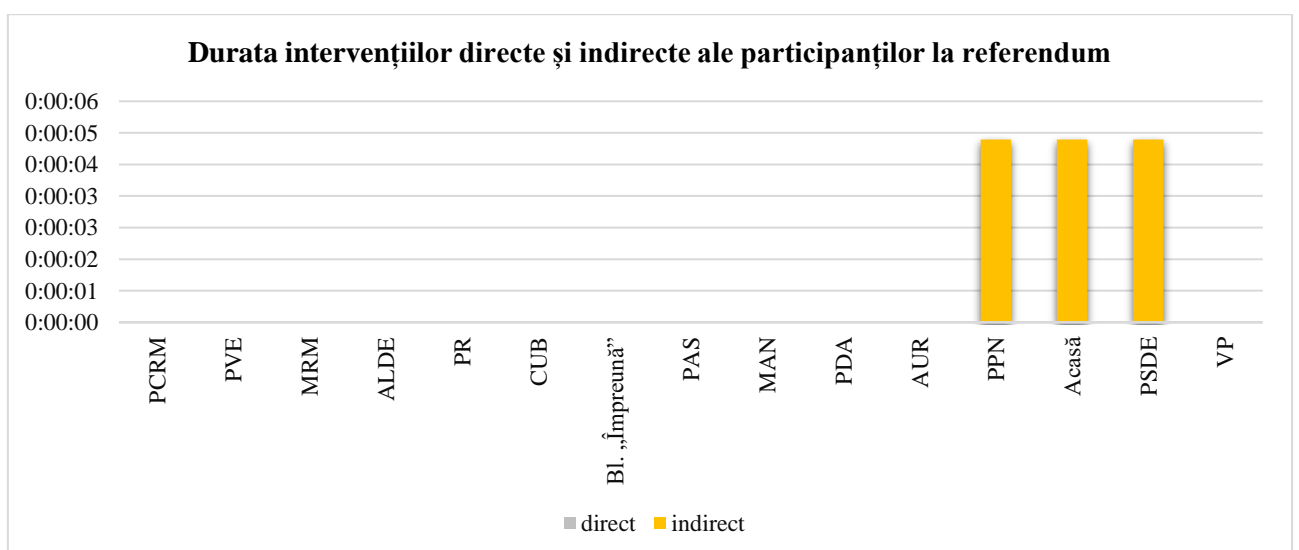
PR	0	0:00:00
CUB	0	0:00:00
Bl. „Împreună”	0	0:00:00
PAS	0	0:00:00
MAN	0	0:00:00
PDA	0	0:00:00
AUR	0	0:00:00
PPN	1	0:00:05
Acasă	1	0:00:05
PSDE	1	0:00:05
VP	0	0:00:00

3   0:00:15

Au fost mediatizați 3 participanți la referendum, fiind doar nominalizați în cadrul unui subiect despre înregistrarea acestora de CEC.

Din participanții la referendum au fost reflectate 3 formațiuni: PPN, „Acasă” și PSDE, fiecare având câte 05 sec. de reflectare.

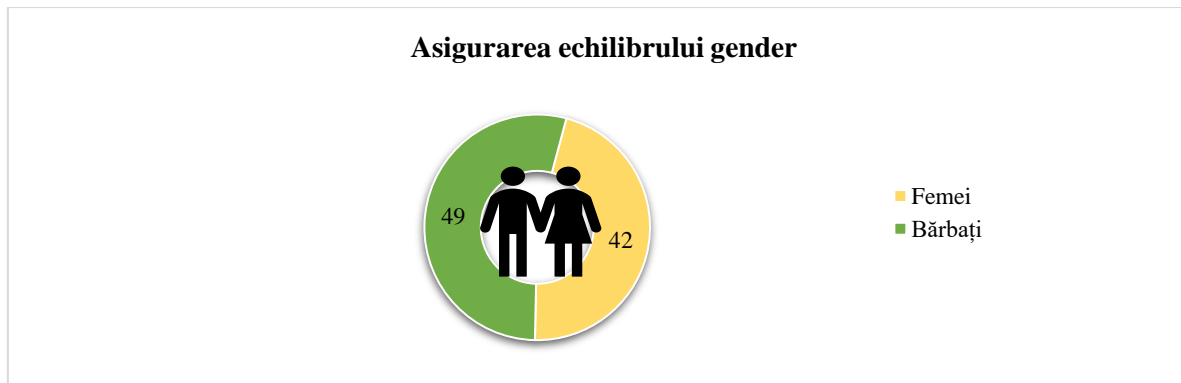

Cei trei participanți la referendum reflectați în programele de știri și actualități au avut parte doar de intervenții indirecte.

5. *Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual*

În perioada monitorizată, „Jurnal TV” a difuzat 5 subiecte electorale cu caracter conflictual, în cadrul cărora a fost asigurat echilibrul de opinii.

6. *Asigurarea echilibrului de gen*

Subiectele cu caracter electoral au fost echilibrate din perspectiva gender, la „Jurnal TV” fiind reflectați 49 de bărbați și 42 de femei.

7. *Relevanța temelor abordate*

Toate subiectele cu caracter electoral difuzate de „Jurnal TV” în perioada de raport au fost relevante și au vizat procesul electoral: programele concurenților electorali, promisiunile concurenților, tipărirea buletinelor de vot etc. Totodată au fost difuzate și subiecte care vizează alte aspecte ale procesului electoral, de exemplu un subiect despre implicarea instituției Bisericii în scrutinul prezidențial din 20 octombrie, prin promovarea concurentului electoral Victoria Furtună de către Marchel, Episcopul de Bălți. Alt subiect cu denumirea „Gaz pe gratis, o așteptare falsă” a vizat comentariile ministrului energiei, Victor Parlicov, la afirmațiile politicianului Ilan Șor, că ultimul urmează să furnizeze gaz gratuit pentru toate gospodăriile, dacă cetățenii vor vota cu opțiunea „NU” pentru referendumul republican constituțional din 20 octombrie.

De asemenea, „Jurnal TV” a difuzat 4 reportaje despre opiniile cetățenilor de rând din raioanele Călărași, Ialoveni, Hâncești și Nisporeni despre alegerile prezidențiale și direcția de politică externă pe care locuitorii Republicii Moldova urmează să le aleagă pe 20 octombrie 2024.

8. *Atitudine autor*

„Jurnal TV” a manifestat atitudine nepărtinitoare față de concurenții electorali.

9. *Accesibilitate*

„Jurnal TV” a asigurat parțial accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, prin titrarea parțială a programelor de știri și actualități de la ora 19:00.

10. *Conformitatea cerințelor legale. Generic*

La capitolul respectării declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, depusă de furnizorul de servicii media și aprobată de CA, s-a atestat difuzarea în reluare a subiectului „Episcop Marchel, angajat politic” din 25.09.2024, difuzat și pe 28.09.2024, fără a fi încadrat în rubrica „Electorală 2024”. În cadrul subiectului, Episcopul de Bălți, Marchel, a făcut agitație electorală în timpul slujbei religioase pentru concurentul la funcția de președinte al Republicii Moldova Victoria Furtună. Prin urmare, serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, în perioada monitorizată, nu a ținut cont de prevederile pct. 28 din Regulamentul CEC, potrivit cărora: „*FSM reflectă alegerile în conformitate cu declarația privind politica editorială după aprobarea acesteia de către CA și după publicarea ei pe pagina web oficială a CA. Declarațiile se plasează, în termen de 24 de ore de la aprobare, pe pagina web oficială a CA.*”

II. Dezbateri electorale

În perioada de raport, „Jurnal TV” nu a organizat dezbateri electorale.

III. Concluzii

Potrivit declarației privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, aprobată de CA, la pct. 3, serviciul media „Jurnal TV” s-a angajat să difuzeze programe cu conținut electoral în programele de știri și actualități „Jurnalul orei 19:00” în limba română și știri în limba rusă la ora 21:30, în zilele de luni-vineri. În acest context, ținem să precizăm că subiectul „Episcop Marchel, angajat politic” din 25.09.2024, „Jurnal TV” l-a difuzat în reluare pe 28.09.2024, în ziua de sâmbătă, fără a-l încadra în rubrica „Electorală 2024”. Deci, la capitolul respectării cerințelor legale furnizorul de servicii media ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „Jurnal TV” în perioada monitorizată, nu a ținut cont de prevederile pct. 28 din Regulamentul CEC, potrivit cărora: „FSM reflectă alegerile în conformitate cu declarația privind politica editorială după aprobarea acesteia de către CA și după publicarea ei pe pagina web oficială a CA. Declarațiile se plasează, în termen de 24 de ore de la aprobare, pe pagina web oficială a CA.”

Astfel, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, care statuează următoarele: „În perioada electorală, programele audiovizuale cu caracter electoral și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) și participanții la referendum sunt difuzate/publicate cu respectarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de Comisia Electorală Centrală.”

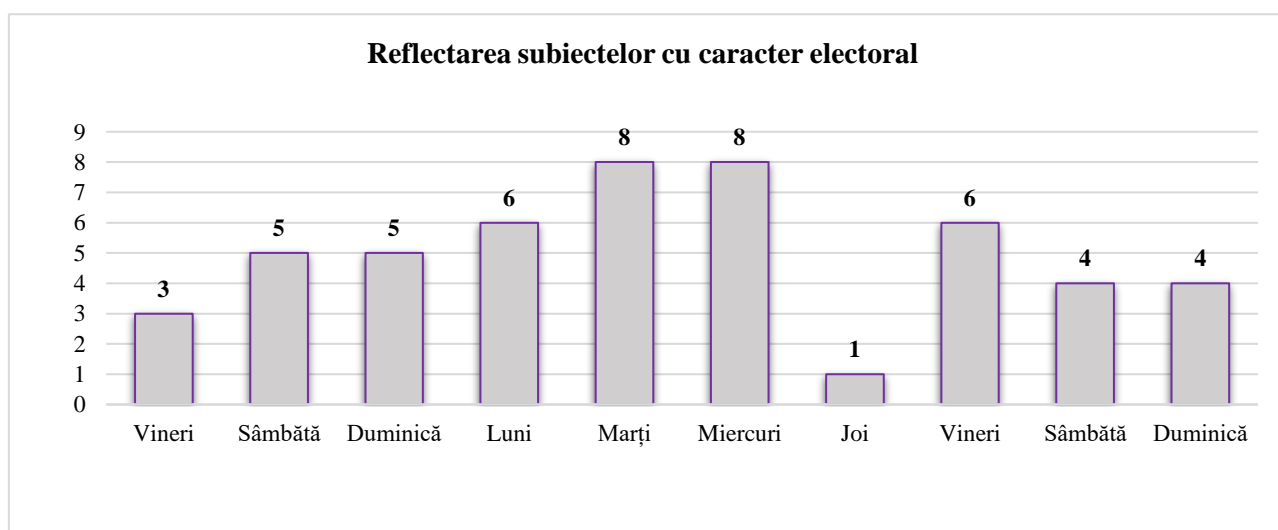
8. „TVC 21”

I. Program de știri și actualități

1. Reflectarea campaniei electorale

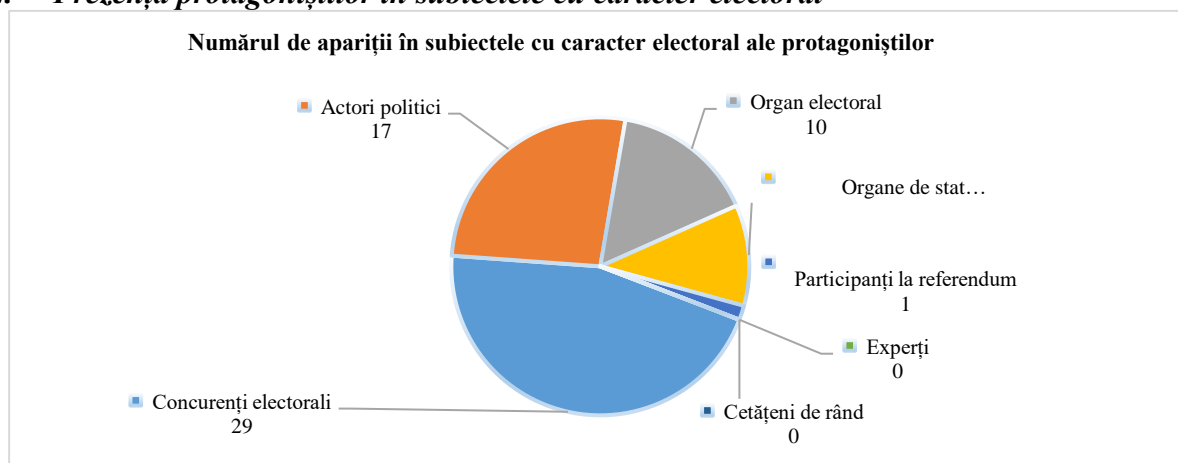
În perioada 20-29 septembrie 2024, serviciul media audiovizual „TVC 21” a difuzat, în programul de știri și actualități „News Digest”, de la ora 19:55, 50 de subiecte cu caracter electoral, dintre care 17 subiecte au fost prezentate în reluare.

Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 14 min. 42 sec., ceea ce constituie 38% din durata totală a programului de știri și actualități.

Cele mai multe subiecte cu caracter electoral au fost difuzate pe data de 24 și 25 septembrie (în reluare) – 8 subiecte, iar la data de 26 septembrie a fost difuzat un sigur subiect cu conținut electoral și anume opinia lui Andrei Năstase privind procesul de integrare europeană a Republicii Moldova.

2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

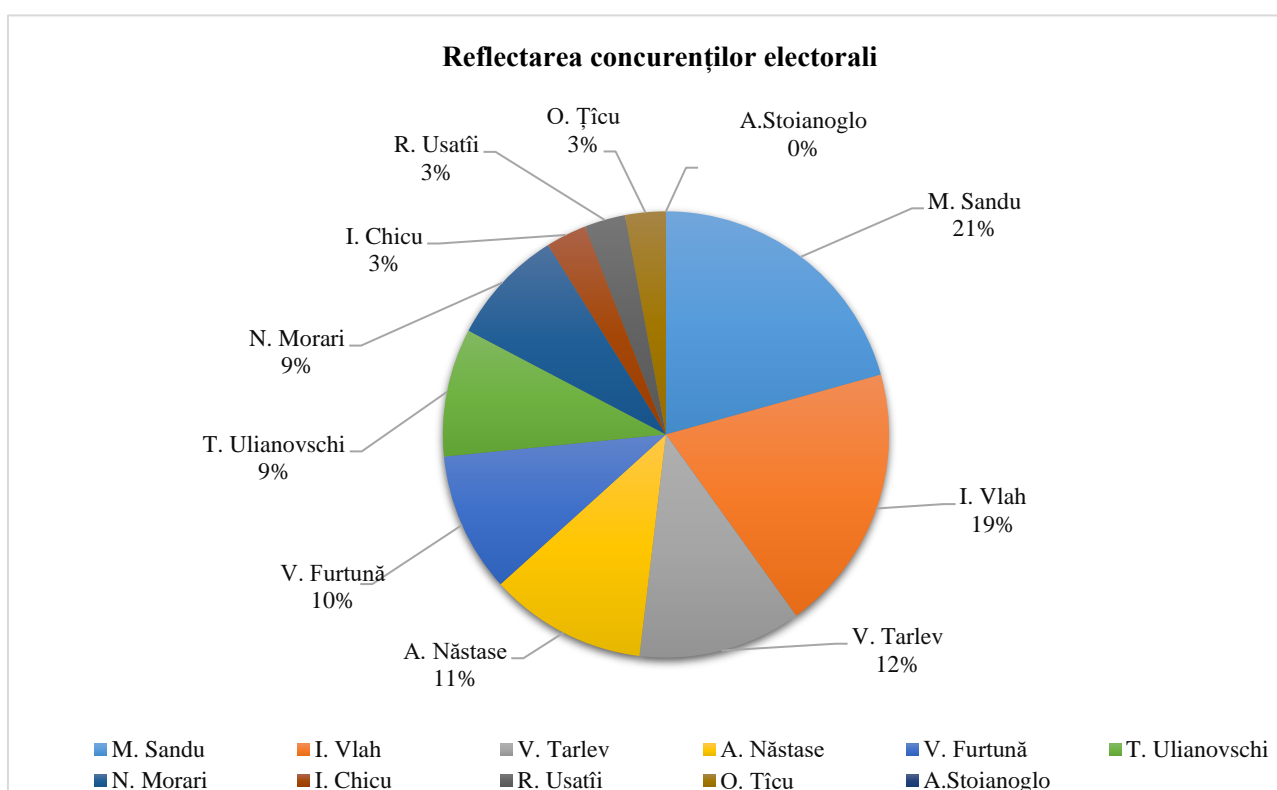
În cadrul subiectelor cu caracter electoral au fost reflectați concurenți electorali, un participant la referendum, actori politici, organul electoral și organe de stat.

De cele mai multe apariții au beneficiat concurenții electorali, urmași de actorii politici (Vlad Filat/PLDM, Igor Munteanu/CUB, Partidul „Victorie”, PAS, T. Ulianovschi și I. Vlah (până la înregistrarea în cursă)), organul electoral (CEC) și organele de stat (Curtea Supremă de Justiție, Guvernul/ Dorin Recean.

Experti și cetățeni de rând nu au fost reflectați în cadrul subiectelor electorale.

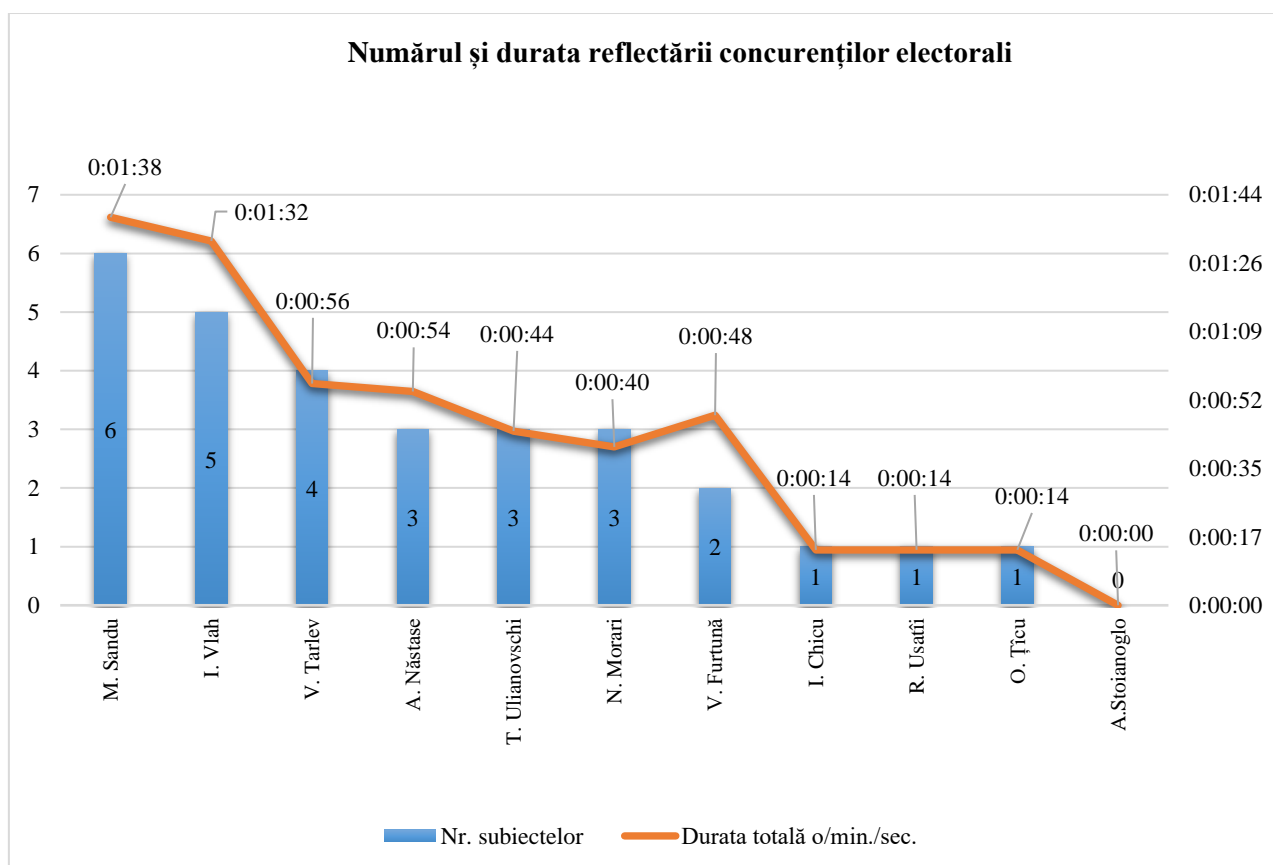
3. Reflectarea concurenților electorali

În perioada de raport, „TVC 21” a reflectat activitatea a 10 concurenți electorali din 11 concurenți înregistrați de CEC, iar timpii de antenă oferii acestora au fost repartizați dezechilibrat. În fapt, în cadrul programelor de știri și actualități, SMA a acordat timp de antenă concurenților electorali, după cum urmează:

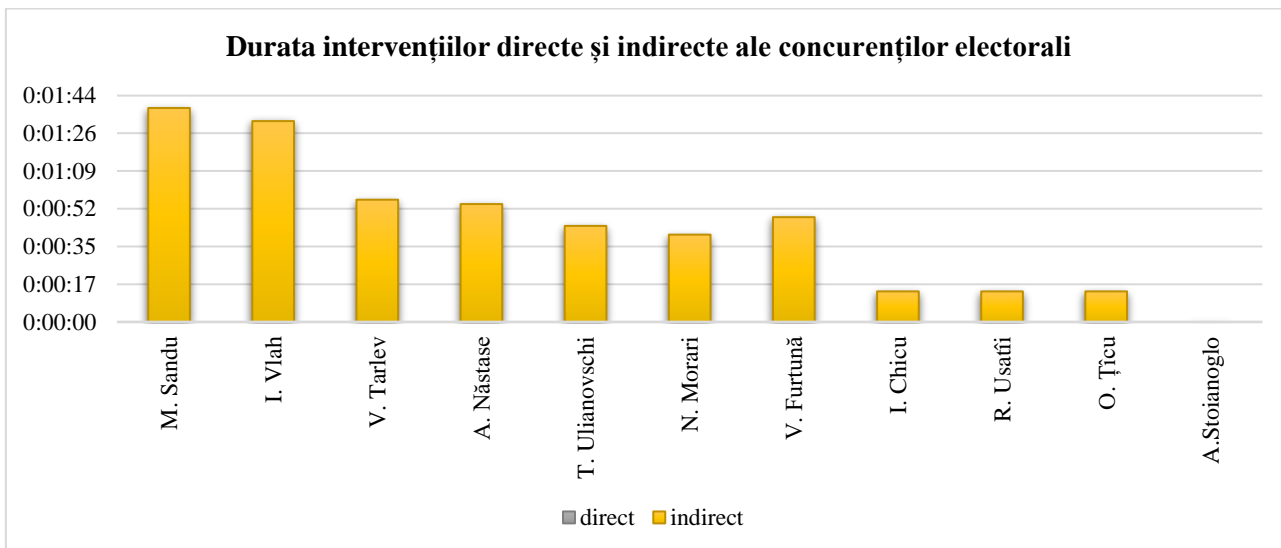

Nume concurent electoral	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
M. Sandu	6	0:01:38
I. Vlah	5	0:01:32
V. Tarlev	4	0:00:56
A. Năstase	3	0:00:54
V. Furtună	2	0:00:48
T. Ulianoschi	3	0:00:44
N. Morari	3	0:00:40
I. Chicu	1	0:00:14
R. Usatîi	1	0:00:14
O. Țicu	1	0:00:14
Stoianoglo	0	0:00:00
TOTAL:	29	0:07:54

Astfel, „TVC 21” a reflectat neproportional, ca durată, concurenții electorali. De cel mai mult timp de reflectare au beneficiat M. Sandu și I. Vlah, iar cel mai puțin au fost reflectați I. Chicu, R. Usatîi și O. Țicu. Concurentul electoral A. Stoianoglo, nu a fost reflectat nicio dată în edițiile „News Digest” de la ora 19:55.

În subiectele electorale, de cele mai multe apariții și timp au beneficiat concurențele M. Sandu – 6 apariții (01 min. 38 sec.) și I. Vlah – 5 apariții (01 min. 32 sec.). V. Tarlev a fost reflectat în 4 subiecte cu caracter electoral cu o durată de 56 sec., iar A. Năstase, T. Ulianoschi și N. Morari au avut parte de 3 apariții cu o durată de până 1 min. I. Chicu, R. Usatîi și O. Țicu au fost abordați în câte un subiect cu o durată egală de timp – 14 sec. A. Stoianoglo nu a fost mediatizat deloc în această perioadă.

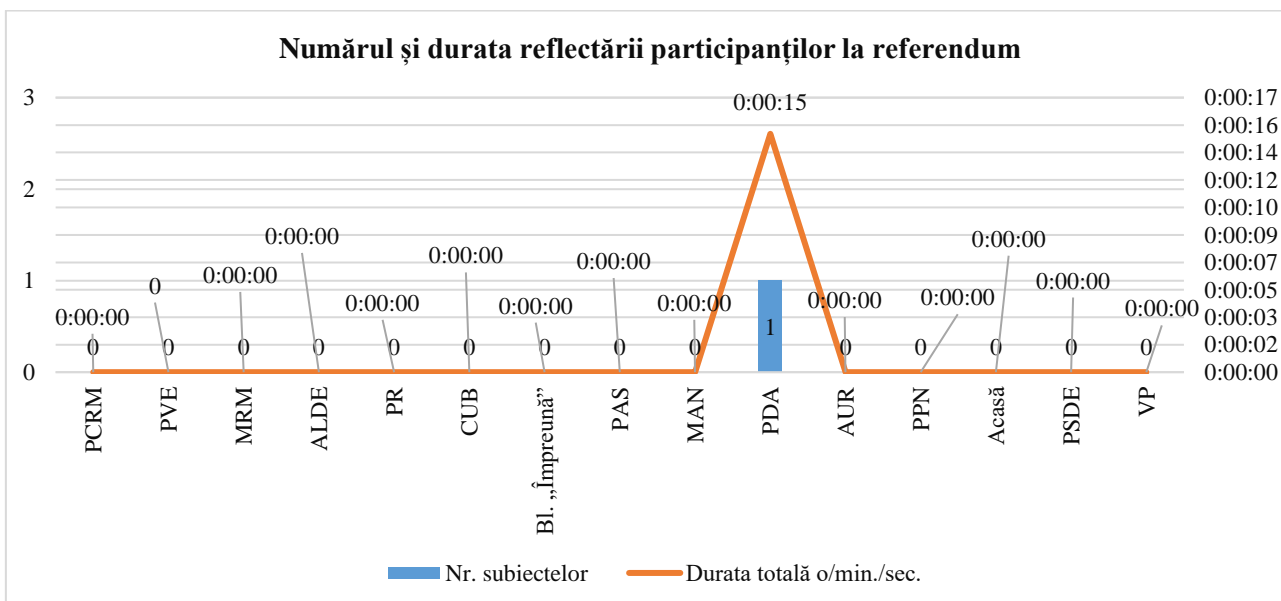
Toți concurenții menționați în subiectele electorale au avut parte doar de intervenții indirecte. Acest fapt se datorează formatului programului de știri „News Digest”, care conține doar imagine și text afișat pe ecran.

4. Reflectarea participanților la referendum

În perioada de raport, a fost reflectat un singur participant la referendum.

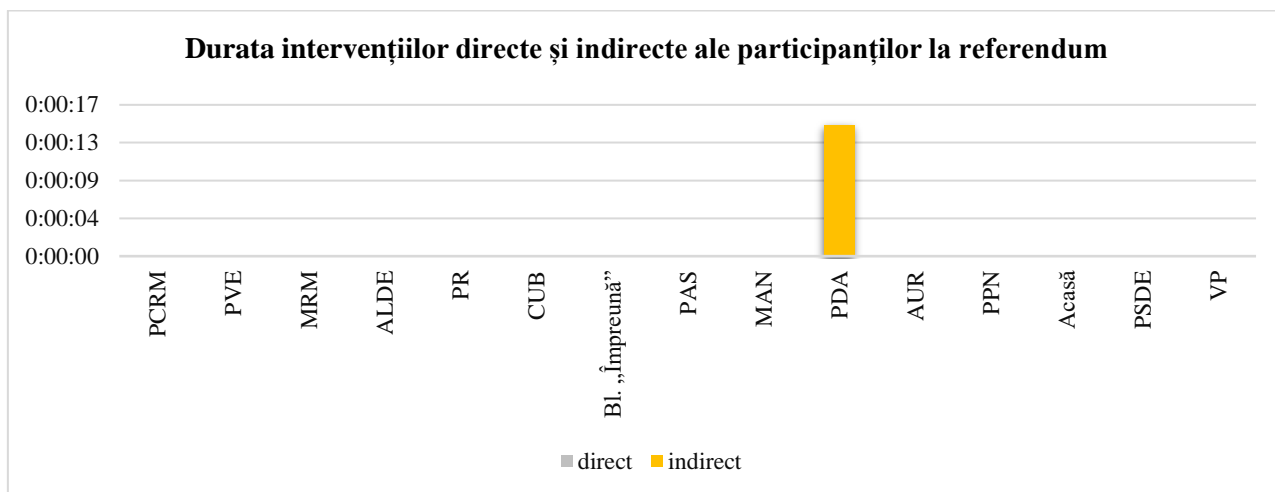
Participant la referendum	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
PDA	1	0:00:15
PVE, MRM, ALDE, PR CUB, Bl. „Împreună”, PAS, PSDE, ACASĂ, PPN, AUR PCRM, MAN și VP	0	0:00:00

Timpul de reflectare a participantului la referendumul republican constituțional Partidul „Democrația Acasă” a constituit 15 sec., datorită știrii din 23 septembrie: „Partidul „Democrația Acasă” anunță că va colabora cu Partidul „AUR” din România”.

Participantul la referendumul republican constituțional Partidul „Democrația Acasă” a fost menționat într-un singur subiect.

Partidul „Democrația Acasă” a fost reflectat doar în mod indirect.

5. *Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual*

În perioada de raport, „TVC 21” a difuzat subiecte conflictuale cu caracter electoral. Unele din ele au la bază declarațiile liderului PLDM, Vlad Filat.

24.09.2024 (19:59:32): „Vlad Filat: Odată cu sosirea PAS la conducere pluralismul politic din Republica Moldova sistematic se risipește. Regretăm că formațiunile politice nu au învățat lecția de la PLDM, care a fost exclus din cursa electorală. Astăzi scenariul se repetă, iar victima acestei practici este Igor Munteanu, președintele CUB, fost aliat al Maiei Sandu”(în reluare la data de 25.09.2025, ora 19:59).

Subiectul nu este echilibrat cu prezentarea punctelor de vedere a părților acuzate, PAS și/sau Maia Sandu. Mai mult, excluderea sau refuzul de a înregistra un concurent electoral ține de competența autorității responsabile, Comisia Electorală Centrală, care a emis și o decizie pe acest caz, explicând motivele care au stat la baza neadmiterii concurentului, în cursa electorală și anume neîntreținerea condițiilor din articolul 67, alineatul 5 din Codul Electoral.¹

Serviciul media a omis aceste precizări, neasigurând publicului imparțialitate, echilibru și posibilitatea formării liberei opinii, lăsând să se înțeleagă că de înregistrarea lui I. Munteanu, în cursa electorală se face vinovat partidul PAS și Maia Sandu.

Un subiect similar a fost difuzat și la data de 23.09.2024 (19:59:07): „Vlad Filat: „Maia Sandu și guvernarea se află într-o lume paralelă și nu cunosc adevăratele probleme ale societății”.

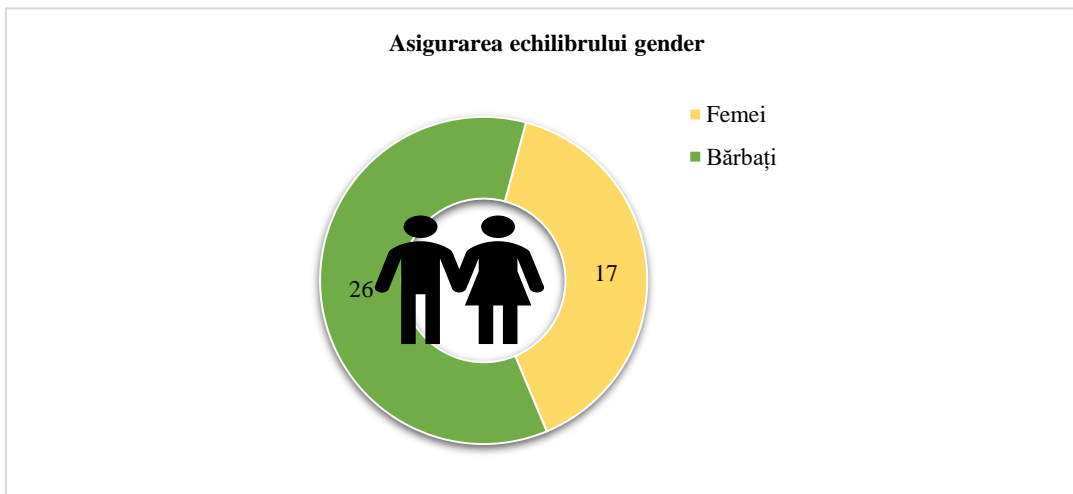
La data de 24.09.2024 (19:59:19), SMA a prezentat știrea: „CEC a refuzat să-l înregistreze pe Igor Munteanu în cursa electorală pentru funcția de președinte al Republicii Moldova”, în cadrul căreia nu sunt prezentate detalii sau motivele care au determinat autoritatea să ia această decizie.

De asemenea, lipsit de informații complete este și subiectul din 27.09.2024 (19:54:44): „Renato Usatîi a atacat în judecată refuzul Companiei „Teleradio Moldova” de a-i difuza spotul electoral”. Nu este menționat motivul care a stat la baza deciziei Companiei „Teleradio Moldova”, chiar dacă aceasta a fost prezentat publicului.²

¹ https://a.cec.md/ro/cu-privire-la-cererea-de-inregistrare-a-domnului-igor-munteanu-2751_111390.html

² <https://trm.md/ro/comunicate-trm/teleradio-moldova-nu-a-anulat-si-nu-a-interzis-difuzarea-unui-mesaj-electoral-al-concurentului-renato-usatii>

6. Asigurarea echilibrului de gen

Raportul gender arată un dezechilibru, favorizând prezența bărbaților în cadrul subiectelor electorale: bărbați - 26 surse; femei – 17 surse

7. Relevanța temelor abordate

Subiectele abordate de SMA „TVC 21”, în cadrul programului de știri „News Digest” de la ora 19:55, în rubrica „Electorală 2024”, au fost relevante și au vizat procesul electoral:

- Colectarea semnăturilor necesare pentru înregistrarea în cursa electorală,
- înregistrarea la CEC a concurenților electorali,
- lansarea concurenților în campanie,
- înaintarea candidaților de către partidele politice,
- deciziile CEC de a nu înregistra unii concurenți electorali,
- nemulțumirea unui concurent electoral vizavi de compania „Teleradio Moldova” care a refuzat să-i difuzeze spotul electoral,
- mesajele unui ambasador care vine cu asigurări pozitive pentru cetățeni, indiferent de rezultatele referendumului,
- întâlnirile concurenților cu electoratul din diasporă, etc.

Subiecte irelevante nu au fost difuzate în cadrul rubricii „Electorală 2024”, a programului respectiv.

8. Atitudine autor

În perioadă de control, în cadrul programului „News Digest” de la ora 19:55, s-a atestat o atitudine subtil partinitoare în favoarea concurenteii Irina Vlah. Promovarea candidatei s-a observat prin vizibilitatea disproporționată a timpului oferit, în raport cu alți concurenți și prin conținutul pozitiv al subiectelor în care a fost vizată:

- 20.09.2024 – „*Irina Vlah, a cerut încurajarea tinerilor să deschidă propriile afaceri*”
- 24.09.2024 – „*Voi face în așa fel ca în Moldova să fie păstrată pacea. Aceasta este țara mea și pacea – este cea mai importantă din tot ce avem. În săptămânile următoare o să merg prin țară, ca să spun cum vom reuși să facem asta.*” (subiectul a fost difuzat în reluare la data de 25.09.2024).

De asemenea, rezultatele monitorizării au remarcat și o atitudine nefavorabilă vizavi de concurența electorală, Maia Sandu, în raport cu ceilalți concurenți reflectați doar neutru și pozitiv. Chiar dacă aceasta s-a bucurat de cel mai mare număr de apariții, jumătate dintre acestea au avut un context negativ, bazat pe declarațiile liderului PLDM, Vlad Filat. (subiectele se regăsesc la pct. 5 din raport - *Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual*).

Raportul atestă și lipsa reflectării concurentului electoral, Al. Stoianoglo.

Dintre participanții la referendumul republican constituțional a fost menționat doar Partidul „Democrația Acasă”, din totalul de 14 participanți înregistrați.

9. Accesibilitate

În perioada de raport, SMA „TVC 21” a asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz în cadrul edițiilor de știri „News Digest” de la ora 19:30, prin titrarea conținutului.

Se remarcă faptul că lipsesc avertizările verbale și afișările statice pe ecran, în vederea identificării programului destinat persoanelor cu probleme de văz sau auz.

10. Conformitatea cerințelor legale. Generic

La capitolul respectării declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional, depusă de furnizorul de servicii media și aprobată de CA, se constată următoarele.

Potrivit declarației, SMA „TVC 21” a indicat că toate subiectele cu caracter electoral din cadrul programelor de știri vor fi incluse în rubrica specială „Electorală 2024”, însă rezultatele monitorizării, au atestat că 6 subiecte nu au fost incluse în rubrică:

- 20.09.2024 (19:58:00) – „În Republica Moldova a început campania electorală” (reluare la data de 21 și 22.09.2024);

- 21.09.2024 (19:57:43) - „Janis Mazeiks: „Indiferent de rezultatele alegerilor la referendum, relațiile dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană nu se vor schimba” (reluare la data de 22.09.2024).

- 24.09.2024 (19:57:32) - „CEC a încheiat procedura de înregistrare a concurenților electorali. La 24 septembrie au fost înregistrați ultimii concurenți electorali”.

Totodată, este de menționat că rubrica „Electorală 2024” a fost prezentată pe parcursul subiectelor cu caracter electoral, în format static, în colțul de stânga a ecranului (partea de sus).

Potrivit **pct. 38 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1137 din 28.07.2023**: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală – 20_”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

Mai mult, potrivit pct. 3 din declarației, „TVC 21” a indicat că va reflecta campania electorală pentru funcția de președinte al R. Moldova și a referendumului republican, în principalele emisiuni de știri luni-duminică 19:30, 21:30, 8:30. Pe când în procesul de control s-a atestat că principalul program de știri difuzat de SMA „TVC 21”, luni-duminică, este la ora 19:55:00, în limba rusă, fapt confirmat și de furnizor prin scrisoarea nr. 27/09 din 27 septembrie 2024: „Informăm Consiliul Audiovizualului că principalul buletin de știri TVC 21 este la ora 19:50”. Anume acest program reflectă evenimente actuale, oferind informații despre cele mai recente și relevante subiecte cu caracter electoral. Pe când, în cadrul programului indicat în declarație de la ora 19:30, în reluare la 21:30, în limba română, sunt prezentate mai puține informații actualizate, majoritatea fiind în reluare, zile în șir.

În acest context, potrivit pct. 28 **din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1137 din 28.07.2023**: „FSM reflectă alegerile în conformitate cu declarația privind politica editorială după aprobarea acesteia de către CA și după publicarea ei pe pagina web oficială a CA. Declarațiile se plasează, în termen de 24 de ore de la aprobare, pe pagina web oficială a CA.”

II. Dezbateri electorale

În perioada 20-29 septembrie 2024, SMA nu a difuzat dezbateri electorale. Potrivit declarației de reflectarea a alegerilor prezidențiale și referendum republican „TVC 21” a menționat că va organiza dezbateri electorale de două ori pe săptămână, la ora 18:30.

III. Concluzii

Subiectele conflictuale difuzate de „TVC 21” de cele mai multe ori nu au fost asigurate cu echilibru de opinii, chiar dacă prezentarea tuturor punctelor de vedere într-o știre este esențială pentru a asigura informarea completă și corectă a consumatorului. Informarea obiectivă și completă este una dintre responsabilitățile principale ale SMA.

Totodată, s-a constatat că „TVC 21” a deviat de la declarația și datorită faptului că nu a indicat principalul program de știri de la ora 19:55, de limbă rusă, în cadrul căruia mediatizează cele mai recente și relevante evenimente cu caracter electoral.

Având în vedere aceste atestări sunt relevante **pct. 28 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1137 din 28.07.2023.**

Un alt aspect observat în perioada de control ține de șase subiecte cu caracter electoral, menționate desfășurat la pct. 10, care nu au fost incluse în rubrica „Electorală 2024”, așa cum indică **pct. 38 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1137 din 28.07.2023.**

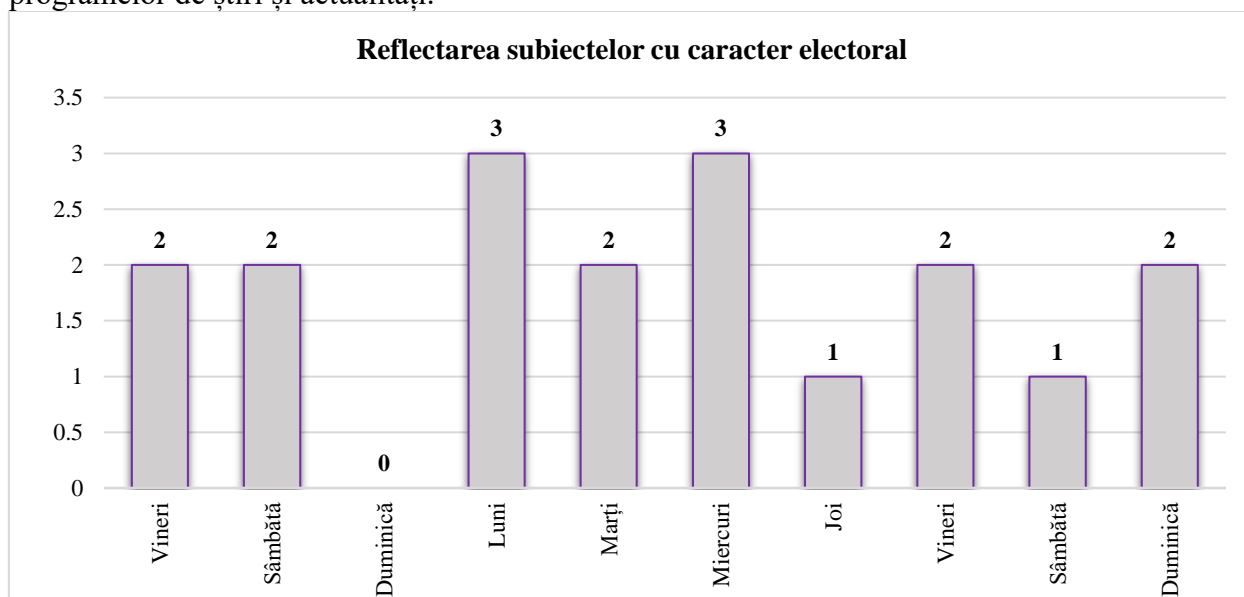
Astfel, potrivit **art. 90 alin. (1) din Codul electoral nr. 325 din 08.12.2022**, „În perioada electorală, programele audiovizuale cu caracter electoral și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) și participanții la referendum sunt difuzate/publicate cu respectarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de Comisia Electorală Centrală.”

9. „TV8”

I. Program de știri și actualități

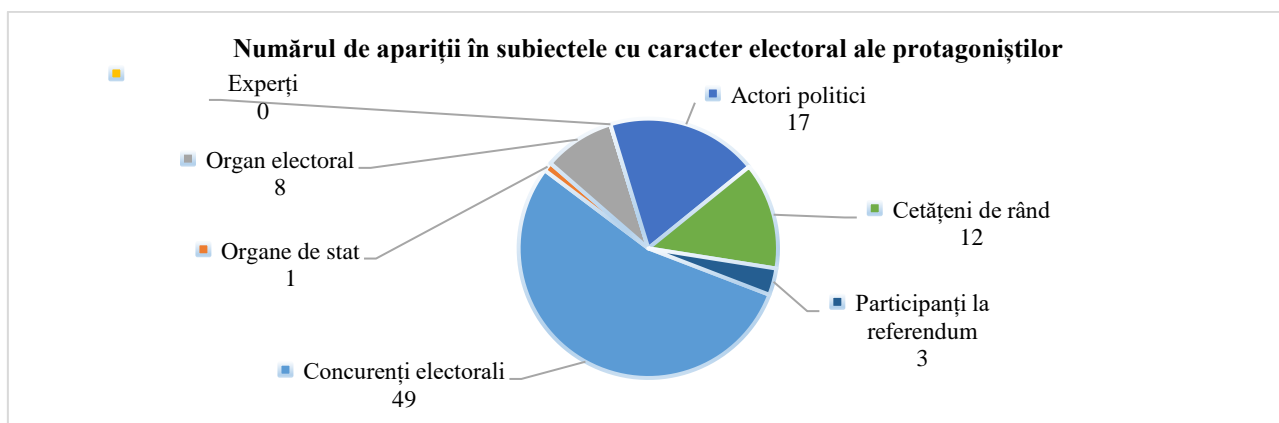
1. Reflectarea campaniei electorale

În perioada de control, „TV8” a difuzat în programele de știri și actualități, 18 subiecte cu caracter electoral. Cele mai multe știri au vizat activitatea concurenților electorali. Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 44 min. 46 sec., ceea ce constituie 16% din durata totală a programelor de știri și actualități.

În perioada monitorizată, serviciul media „TV8” a difuzat în mediu câte 2 subiecte electorale pe zi.

2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

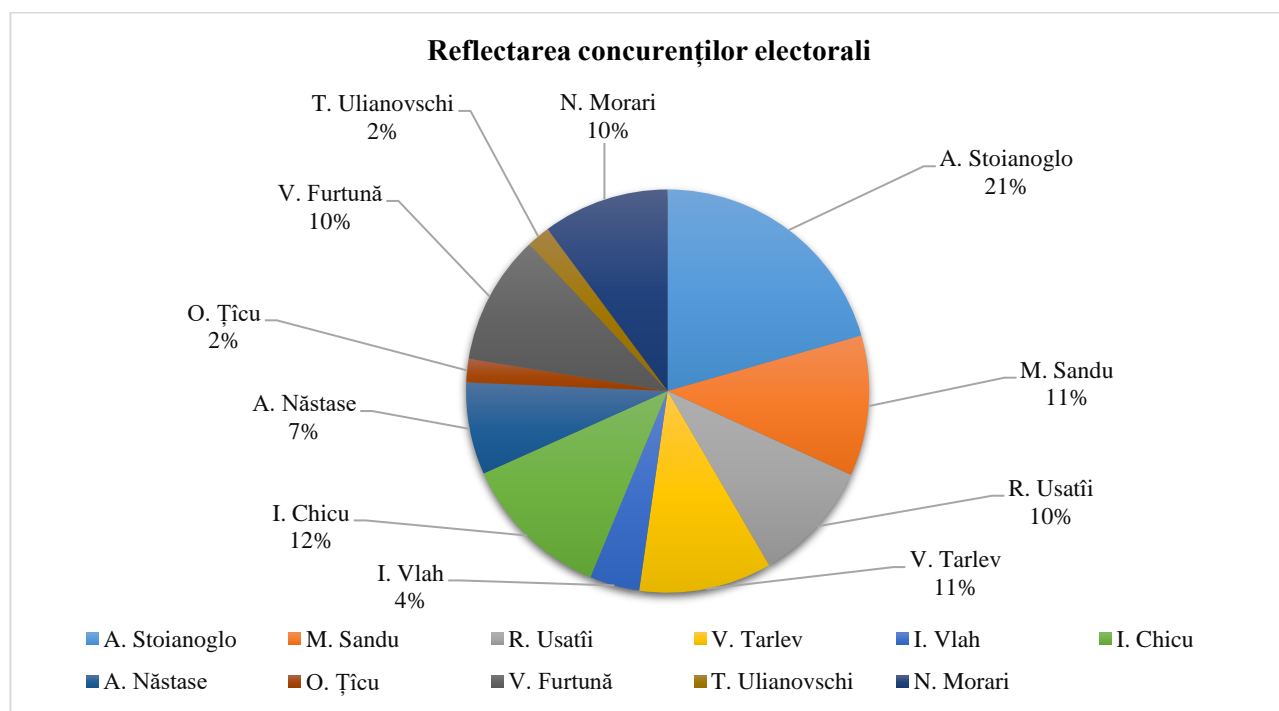

În cadrul subiectelor cu caracter electoral au fost reflectate 6 din 7 categorii de protagoniști. De cele mai multe apariții au beneficiat concurenții electorali cu 49 de apariții și actorii politici cu 17 apariții, urmați de cetățenii de rând cu 12 apariții, organele electorale (CEC) cu 8 intervenții. De cele mai puține apariții au avut parte participanții la referendum – 3, dar și organele de stat cu doar o apariție (SIS).

Totodată, experții nu au fost reflectați în cadrul subiectelor electorale.

3. Reflectarea concurenților electorali

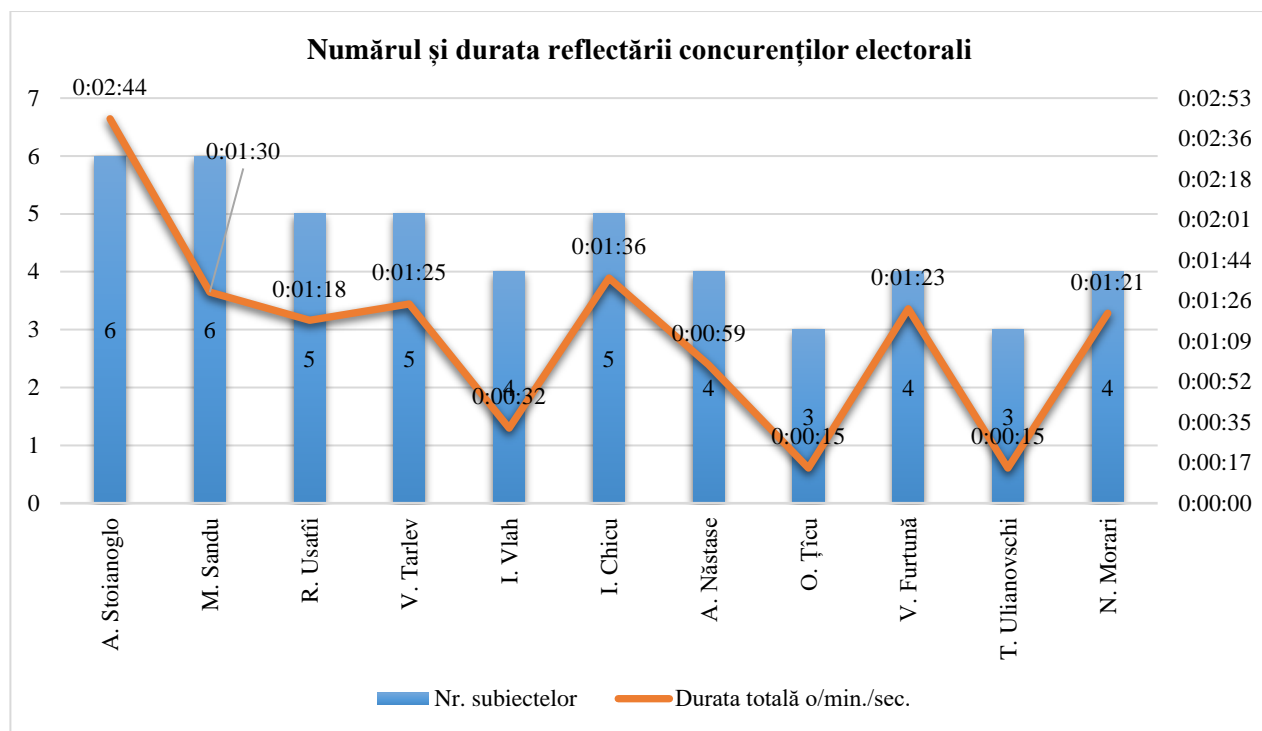
În perioada de raport, „TV8” a reflectat activitatea a 11 concurenți electorali. În cadrul programelor de știri și actualități, SMA a acordat timp de reflectare concurenților electorali, după cum urmează:

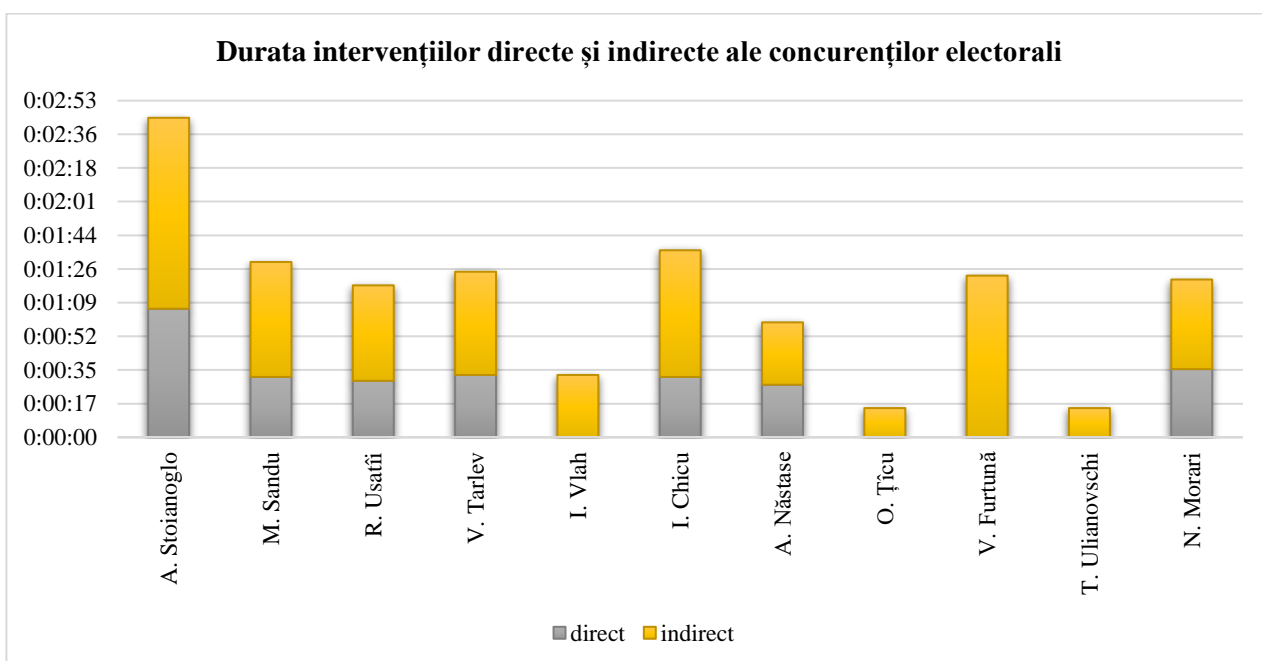
Nume concurent electoral	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
A. Stoianoglo	6	0:02:44
M. Sandu	6	0:01:30
R. Usatfi	5	0:01:18
V. Tarlev	5	0:01:25
I. Vlah	4	0:00:32
I. Chicu	5	0:01:36
A. Năstase	4	0:00:59

O. Țicu	3	0:00:15
V. Furtună	4	0:01:23
T. Ulianovschi	3	0:00:15
N. Morari	4	0:01:21
TOTAL	49	0:13:18

Astfel, durata totală de reflectare a concurenților a constituit 13 min. 18 sec, în cadrul a 49 de subiecte cu caracter electoral. Cel mai mare timp de reflectare i-a revenit lui A. Stoianoglo cu 02 min. 44 sec., urmat I. Chicu cu 01 min. 36 sec și M. Sandu cu 01 min. 30 sec. La polul opus, de cel mai puțin timp de reflectare au avut O. Țicu și T. Ulianovschi cu câte 15 sec.

„TV8” a reflectat 11 concurenți electorali, fiecare având intervenții în cadrul a 3 – 6 subiecte electorale.

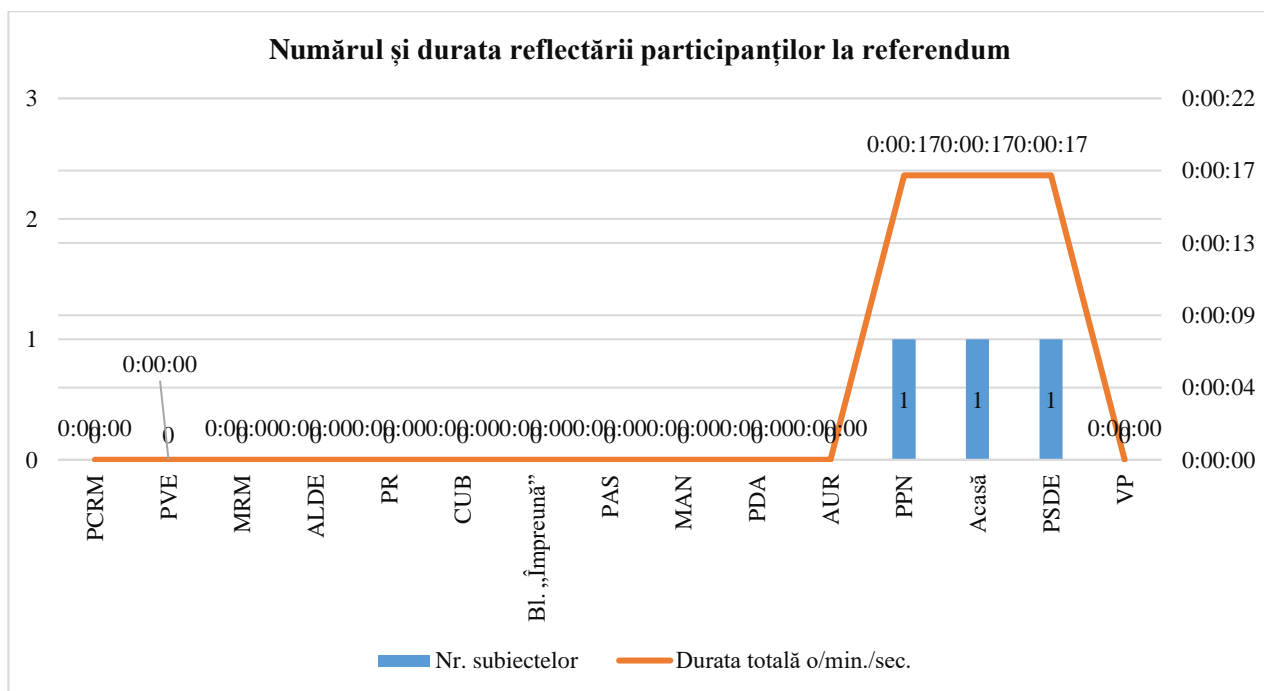
7 concurenți electorali (M. Sandu, A. Stoianoglo, R. Usafii, I. Chicu, V. Tarlev și A. Năstase și N. Morari) au beneficiat de apariții atât directe, cât și indirecte, iar 4 concurenți electorali (I. Vlah, V. Furtună, O. Țicu și T. Ulianoschi) au avut doar intervenții indirecte.

4. Reflectarea participanților la referendum

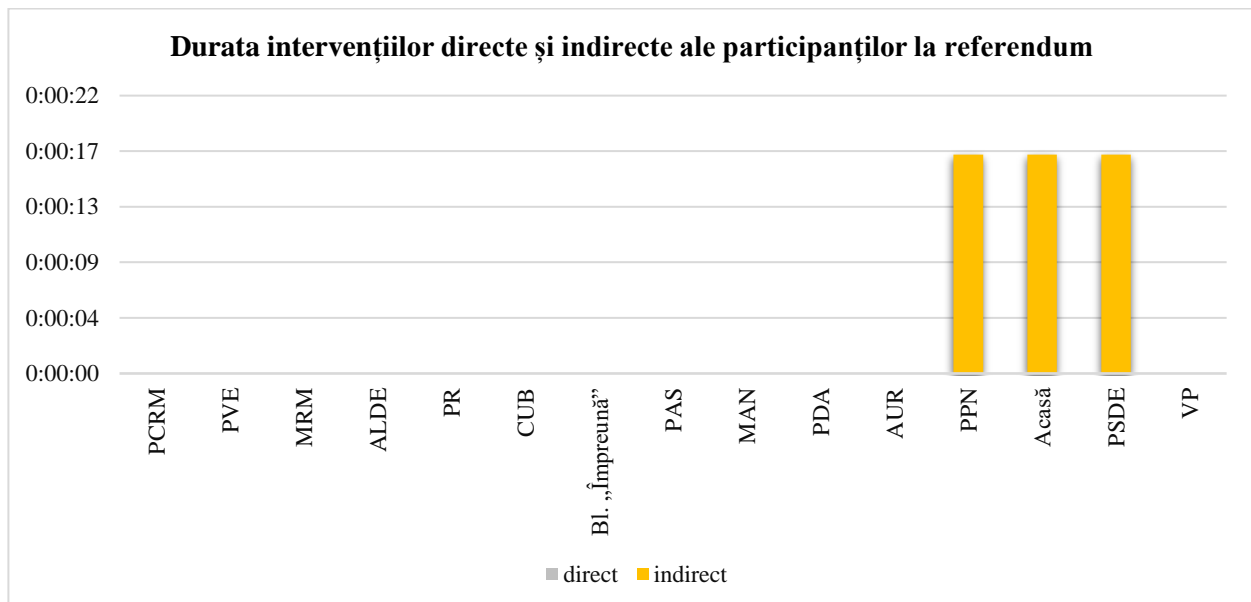
În perioada de raport, au fost reflectați 3 participanți la referendumul republican constituțional.

Participant la referendum	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
PCRM	0	0:00:00
PVE	0	0:00:00
MRM	0	0:00:00
ALDE	0	0:00:00
PR	0	0:00:00
CUB	0	0:00:00
Bl. „Împreună”	0	0:00:00
PAS	0	0:00:00
MAN	0	0:00:00
PDA	0	0:00:00
AUR	0	0:00:00
PPN	1	0:00:17
Acasă	1	0:00:17
PSDE	1	0:00:17
VP	0	0:00:00
TOTAL	3	0:00:51

Durata totală de reflectare a participanților la referendum a constituit 51 sec.

Au fost reflectați 3 participanți la referendum (PPN, „Acasă” și PSDE), fiecare fiind reflectat în câte un subiect a câte 17 sec.

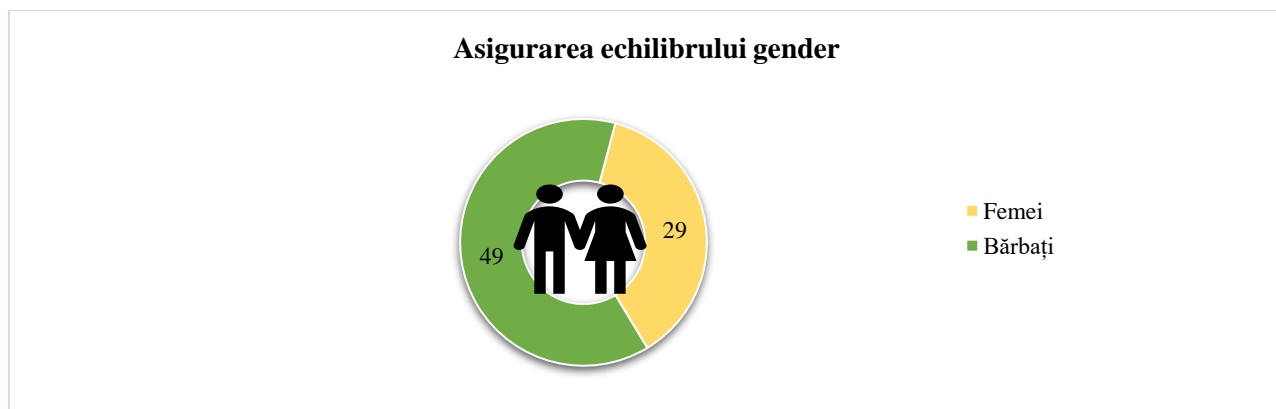

Toți 3 participanți la referendum au beneficiat doar de intervenții indirecte.

5. *Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual*

În perioada de raport, „TV8” a difuzat 6 subiecte cu caracter conflictual, asigurând echilibrul de opinii în cadrul acestora.

6. *Asigurarea echilibrului de gen*

Serviciul media „TV8” a asigurat parțial echilibrul de gen, fiind reflectați 49 de bărbați și 29 de femei.

7. *Relevanța temelor abordate*

Subiectele abordate de „TV8” au fost relevante și au vizat procesul electoral: depunerea actelor privind înregistrarea concurenților electorali, lansarea promisiunilor electorale, înaintarea candidatului de către partidele politice, informații generale despre tehnica votării. De asemenea, este de specificat că două subiecte au pus în atenția publicului, posibila implicare a Mitropoliei Moldovei în procesul electoral, mai ales în ceea ce ține de alegerile prezidențiale din 20 octombrie 2024. Un subiect a vizat și potențiala implicare a Federației Ruse, ca factor destabilizator, în scrutinul prezidențial prin finanțarea candidaților clone.

8. *Atitudine autor*

„TV8” a manifestat atitudine nepărtinitoare față de concurenții electorali/participanți la referendum, aceștia nefiind fie favorizați, fie defavorizați în subiectele de știri.

9. Accesibilitate

„TV8” a asigurat accesul persoanelor cu dizabilități văz sau auz în cadrul programelor de știri și actualități de la orele 07:00.

10. Conformitatea cerințelor legale. Generic

La capitolul respectării declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și referendumului republican constituțional, depusă de furnizorul de servicii media și aprobată de CA, este de menționat că, toate subiectele electorale difuzate de serviciul media audiovizual de televiziune „TV8” au fost incluse în rubrica „Ectorala 2024”.

II. Dezbateri electorale

În perioada de control, serviciul media audiovizual „TV8” nu a organizat dezbateri electorale.

III. Concluzii

„TV8” a respectat cerințele legale și propria Declarație privind politica editorială de reflectare a alegerilor.

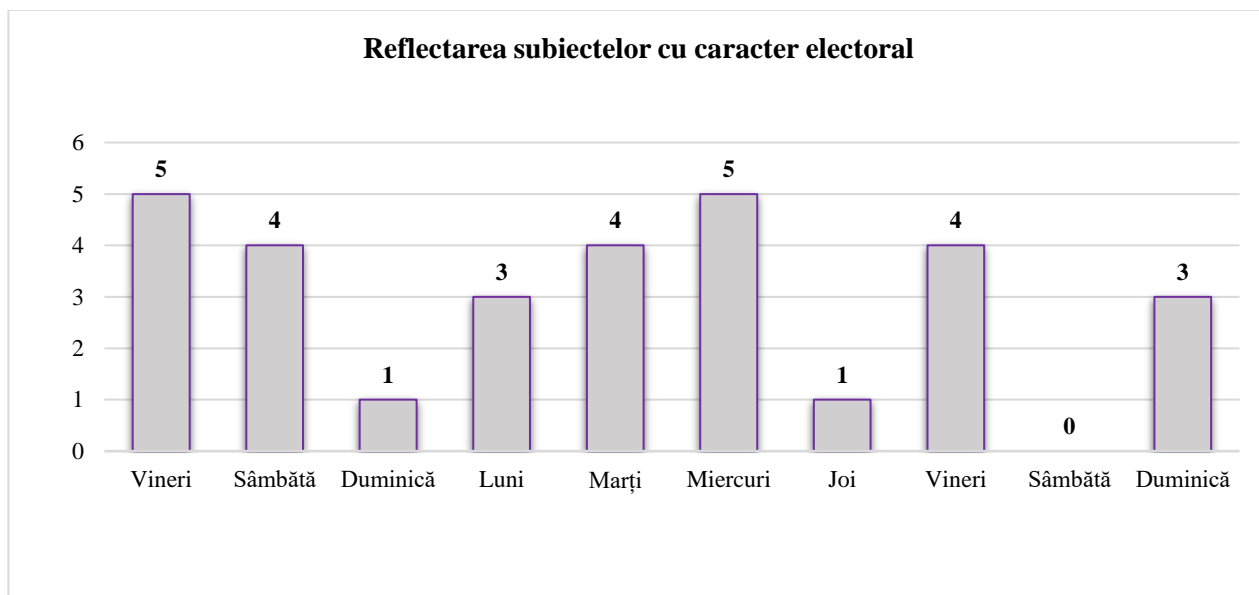
10. „TVR Moldova”

I. Program de știri și actualități

1. Reflectarea campaniei electorale

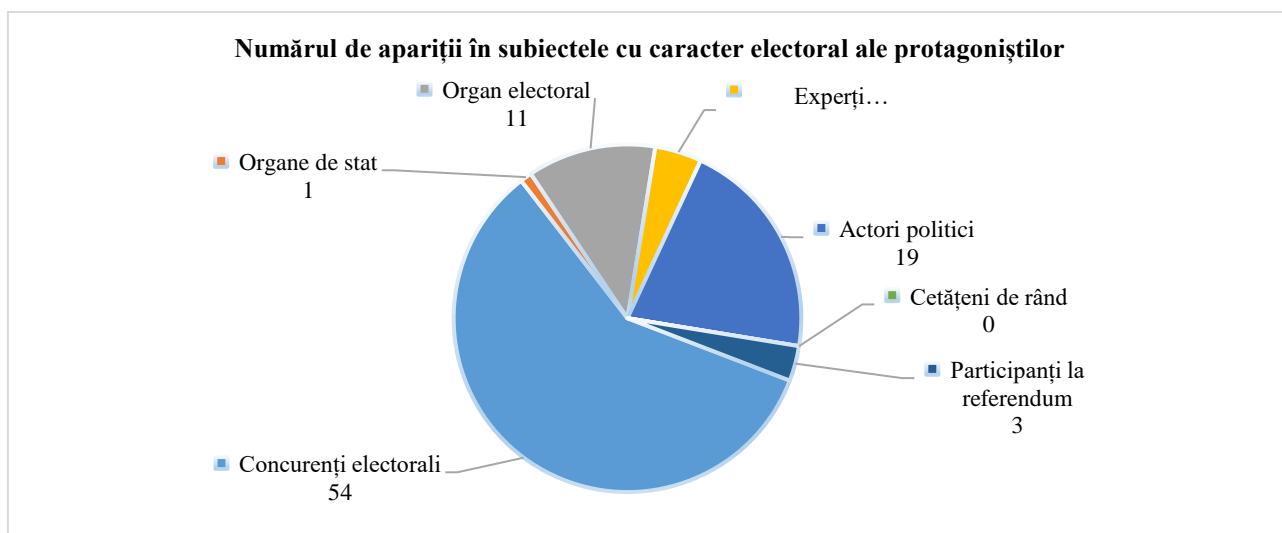
În perioada 20-29 septembrie 2024, serviciul media „TVR Moldova” a difuzat, în programul de știri și actualități „Telejurnal”, de la ora 18:00, 30 subiecte cu caracter electoral.

Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 42 min. 32 sec., ceea ce constituie 13% din durata totală a programelor de știri și actualități.

Cele mai multe subiecte cu caracter electoral au fost difuzate la data de 20 septembrie și 25 septembrie.

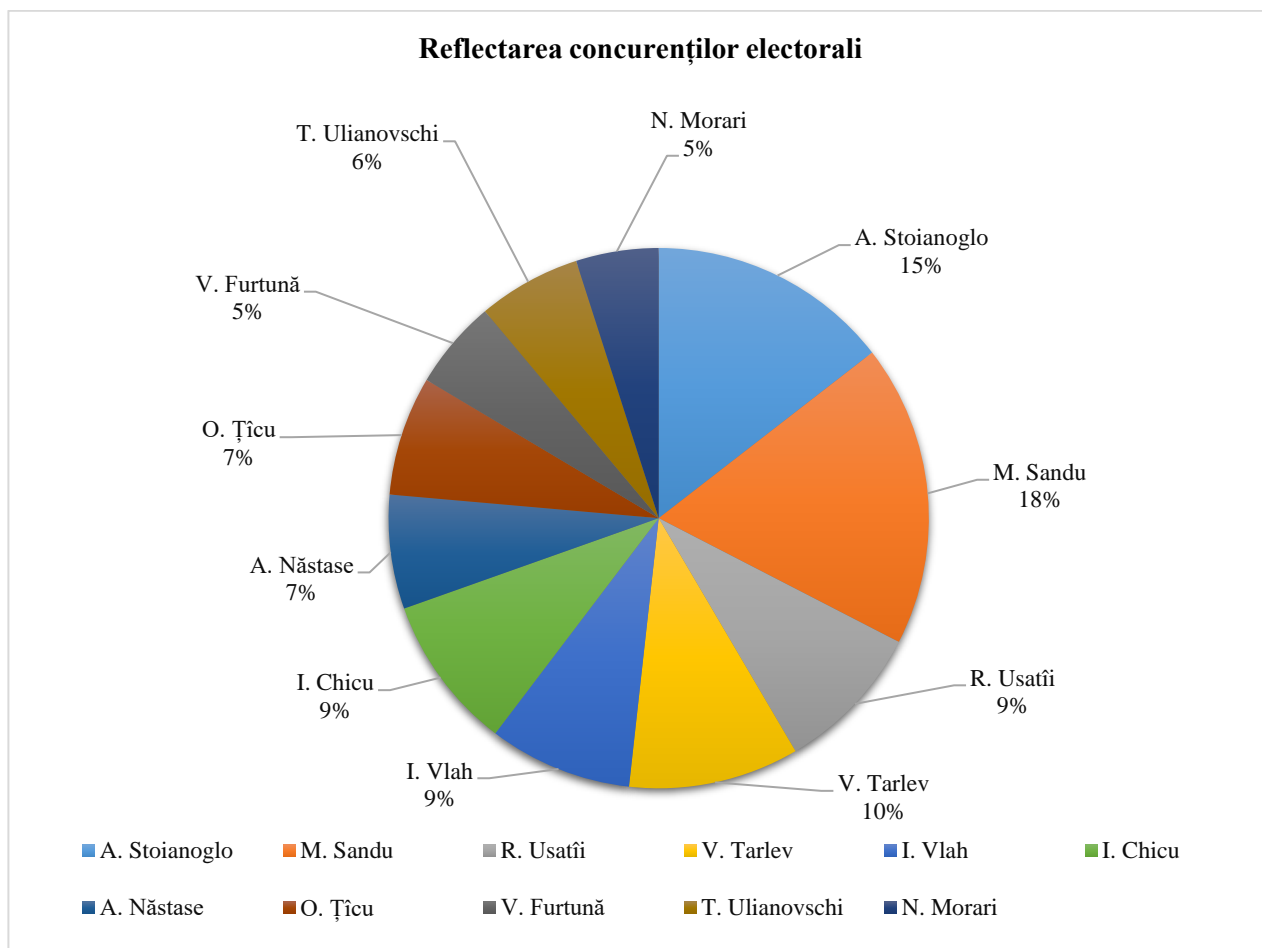
2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

În cadrul subiectelor cu caracter electoral au fost reflectați concurenți electorali, participanți la referendum, un organ electoral (CEC), organe de stat (MAI), actori politici (Bl „Victorie”, PSRM, PN, PPV, VP, CUB, PAS, PDCM) și experți. De cele mai multe apariții au beneficiat concurenții electorali, iar cele mai puține apariții le-au avut participanții la referendum și organele de stat. Cetățenii de rând nu au avut nicio apariție.

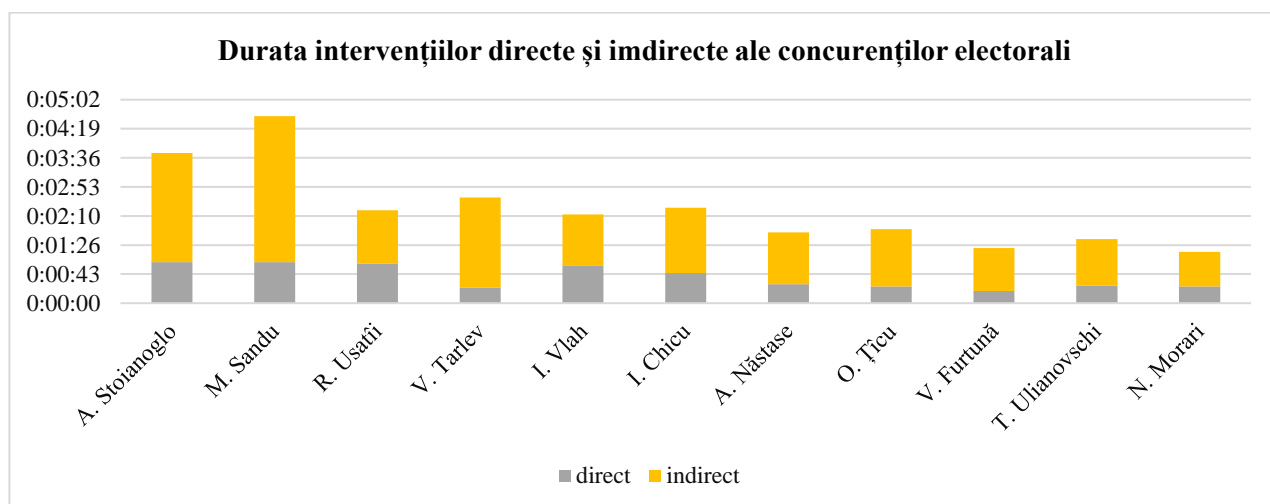
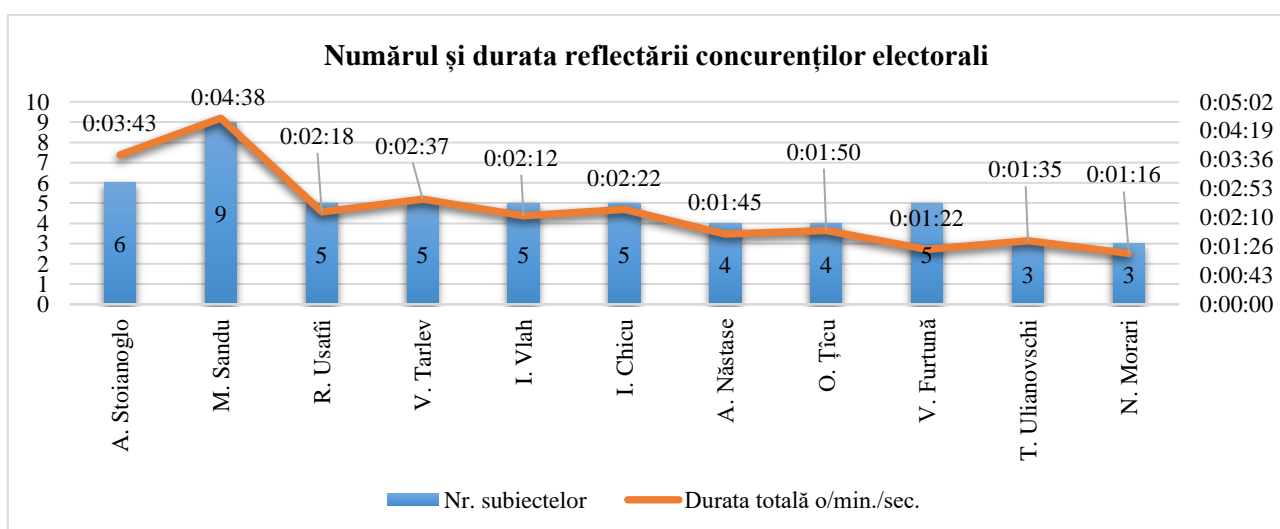
3. Reflectarea concurenților electorali

În perioada de raport, „TVR Moldova” a reflectat activitatea a 11 concurenți electorali, iar timpii de antenă oferii acestora au fost repartizați echitabil. În fapt, în cadrul programelor de știri și actualități, SMA a acordat timp de antenă concurenților electorali, după cum urmează:

Nume concurent electoral	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
A. Stoianoglo	6	0:03:43
M. Sandu	9	0:04:38
R. Usatîi	5	0:02:18
V. Tarlev	5	0:02:37
I. Vlah	5	0:02:12
I. Chicu	5	0:02:22
A. Năstase	4	0:01:45
O. Țicu	4	0:01:50
V. Furtună	5	0:01:22
T. Ulianovschi	3	0:01:35
N. Morari	3	0:01:16
TOTAL	54	0:25:38

Astfel, „TVR Moldova” a reflectat proporțional, ca durată, toți concurenții electorali, având în vedere perioada de lansare în campanie și acțiunile acestora.

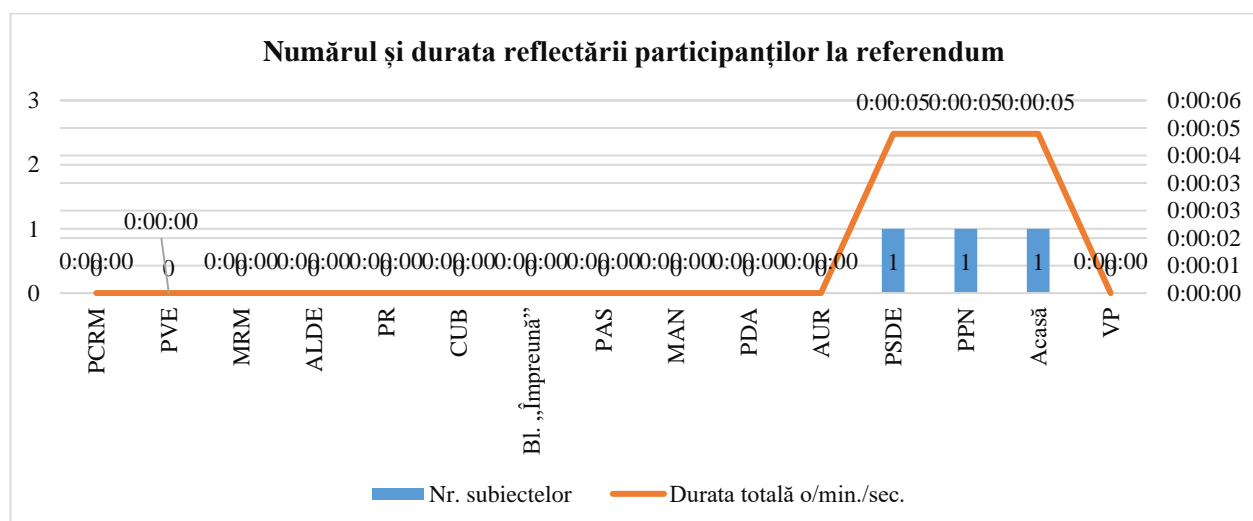
Toți concurenții electorali au beneficiat de apariții atât directe, cât și indirecte.

4. Reflectarea participanților la referendum

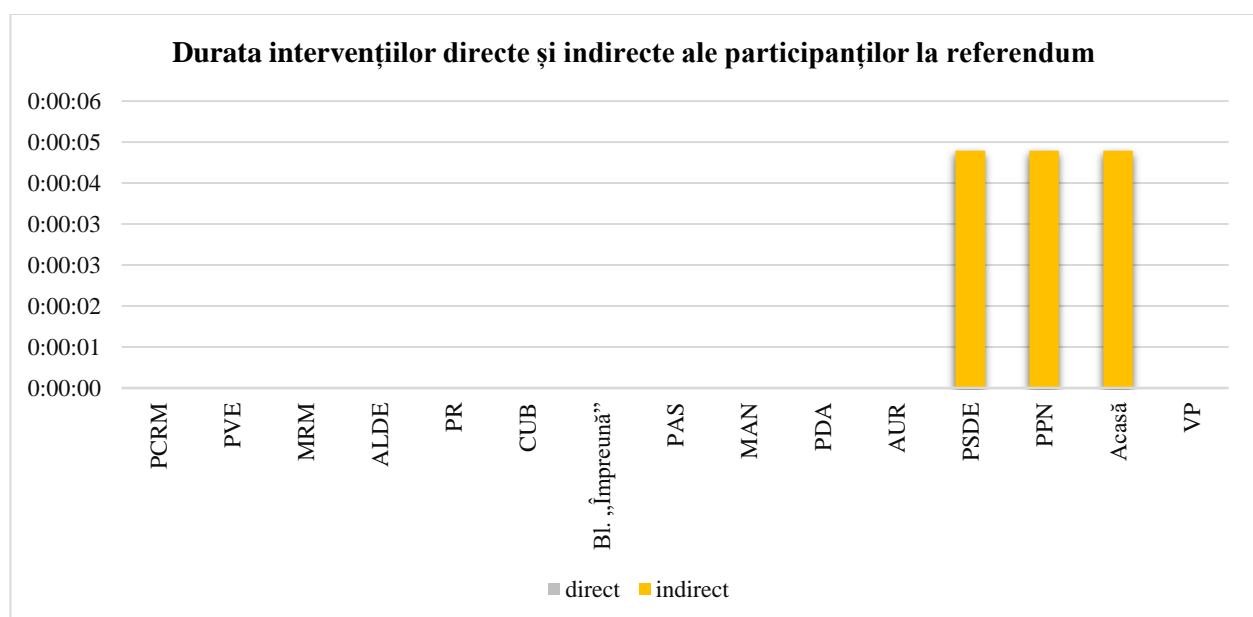
În perioada de raport, au fost reflectați 3 participanți la referendum.

Participant la referendum	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
PCRM	0	0:00:00
PVE	0	0:00:00
MRM	0	0:00:00
ALDE	0	0:00:00
PR	0	0:00:00
CUB	0	0:00:00
Bl. „Împreună”	0	0:00:00
PAS	0	0:00:00
MAN	0	0:00:00
PDA	0	0:00:00
AUR	0	0:00:00
PSDE	1	0:00:05
PPN	1	0:00:05
Acasă	1	0:00:05
VP	0	0:00:00
TOTAL	3	0:00:15

Participanții la referendum au fost reflectați egal prin nominalizarea acestora.

Toți participanții reflectați au fost mediatizați într-un subiect.

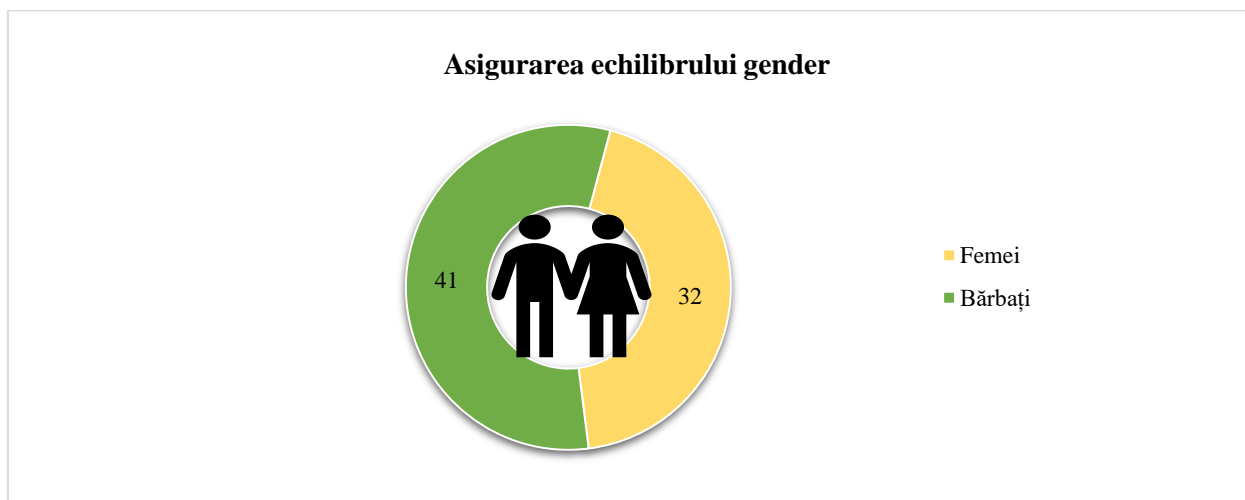

Participanții la referendum au fost reflectați doar în mod indirect.

5. Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual

În perioada de raport, „TVR Moldova” a reflectat 3 subiecte electorale conflictuale, toate fiind prezentate echilibrat.

6. Asigurarea echilibrului de gen

Subiectele electorale difuzate de „TVR Moldova” au fost echilibrate la categoria gender.

7. Relevanța temelor abordate

Subiectele abordate de „TVR Moldova” au fost relevante și au vizat procesul electoral: lansarea în campanie a concurenților electorali și a trei participanți la referendumul republican constituțional, rezultatele sondajului de opinie, tipărirea buletinelor de vot, implicarea bisericii în procesul electoral.

8. Atitudine autor

SMA a manifestat atitudine nepărtinitoare față de concurenții electorali reflectați, acordându-le timp egal de antenă.

9. Accesibilitate

SMA a respectat rigorile cu privire la asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz prin limbaj mimico-gestual.

10. Conformitatea cerințelor legale. Generic

La capitolul respectării declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și referendumului republican constituțional, depusă de furnizorul de servicii media și aprobată de CA, este de menționat că, subiectul electoral din 26.09.24 difuzat de serviciul media audiovizual de televiziune „TVR Moldova” nu a fost inclus în rubrica „Electorala-2024”.

II. Dezbateri electorale

În perioada de raport, „TVR Moldova” nu a organizat dezbateri electorale.

III. Concluzii

Pe 26.09.2024, ora 18:00:34, subiectul cu tema: „A început tipărirea buletinelor de vot” în cadrul programului de știri și actualități „Teledjurnal”, nu a fost inclus rubrica specială „Electorala 2024”.

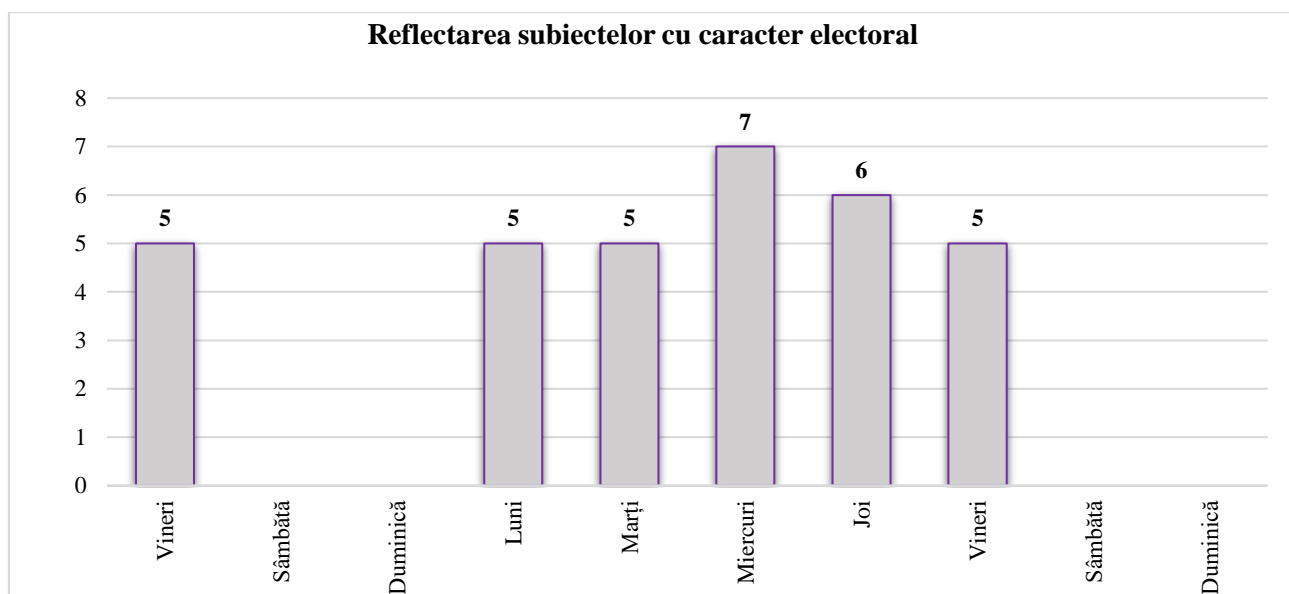
Astfel, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (1) lit. a) din Codul electoral nr. 325/2022 și pct. 38 din Regulamentul CEC, care prevede: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală – 20_”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

11. „Cinema 1”

I. Program de știri și actualități

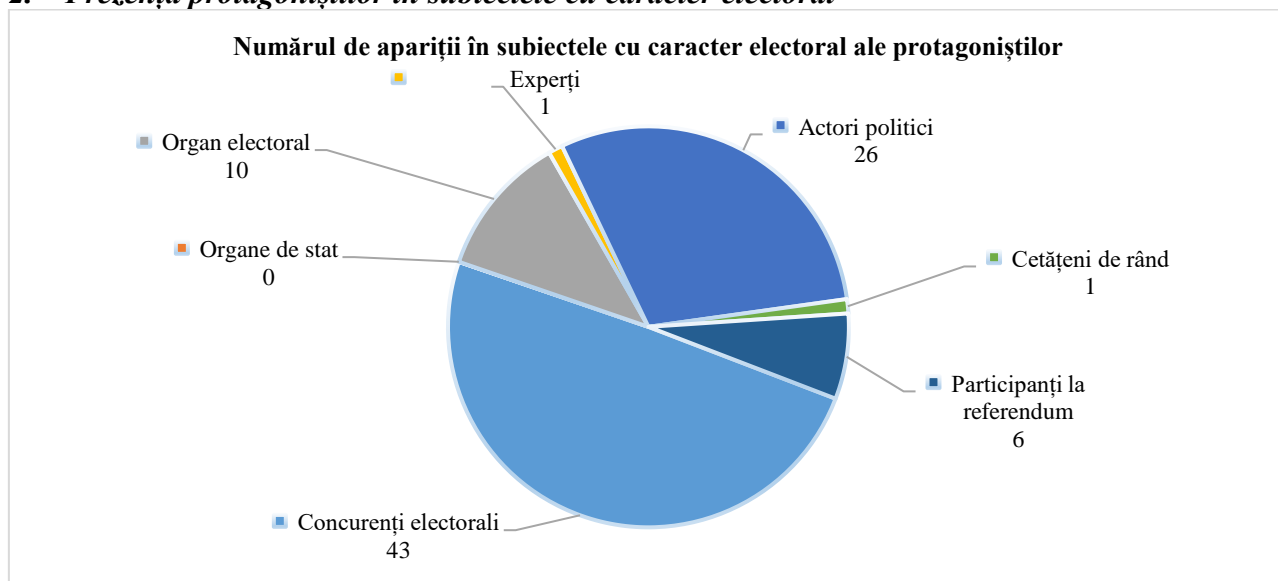
1. Reflectarea campaniei electorale

În perioada 20-29 septembrie 2024, serviciul media „Cinema 1” a difuzat, în programul de știri și actualități „Buletin informativ”, de la ora 18:00, 30 subiecte cu caracter electoral. Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 1oră 04 min. 41 sec., ceea ce constituie 22% din durata totală a programelor de știri și actualități.

Cele mai multe subiecte cu caracter electoral au fost difuzate la data de 25 septembrie și 26 septembrie.

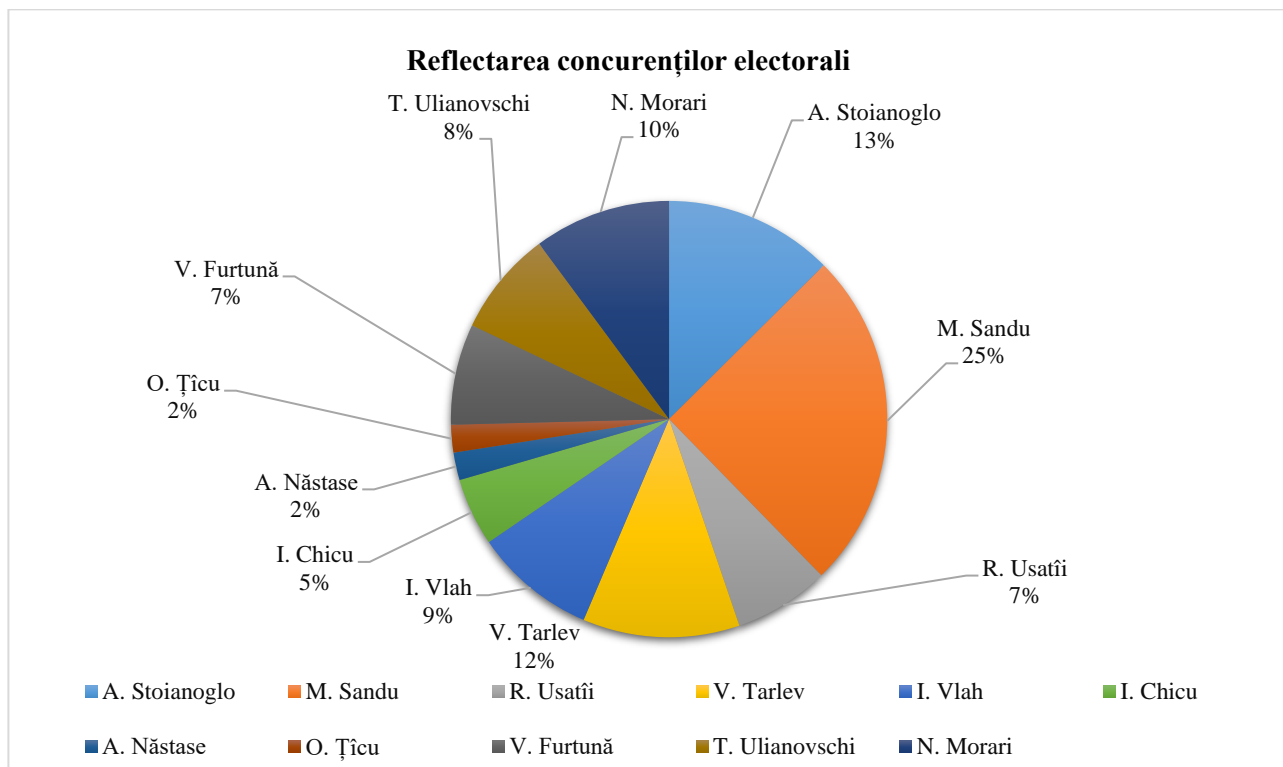
2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

În cadrul subiectelor cu caracter electoral au fost reflectați concurenți electorali, participanți la referendum, un organ electoral (CEC), actori politici (PPV, PV, PAS și PSRM), experți și cetățeni de rând. De cele mai multe apariții au beneficiat concurenții electorali, iar cele mai puține apariții le-au avut experții și cetățenii de rând. Organele de stat nu au avut nicio apariție.

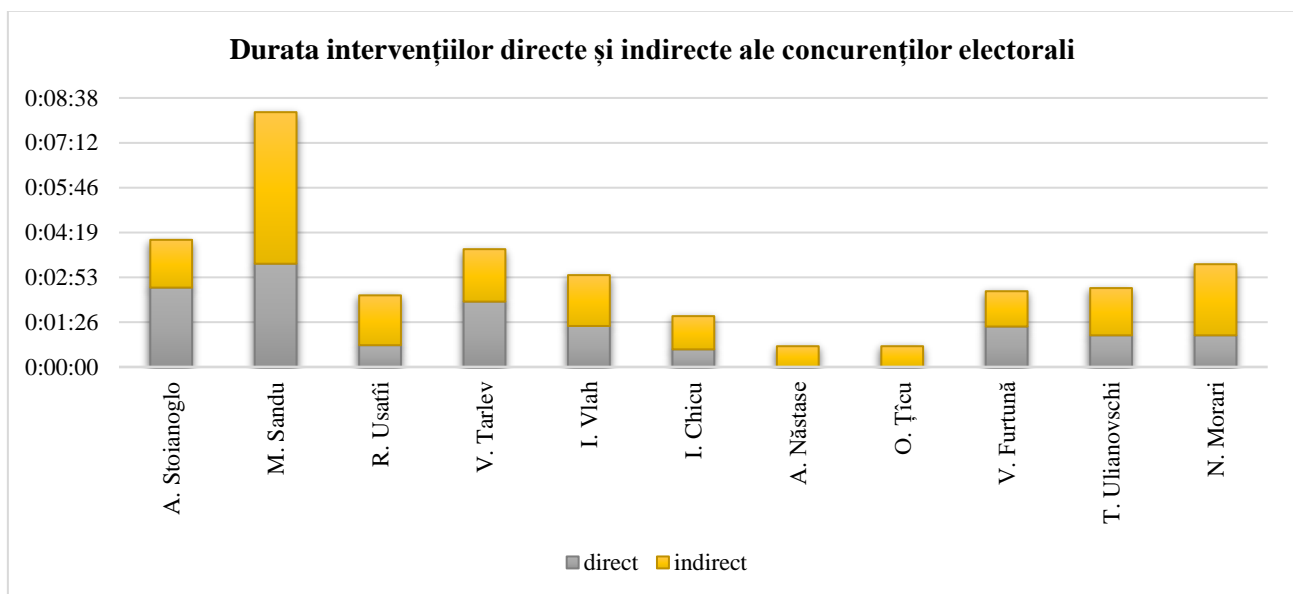
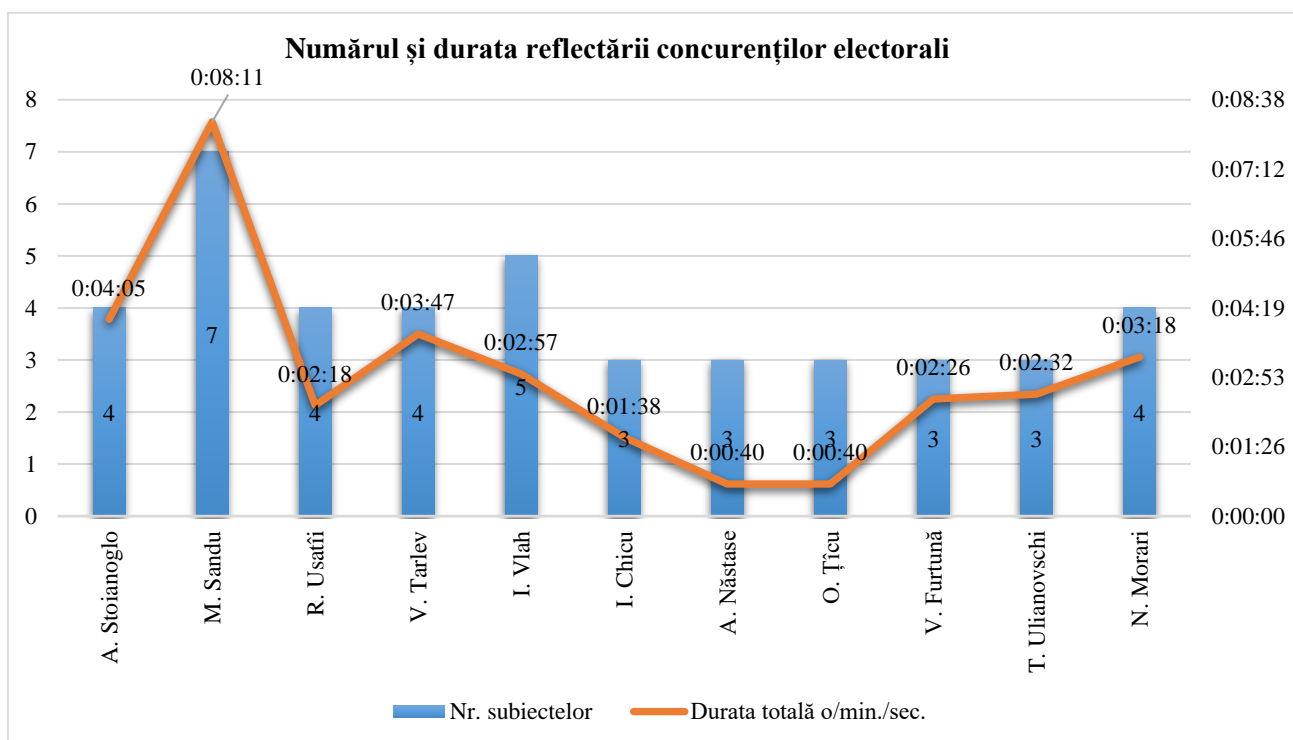
3. Reflectarea concurenților electorali

În perioada de raport, „Cinema 1” a reflectat activitatea a 11 concurenți electorali, iar timpii de antenă oferii acestora au fost repartizați inechitabil. În fapt, în cadrul programelor de știri și actualități, SMA a acordat timp de antenă concurenților electorali, după cum urmează:

Nume concurent electoral	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
A. Stoianoglo	4	0:04:05
M. Sandu	7	0:08:11
R. Usatfi	4	0:02:18
V. Tarlev	4	0:03:47
I. Vlah	5	0:02:57
I. Chicu	3	0:01:38
A. Năstase	3	0:00:40
O. Țicu	3	0:00:40
V. Furtună	3	0:02:26
T. Ulianoschi	3	0:02:32
N. Morari	4	0:03:18
TOTAL	43	0:32:32

Astfel, „Cinema 1” nu a reflectat proporțional concurenții electorali. Cea mai mare pondere de reflectare o are concurentul electoral M. Sandu cu 8 min. 11 sec., urmat de A. Stoianoglo cu 4 min. 05 sec. Ceilalți concurenți electorali au fost reflectați cu mai puțin de 4 min.

Majoritatea concurenților electorali au beneficiat de apariții atât directe, cât și indirecte. Concurenții A. Năstase și O. Țicu au avut doar apariții indirecte.

4. Reflectarea participanților la referendum

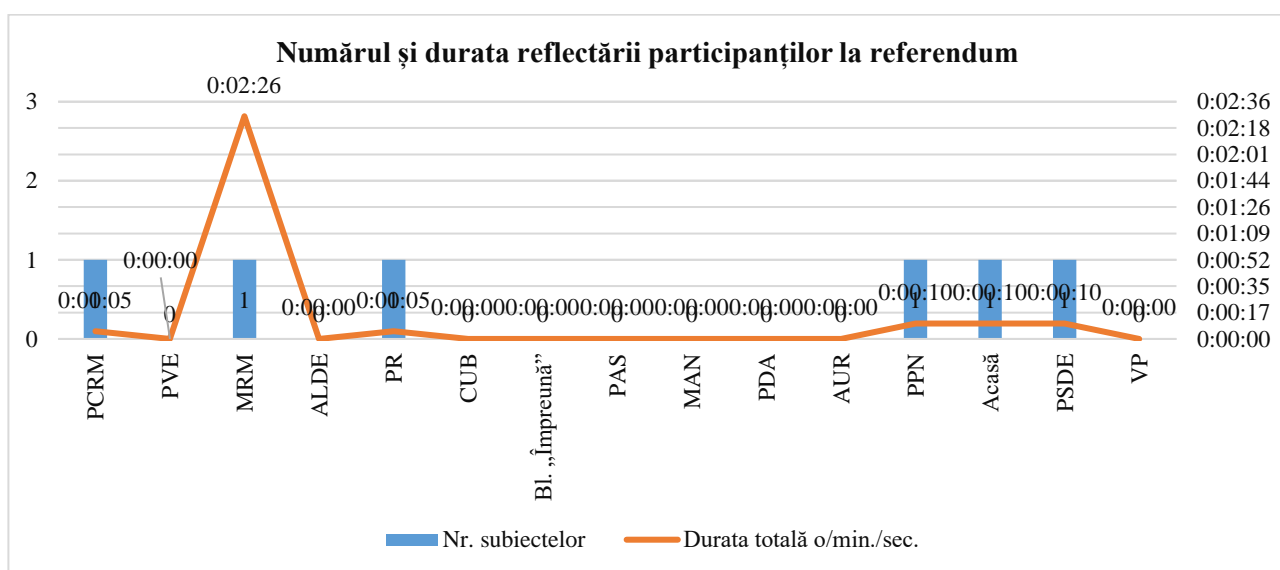
În perioada de raport, au fost reflectați 6 participanți la referendum.

Participant la referendum	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
PCRM	1	0:00:05
PVE	0	0:00:00
MRM	1	0:02:26
ALDE	0	0:00:00

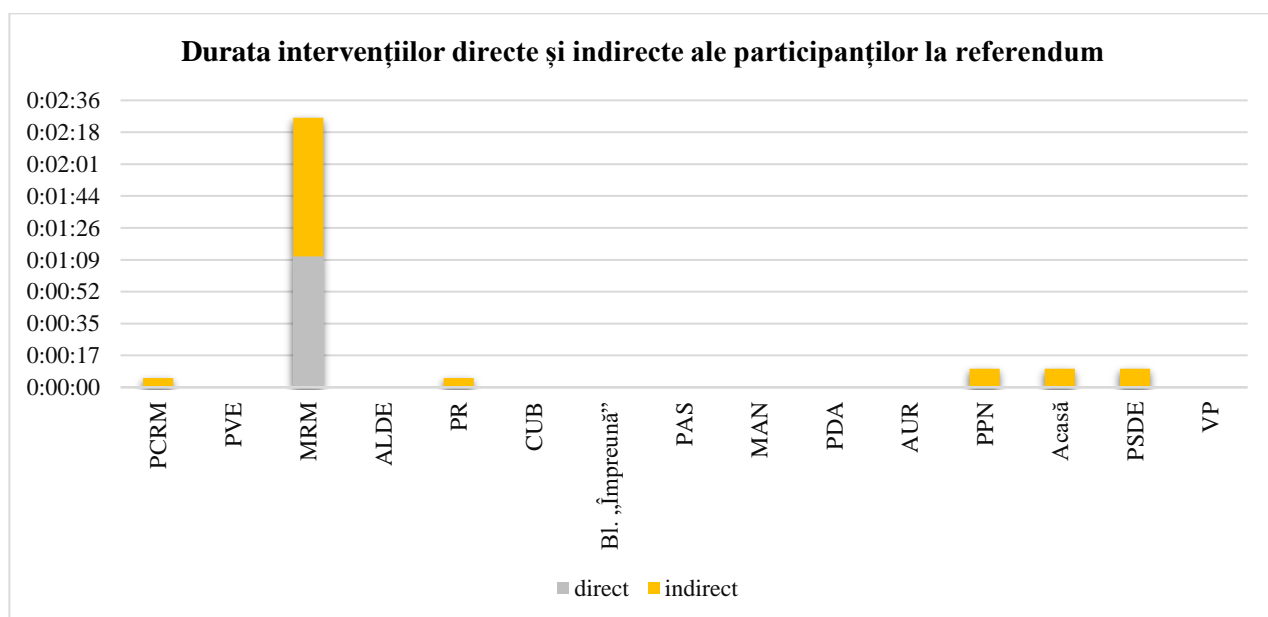

PR	1	0:00:05
CUB	0	0:00:00
Bl. „Împreună”	0	0:00:00
PAS	0	0:00:00
MAN	0	0:00:00
PDA	0	0:00:00
AUR	0	0:00:00
PPN	1	0:00:10
Acasă	1	0:00:10
PSDE	1	0:00:10
VP	0	0:00:00
TOTAL	6	0:03:06

De cea mai mare cotă de reflectate a participanților la referendum a beneficiat P.P „Mișcarea Respect Moldova”, prin expunerea poziției președintelui aceste formațiuni politice referitoare la opțiunea de vot în cazul Referendumului. Ceilalți participanți la referendum au fost doar menționați.

Toți participanții reflectați au fost mediatizați într-un subiect.

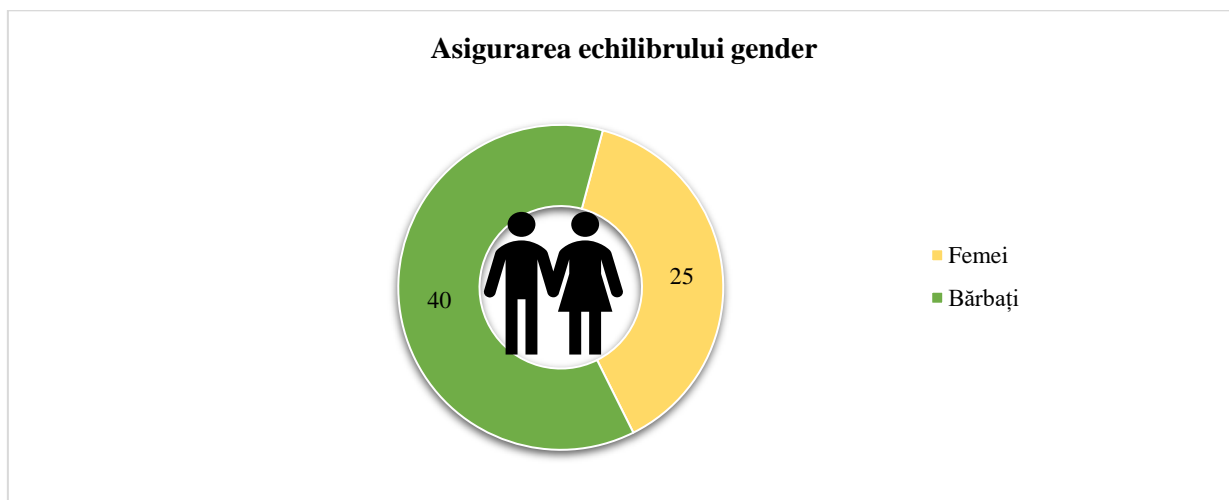

Majoritatea participanților la referendum au fost reflectați doar în mod indirect. MRM este singurul participant la referendum care a avut și apariții directe.

5. *Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual*

În perioada de raport, „Cinema 1” a reflectat 4 subiecte electorale conflictuale, toate fiind prezentate echilibrat.

6. *Asigurarea echilibrului de gen*

Subiectele electorale difuzate de „Cinema 1” au fost echilibrate parțial la categoria gender.

7. *Relevanța temelor abordate*

Subiectele abordate de „Cinema 1” au fost relevante și au vizat procesul electoral: lansarea în campanie a concurenților electorali și a șase participanți la referendumul republican constituțional, rezultatele sondajului de opinie, tipărirea buletinelor de vot, implicarea bisericii în procesul electoral.

8. *Atitudine autor*

SMA a manifestat atitudine nepărtinitoare față de concurenții electorali reflectați.

9. *Accesibilitate*

SMA a respectat rigorile cu privire la asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz prin limbaj mimico gestual.

10. *Conformitatea cerințelor legale. Generic*

La capitolul respectării Declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și referendumului republican constituțional, depusă de furnizorul de servicii media Cinema 1 și aprobată de CA, acesta se angajează să difuzeze buletinul informativ la ora 17:00, însă în urma controlului s-a constatat că SMA difuzează buletinul informativ la ora 18:00, ceea ce contravine obligațiilor asumate în declarația sus menționată.

II. Concluzii

Conform Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 SMA s-a angajat să difuzeze buletinul informativ la ora 17:00, însă în urma controlului s-a constatat că SMA difuzează buletinul informativ la ora 18:00. În acest context sunt relevante prevederile pct. 28 din Regulamentul CEC, potrivit cărora: „FSM reflectă alegerile în conformitate cu declarația privind politica editorială după aprobarea acesteia de către CA și după publicarea ei pe pagina web oficială a CA. Declarațiile se plasează, în termen de 24 de ore de la aprobare, pe pagina web oficială a CA.”.

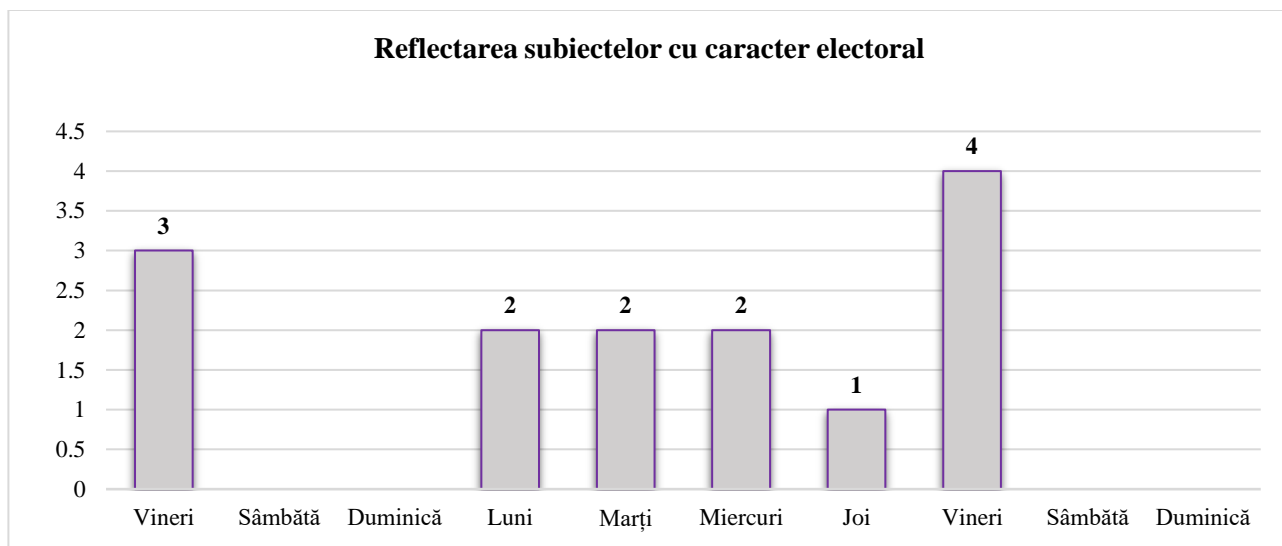
12. „N4”

I. Program de știri și actualități

1. Reflectarea campaniei electorale

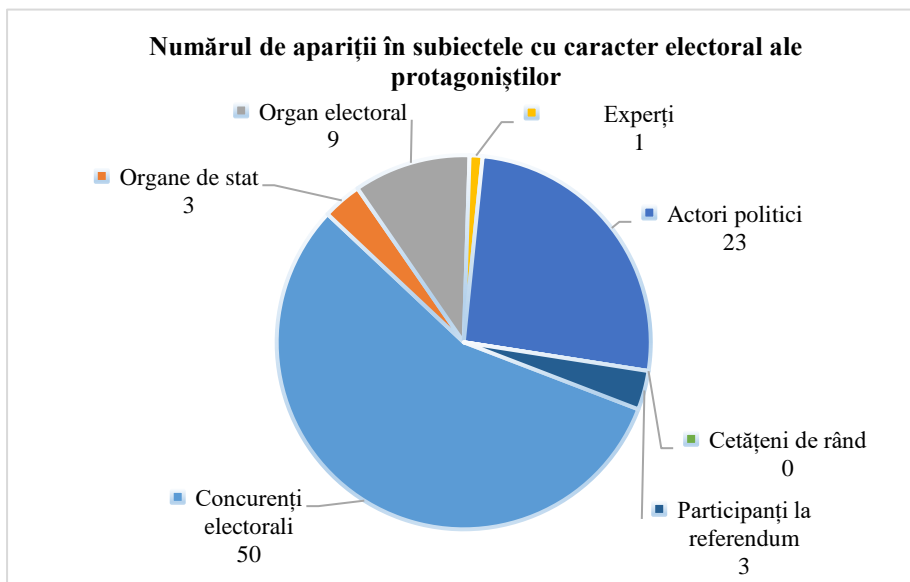
În perioada 20-29 septembrie 2024, serviciul media audiovizual „N4” a difuzat, în programul de știri și actualități „Obiectiv”, de la ora 21.00, 14 subiecte cu caracter electoral. Cinci știri au vizat acțiunile concurenților electorali, în patru știri s-a vorbit atât despre alegerile prezidențiale cât și despre referendumul constituțional republican, patru știri au reflectat activitatea CEC, iar o știre s-a referit doar la referendum.

Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 33 min. 07 sec., ceea ce constituie 22% din durata totală a programului de știri și actualități.

Cele mai multe subiecte cu caracter electoral au fost difuzate pe data de 27 septembrie.

2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

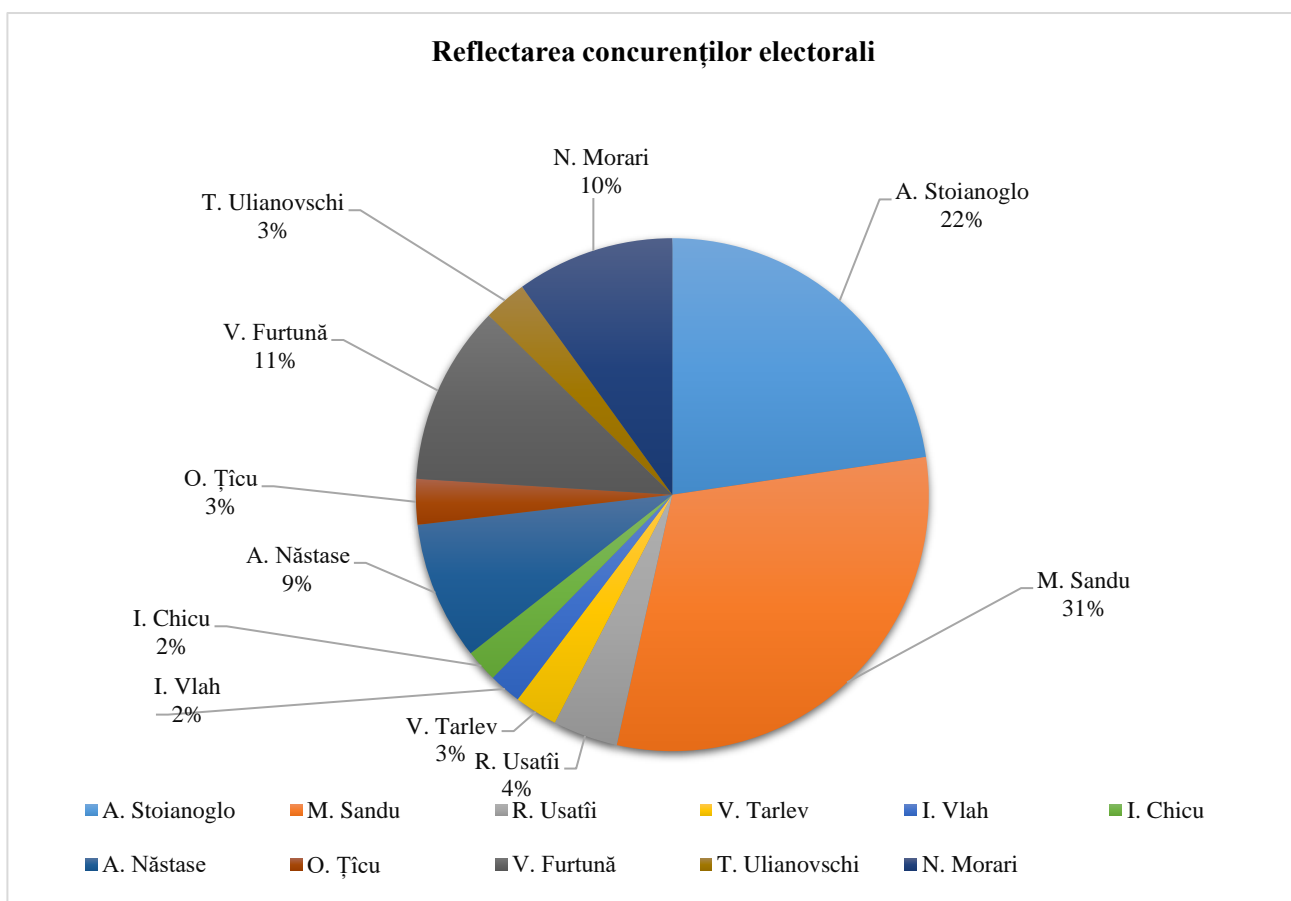

În cadrul subiectelor cu caracter electoral au fost reflectați concurenți electorali, participanți la referendum, actori politici, experți independenți, organe electorale și organe de stat. De cele mai multe apariții au beneficiat concurenții electorali, urmași de actorii politici (CUB, „Pobeda”, PAS, VP, PPV), organul electoral (CEC, Consiliul Electoral de Circumscripție pentru secțiile de votare de peste

hotare), organe de stat (SIS, Ambasada UE, Ministerul Afacerilor Externe (Rusia)) și expertul independent Ion Sturza.

Totodată, cetățenii de rând nu au fost reflectați în cadrul subiectelor electorale.

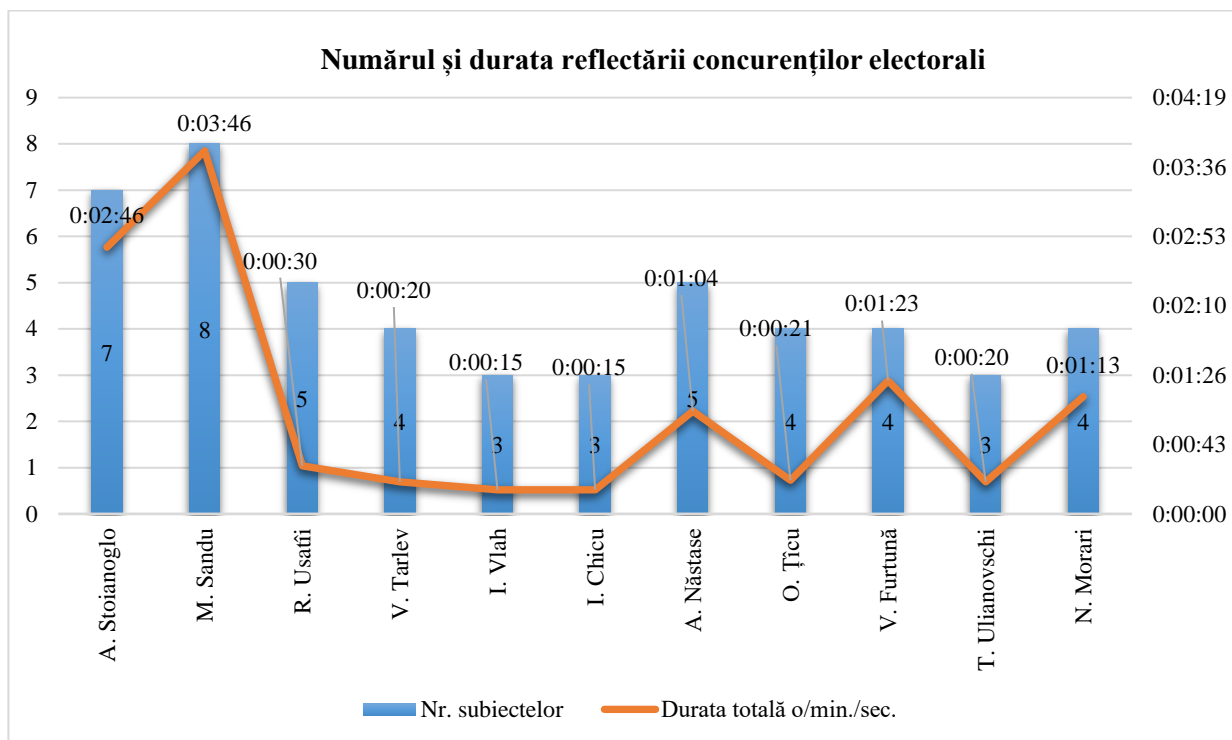
3. Reflectarea concurenților electorali

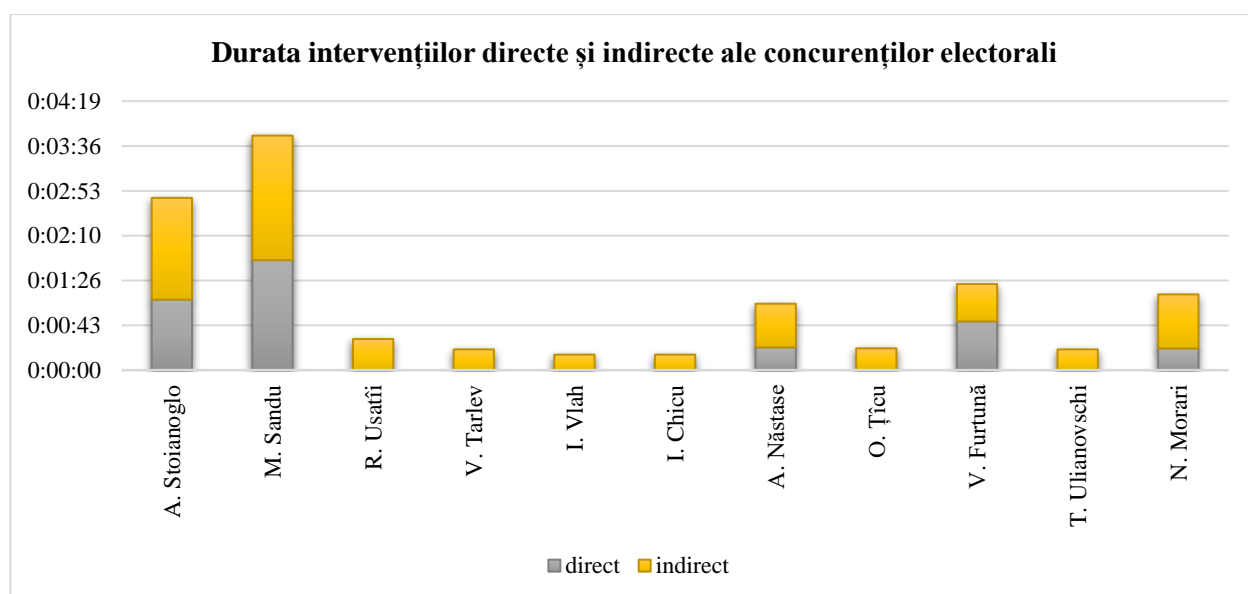
În perioada de raport, „N4” a reflectat activitatea a 11 concurenți electorali, iar timpul acordat acestora a fost repartizat dezechilibrat. În fapt, în cadrul programelor de știri și actualități, SMA a reflectat concurenții electorali după cum urmează:

Nume concurent electoral	Nr. de subiecte	Durata totală o/min./sec.
A. Stoianoglo	7	0:02:46
M. Sandu	8	0:03:46
R. Usatfi	5	0:00:30
V. Tarlev	4	0:00:20
I. Vlah	3	0:00:15
I. Chicu	3	0:00:15
A. Năstase	5	0:01:04
O. Țicu	4	0:00:21
V. Furtună	4	0:01:23
T. Ulianovschi	3	0:00:20
N. Morari	4	0:01:13
TOTAL	50	0:12:13

Astfel, „N4” a reflectat neproportional, ca durată, concurenții electorali. De cel mai mult timp de reflectare a beneficiat M. Sandu cu 03 min. 46 sec., urmată de A. Stoianoglo cu 02 min. 46 sec., iar cel mai puțin au fost reflectați I. Vlah și I. Chicu – 15 sec.

Maia Sandu a fost reflectată în cele mai multe subiecte – 8, urmată de A. Stoianoglo -7, iar I. Vlah, I. Chicu și T. Ulianovschi au fost doar menționați în 3 subiecte.

5 concurenți electorali (A. Stoianoglo, M. Sandu, A. Năstase, V. Furtună și N. Morari) au beneficiat de apariții atât directe, cât și indirecte, iar 6 concurenți electorali (R. Usatfi, V. Tarlev, I. Vlah, I. Chicu, O. Țicu și T. Ulianovschi) au avut doar intervenții indirecte.

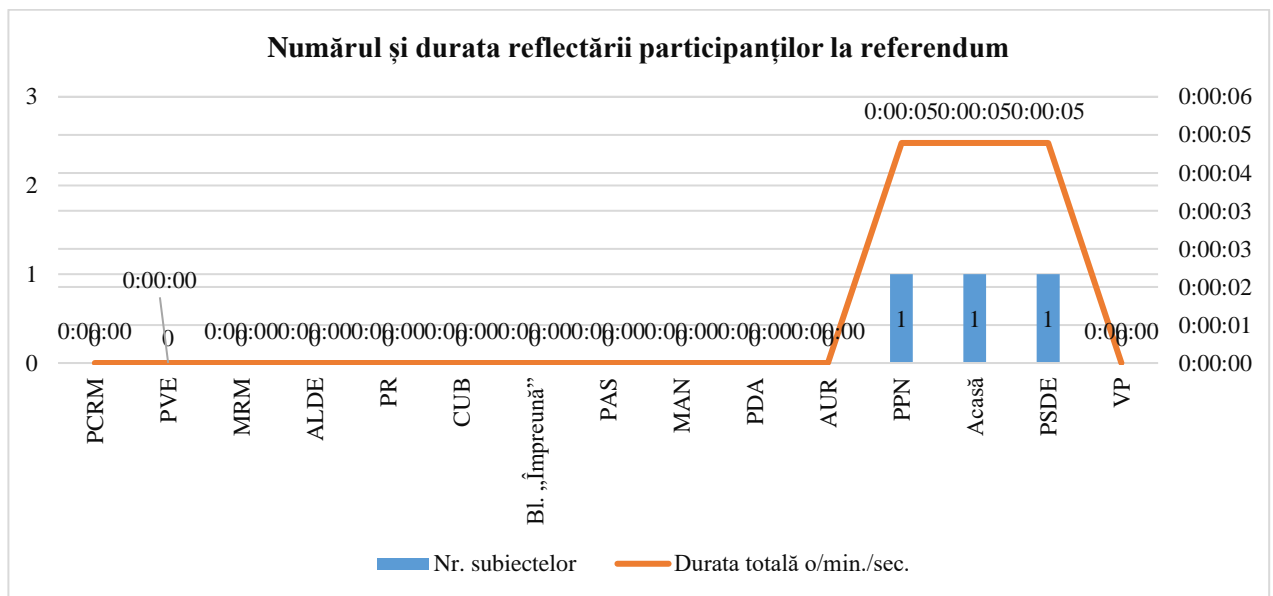
4. Reflectarea participanților la referendum

În perioada de raport, au fost reflectați trei participanți la referendum.

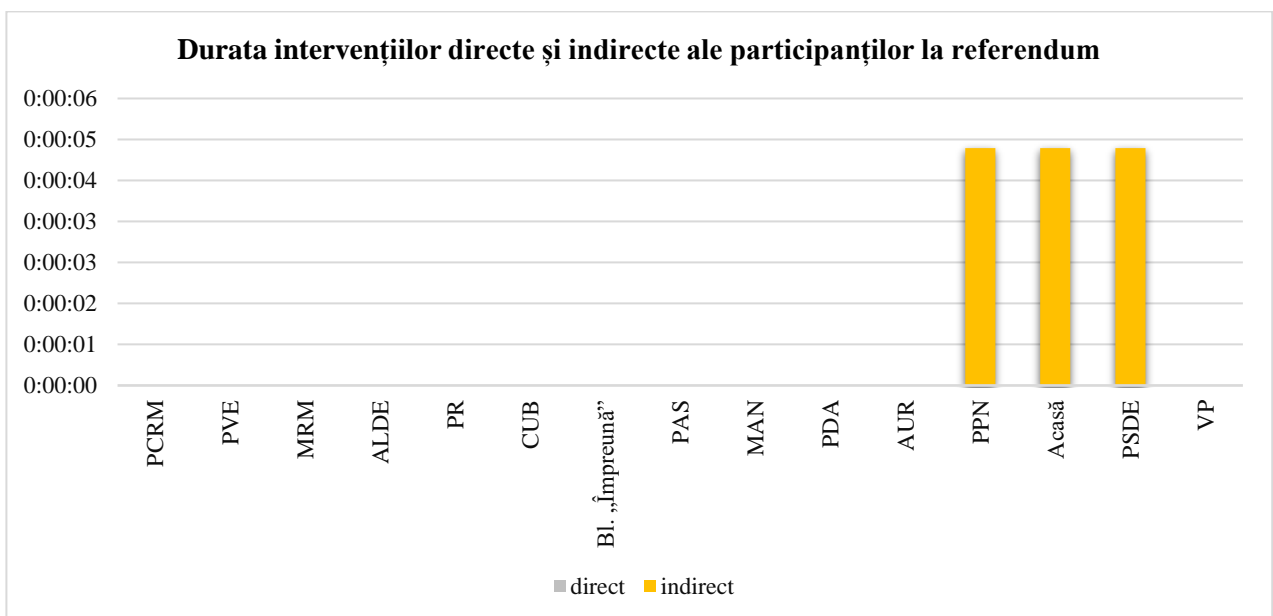
Participant la referendum	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
PCRM	0	00:00:00
PVE	0	00:00:00
MRM	0	00:00:00
ALDE	0	00:00:00

PR	0	00:00:00
CUB	0	00:00:00
Bl. „Împreună”	0	00:00:00
PAS	0	00:00:00
MAN	0	00:00:00
PDA	0	00:00:00
AUR	0	00:00:00
PPN	1	00:00:05
Acasă	1	00:00:05
PSDE	1	00:00:05
VP	0	00:00:00

Timpul de reflectare a participanților la referendumul republican constituțional a constituit câte 5 sec., pentru PPN, Acasă și PSDE, motivul fiind înregistrarea la CEC a partidelor în calitate de participanți cu opțiunea „da”.

Participanții PPN, Acasă și PSDE au fost reflectați într-un singur subiect.

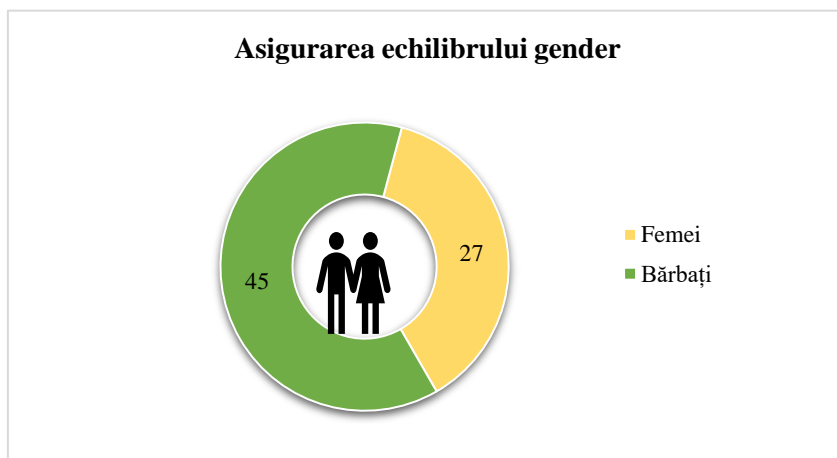

Participanții PPN, Acasă și PSDE au fost reflectați doar în mod indirect.

5. *Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual*

În perioada de raport, „N4” a prezentat 3 subiecte electorale cu caracter conflictual, toate fiind prezentate echilibrat.

6. *Asigurarea echilibrului de gen*

Subiectele electorale difuzate de „N4” au fost dezechilibrate, majoritatea protagoniștilor/surselor citate fiind de sex masculin – 45, celor de sex feminin revenindu-le 27 de apariții.

7. *Relevanța temelor abordate*

Subiectele abordate de „N4” au fost relevante și au vizat procesul electoral: înregistrarea concurenților electorali și a participanților la referendum, lansarea în campania electorală, opiniile experților I. Sturza și Janis Mazeiks, rezultatele sondajului realizat de IDATA, tipărirea buletinelor de vot, reacția lui I. Munteanu la decizia CEC, deschiderea secțiilor de votare în Federația Rusă și promisiunile unor candidați.

8. *Atitudine autor*

SMA a manifestat atitudine nepărtinitoare față de concurenții electorali/participanții la referendum, aceștia nefiind fie favorizați, fie defavorizați în subiectele difuzate.

9. *Accesibilitate*

SMA a respectat rigorile cu privire la asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz prin rularea titrelor în corespundere cu esența conținutului și imaginilor difuzate.

10. *Conformitatea cerințelor legale. Generic*

La capitolul respectării declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional, depusă de furnizorul de servicii media și aprobată de CA, este de menționat că, în perioada de control, SMA „N4” a difuzat edițiile programului de știri și actualități „Obiectiv” de luni până vineri, cu începere de la ora 21.00, deși în Declarația privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional este indicată ora de început 20.30.

De asemenea, rubrica „Electorală 2024” din edițiile programului de știri și actualități „Obiectiv”, din data de 20 și 23 septembrie, a fost evidențiată prin semnale acustice și vizuale doar la început, nu și la sfârșit.

II. Dezbateri electorale

În perioada de raport, „N4” nu a organizat dezbateri electorale.

III. Concluzii

În perioada de control, SMA „N4” a difuzat edițiile programului de știri și actualități „Obiectiv” de luni până vineri, cu începere de la ora 21.00, deși în Declarația privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional este indicată ora de început 20.30.

Prin urmare, furnizorul de servicii media „SELECTCANAL - TV” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual privat „N4”, în perioada monitorizată, nu a ținut cont de prevederile pct. 28 din Regulamentul CEC, potrivit cărora: *„FSM reflectă alegerile în conformitate cu declarația privind politica editorială după aprobarea acesteia de către CA și după publicarea ei pe pagina web oficială a CA. Declarațiile se plasează, în termen de 24 de ore de la aprobare, pe pagina web oficială a CA.”*

La fel, rubrica „Electorala 2024” din edițiile programului de știri și actualități „Obiectiv”, din data de 20 și 23 septembrie, a fost evidențiată prin semnale acustice și vizuale doar la început, nu și la sfârșit. Prin urmare, se atestă încălcarea pct. 38 din Regulamentul CEC, potrivit cărora: *„În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorala – 20_”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final.”*

Astfel, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, care statuează următoarele: *„În perioada electorală, programele audiovizuale cu caracter electoral și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) și participanții la referendum sunt difuzate/publicate cu respectarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de Comisia Electorală Centrală.”*

13. „SOR-TV”

Serviciul media audiovizual de televiziune „SOR-TV” s-a angajat, prin Declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor, să asigure principiile echității, echilibrului și imparțialității în reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional.

Este de menționat că serviciul media „SOR-TV” și-a asumat să reflecte alegerile prezidențiale în cadrul programelor de știri și actualități doar în zilele de duminică, săptămânal. Rezultatele controlului au atestat că, „SOR-TV” nu a difuzat programe de știri și actualități în zilele de duminică, în care să difuzeze subiecte electorale, așa cum s-a angajat în Declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor, aprobată de CA. Prin urmare, „SOR-TV” nu și-a îndeplinit obligația să informeze consumatorii de servicii media cu privire la concurenții electorali pentru alegerile prezidențiale din 20 octombrie 2024.

Prin urmare, furnizorul de servicii media „MAR-SOR TV”, în perioada monitorizată, nu a ținut cont de prevederile pct. 28 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137/2023, potrivit cărora: *„FSM reflectă alegerile în conformitate cu declarația privind politica editorială după aprobarea acesteia de către CA și după publicarea ei pe pagina web oficială a CA. Declarațiile se plasează, în termen de 24 de ore de la aprobare, pe pagina web oficială a CA.”*

În context, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (1) din Codul electoral nr. 325 din 08.12.2022, care statuează următoarele: *„În perioada electorală, programele audiovizuale cu caracter electoral și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) și participanții la referendum sunt difuzate/publicate cu respectarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de Comisia Electorală Centrală.”*

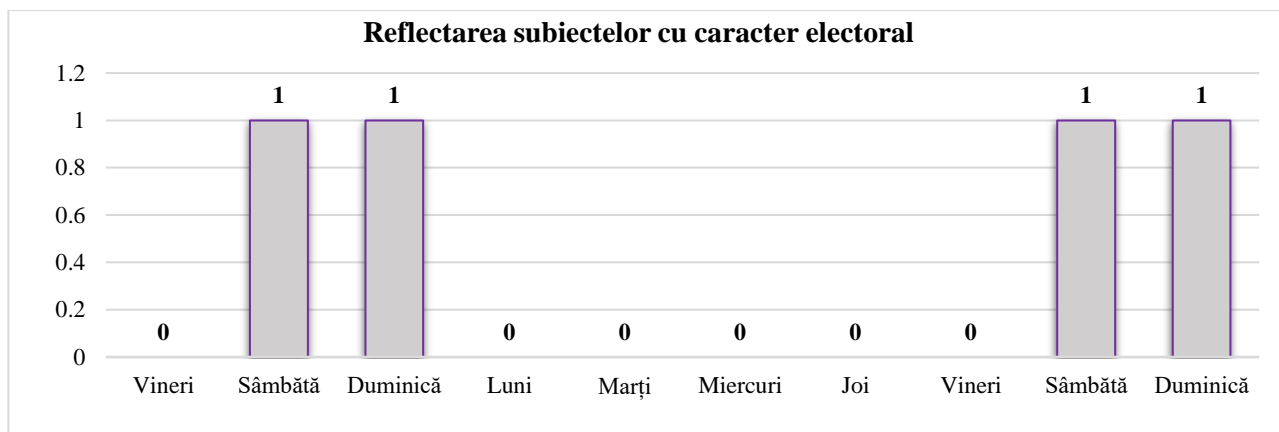
14 - „Drochia TV”

I. Program de știri și actualități

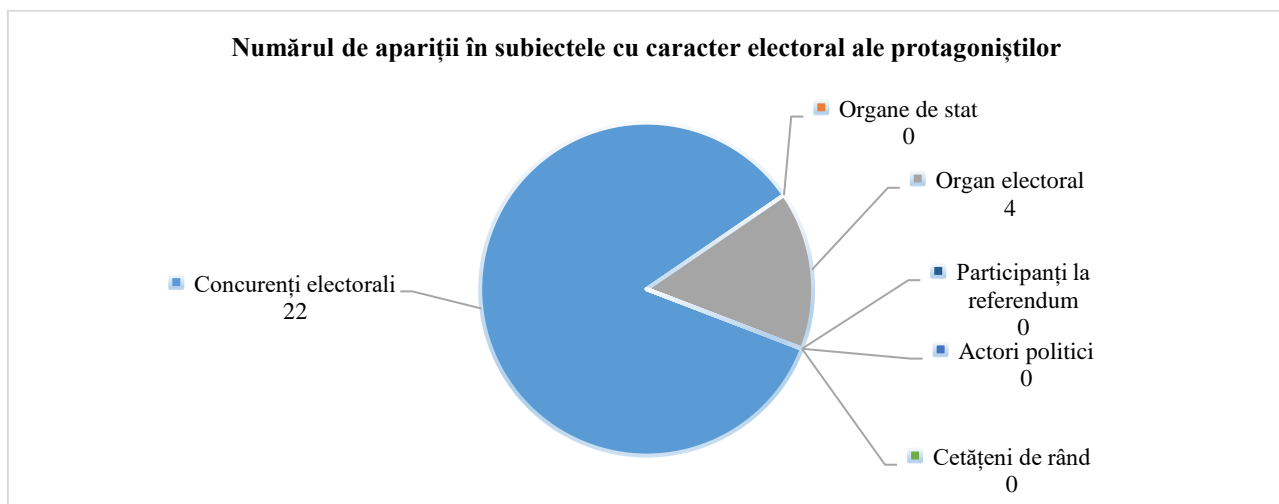
1. *Reflectarea campaniei electorale*

În perioada 20-29 septembrie 2024, serviciul media „Drochia TV” a difuzat, în programul de știri și actualități „Buletinul de știri”, de la ora 19:15, 2 subiecte cu caracter electoral. Subiectele respective se difuzează în reluare în buletinele de știri din ziua următoare, respectiv la data de 21.09.24 și 29.09.24. Un subiect a vizat activitatea consiliului electoral de circumscripție Drochia și altul despre activitatea Consiliului Electoral Central care a menționat concurenții electorali înscriși în buletinul de vot.

Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 16 min. 16 sec., ceea ce constituie 11% din durata totală a programelor de știri și actualități difuzate în perioada supusă monitorizării.

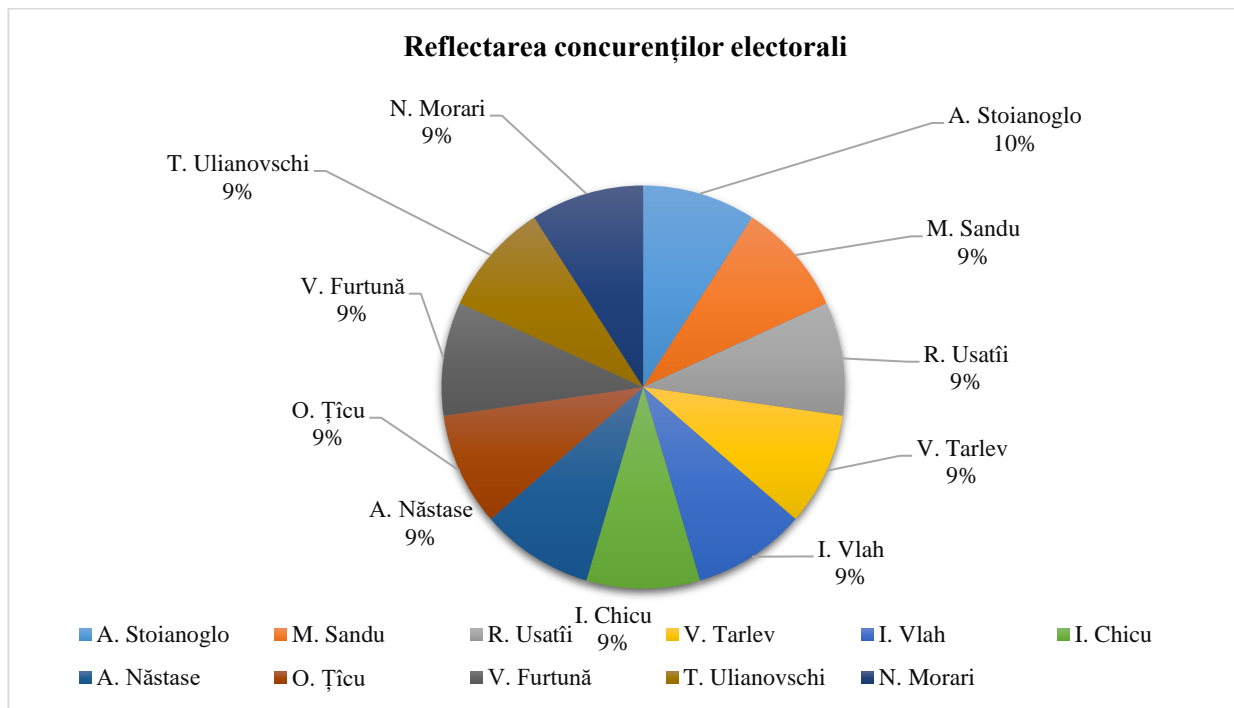
2. *Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral*

În cadrul subiectelor cu caracter electoral, concurenți electorali și organele electorale (CEC), au avut 2 apariții. Participanții la referendum, actori politici, experți și organe de stat și nu au fost reflectați.

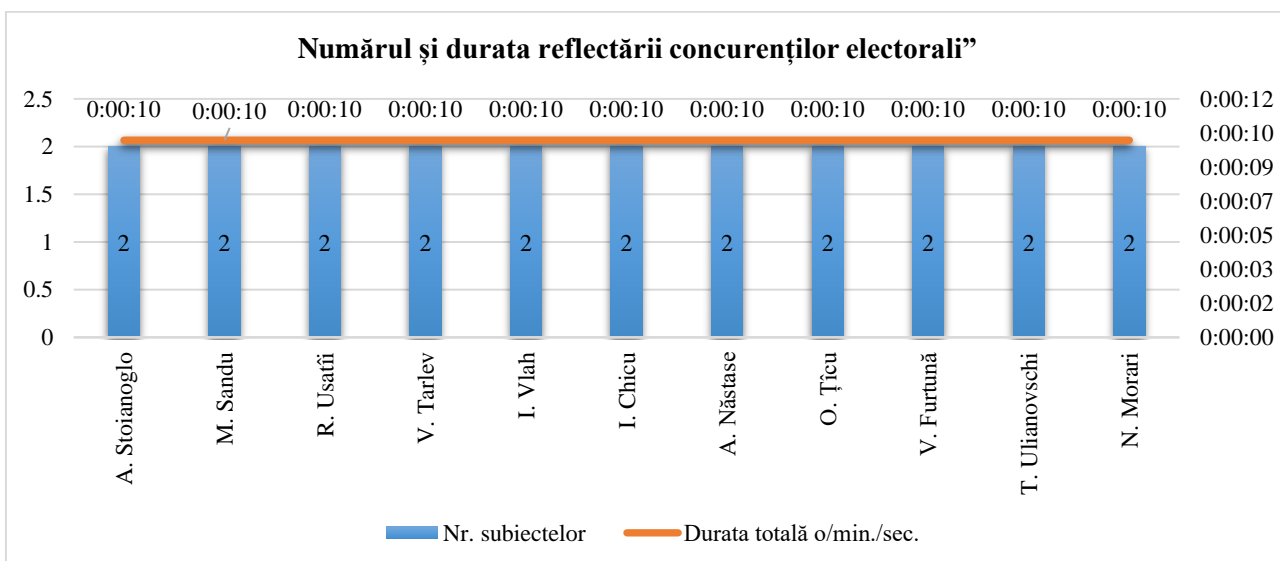
3. *Reflectarea concurenților electorali*

În perioada de raport, „Drochia TV” a enumerat 11 concurenți electorali care vor figura în buletinul de vot, iar timpii de antenă oferii acestora au fost repartizați echitabil.

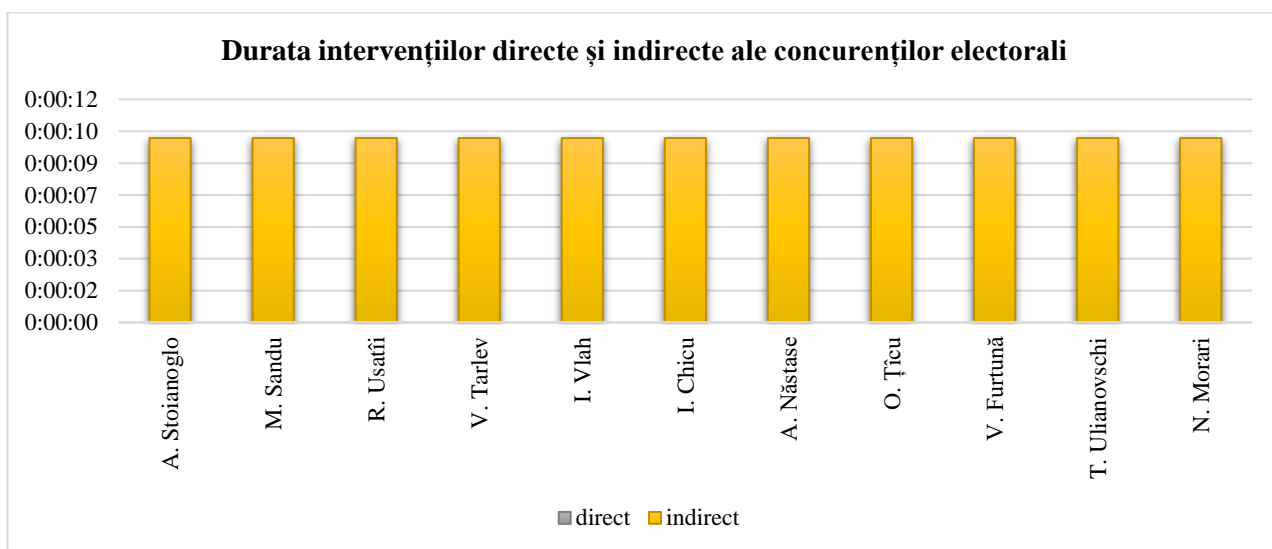

Nume concurent electoral	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
A. Stoianoglo	2	0:00:10
M. Sandu	2	0:00:10
R. Usatii	2	0:00:10
V. Tarlev	2	0:00:10
I. Vlah	2	0:00:10
I. Chicu	2	0:00:10
A. Nastase	2	0:00:10
O. Ticu	2	0:00:10
V. Furtuna	2	0:00:10
T. Ulianoschi	2	0:00:10
N. Morari	2	0:00:10
TOTAL	22	0:01:50

Astfel, „Drochia TV” a reflectat egal, ca durată, cei 11 concurenți electorali.

Fiecare concurent electoral a fost reflectat în două subiecte, unul fiind în reluare.

Toți concurenții electorali au beneficiat de apariții indirecte.

4. Reflectarea participanților la referendum

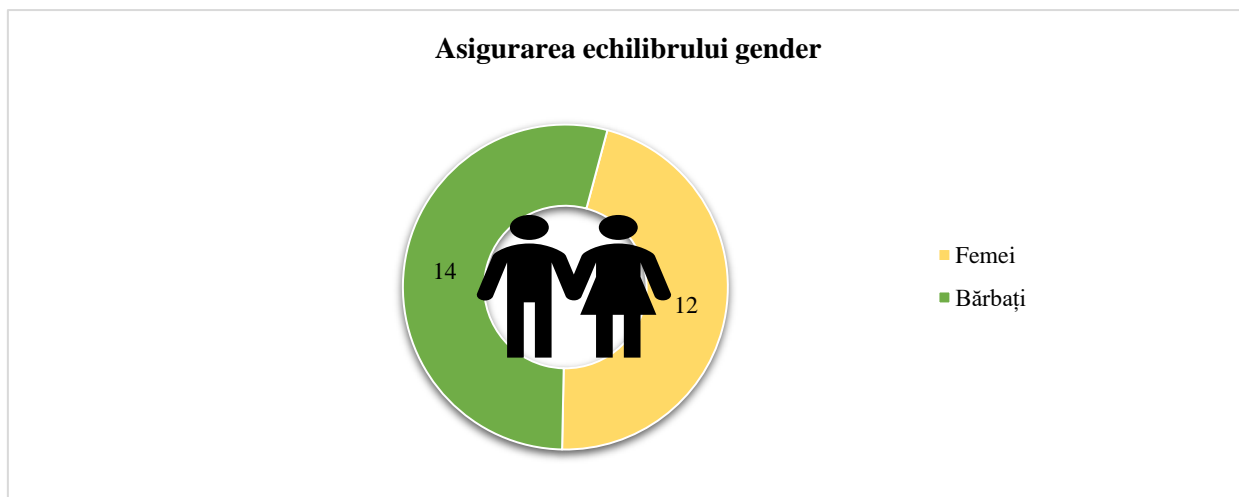
În perioada de raport, „TV- Drochia” nu a reflectat niciun participant la referendum.

5. Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual

În perioada de raport, „TV-Drochia” nu a difuzat niciun subiect electoral conflictual.

6. Asigurarea echilibrului de gen

În cadrul subiectelor cu caracter electoral, prezentate de serviciul media „TV-Drochia” a fost asigurat echilibrul de gen.

7. Relevanța temelor abordate

Subiectele abordate de „TV-Drochia” au fost relevante și au vizat procesul electoral.

8. Atitudine autor

SMA a manifestat atitudine nepărtinitoare față de concurenții electorali reflectați.

9. Accesibilitate

SMA a respectat rigorile cu privire la asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, prin titrarea sincron a rubricii „Electorală 2024”.

10. Conformitatea cerințelor legale. Generic

La capitolul respectării declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și referendumului republican constituțional, depusă de către furnizorul de servicii media și aprobată de către CA, este de menționat că, toate subiectele electorale difuzate de către serviciul media audiovizual de televiziune „TV-Drochia” au fost incluse în rubrica „Electorală-2024”.

II. Concluzii

Conform „Declarației privind politica editorială pentru reflectarea Alegerilor Prezidențiale și Referendumului”, serviciul media audiovizual „TV-Drochia”, se obligă să reflecte concurenții electorali și participanții la referendum în programele de știri și actualități în rubrica „Sinteza electorală săptămânală” în ziua de sâmbătă, ora difuzării 19:30 cu reluări la 22:15. Duminică la 06:30; 08:30; 16:45; 19:30; și 22:15. În urma controlului s-a constatat faptul că serviciul media audiovizual „TV-Drochia” a difuzat subiecte cu caracter electoral în zilele de sâmbătă și duminică.

În acest sens SMA nu a admis abateri de la „Declarației privind politica editorială pentru reflectarea Alegerilor Prezidențiale și Referendumului”.

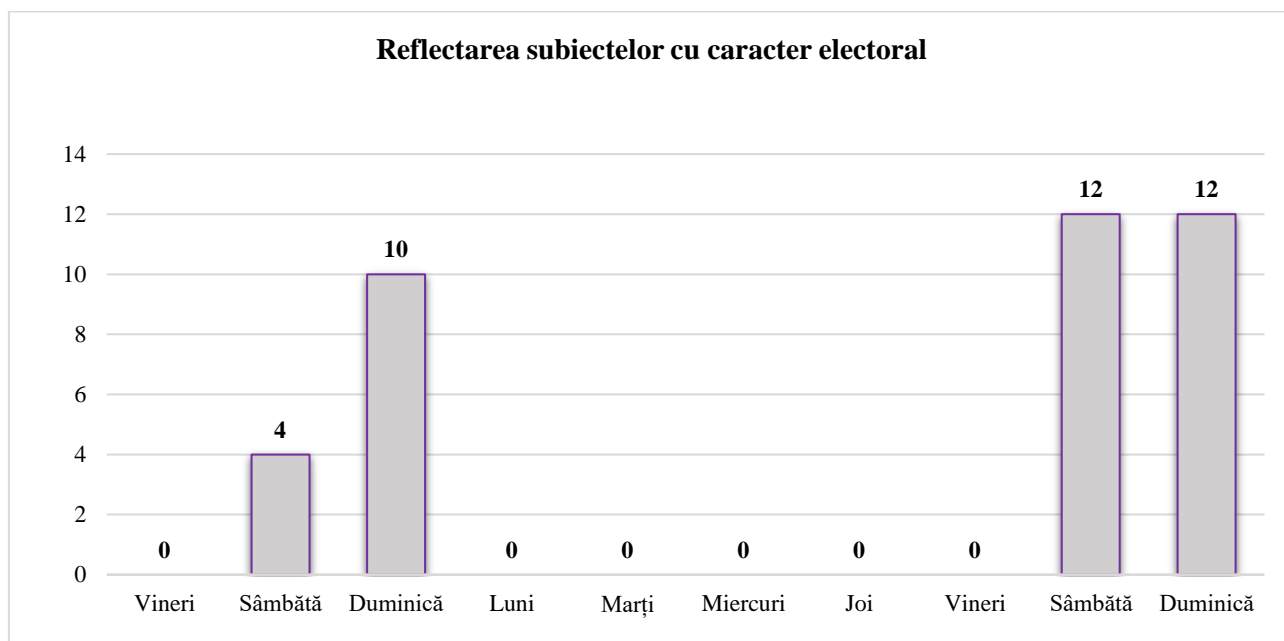
15. „Media TV”

I. Programe de știri și actualități

1. Reflectarea campaniei electorale

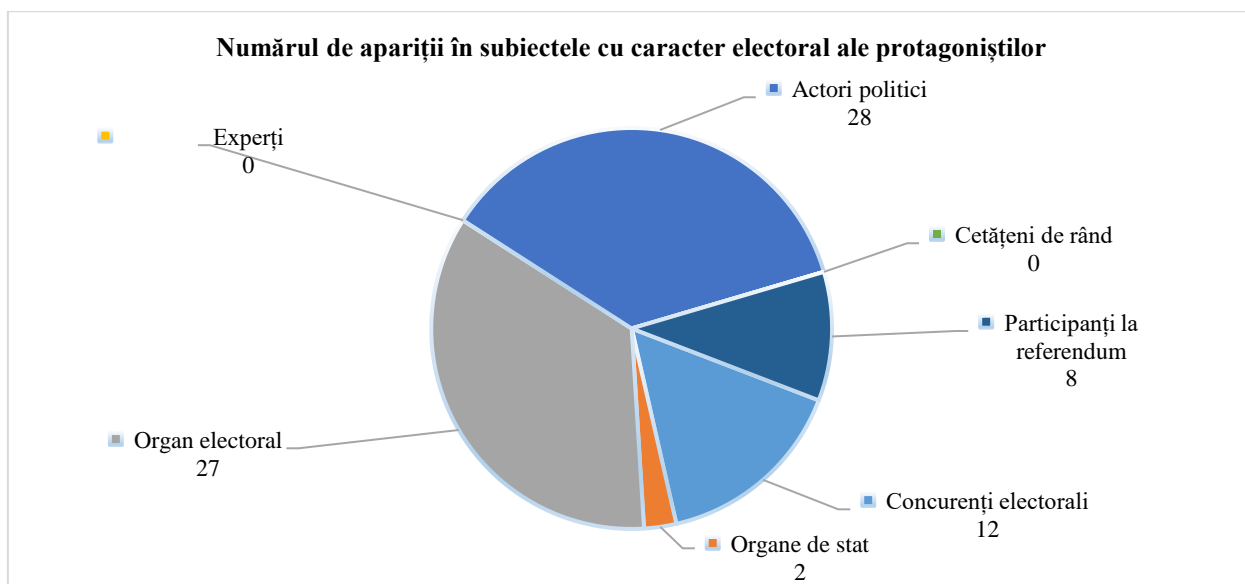
În perioada de control, „Media TV” a difuzat în programele de știri și actualități 38 de subiecte cu caracter electoral, care au vizat diferite aspecte ale procesului electoral: înregistrarea concurenților electorali și participanților la referendum, activitatea CEC, instruirea membrilor birourilor electorale din raionul Cimișlia. De asemenea, „Media TV” a difuzat spoturile elaborate de CEC privind tehnica votării și alte aspecte cu privire la desfășurarea procesului electoral.

Durata totală a subiectelor cu caracter electoral a constituit 01 oră 13 min. 31 sec., ceea ce reprezintă o pondere de 51% din durata totală a programelor de știri și actualități difuzate.

„Media TV” a difuzat subiecte cu caracter electoral în fiecare program monitorizat, acestea fiind doar în zilele de sâmbătă și duminică, așa cum este indicat în declarația privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, aprobată de CA.

2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

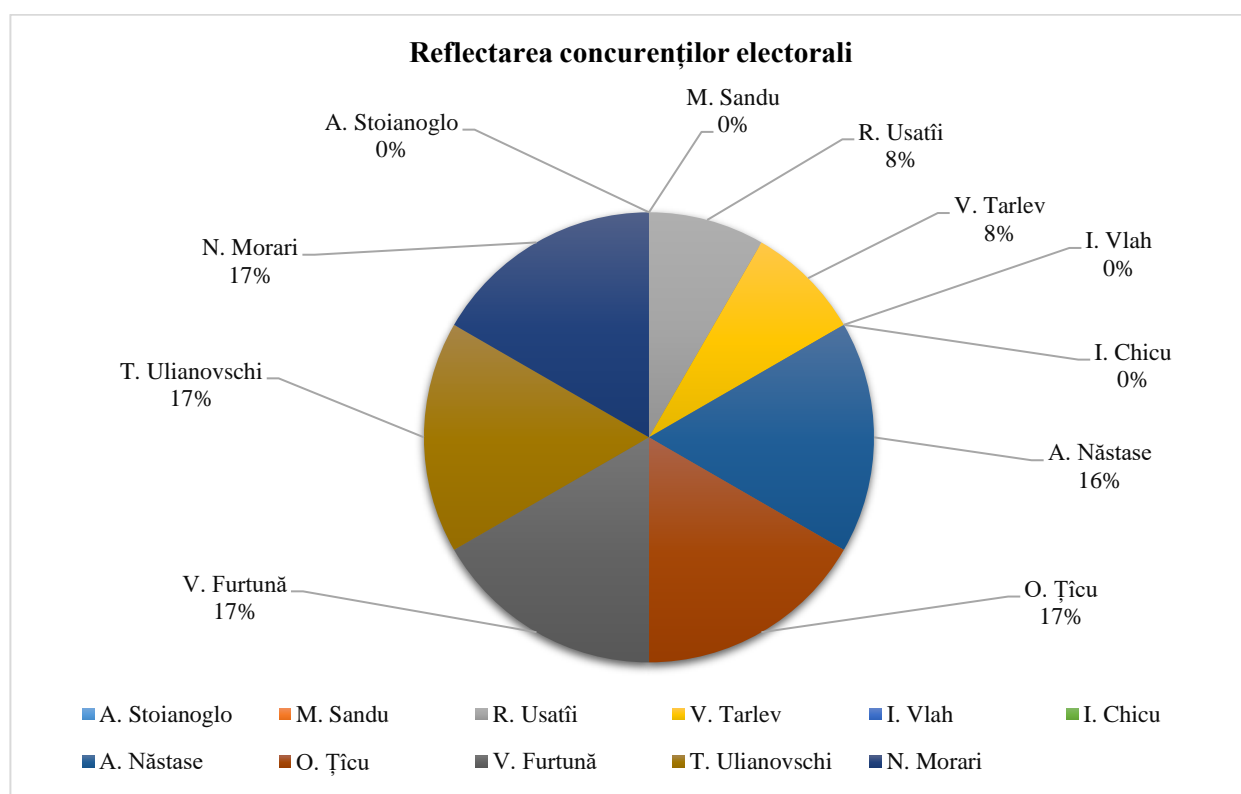

În cadrul subiectelor cu caracter electoral au fost reflectate 5 din 7 categorii de protagoniști. Astfel, cele mai multe apariții le-au revenit actorilor politici – 28 de apariții, urmași de organele electorale cu 27 de mențiuni, concurenții electorali cu 12 intervenții, participanții la referendum cu 8 apariții și organele de stat cu 2 (APL). Nu au avut apariții protagoniștii din categoriile „Experti” și „Cetățeni de rând”.

Este de menționat faptul că ponderile actorilor politici și organelor electorale sunt cele mai mari, datorită subiectelor electorale despre depunerea documentelor concurenților electorali la CEC pentru participarea la scrutinul prezidențial și referendumul constituțional.

3. Reflectarea concurenților electorali

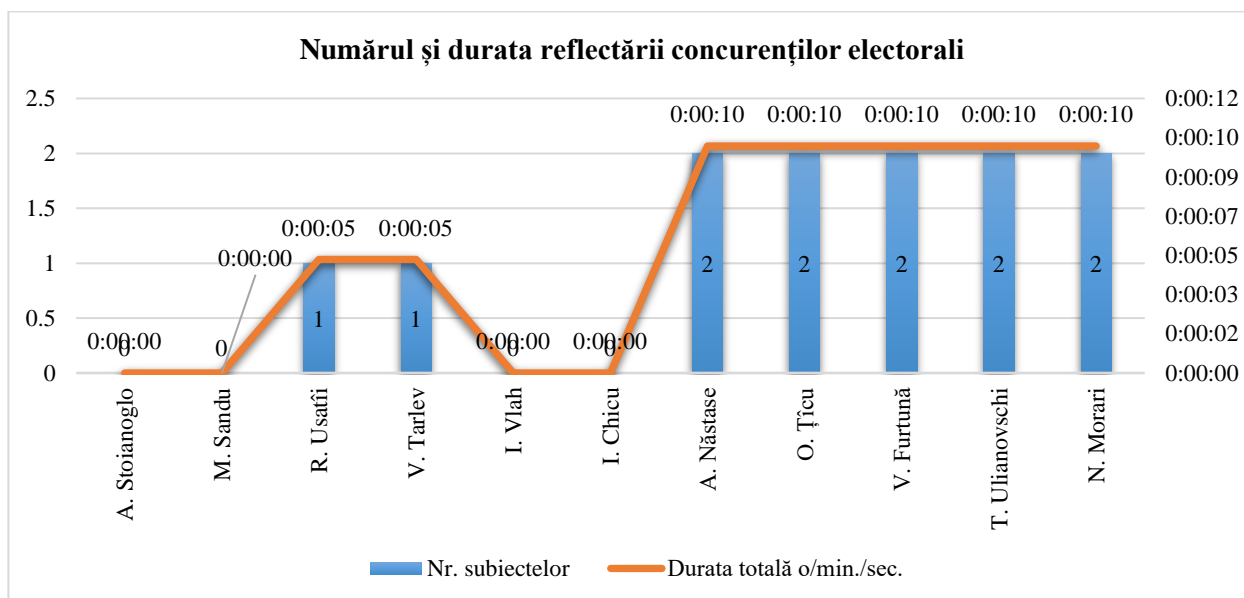
În perioada de raport, „Media TV” a reflectat 7 concurenți electorali. În cadrul programelor de știri și actualități, serviciul media a acordat timpi de antenă concurenților electorali, după cum urmează:

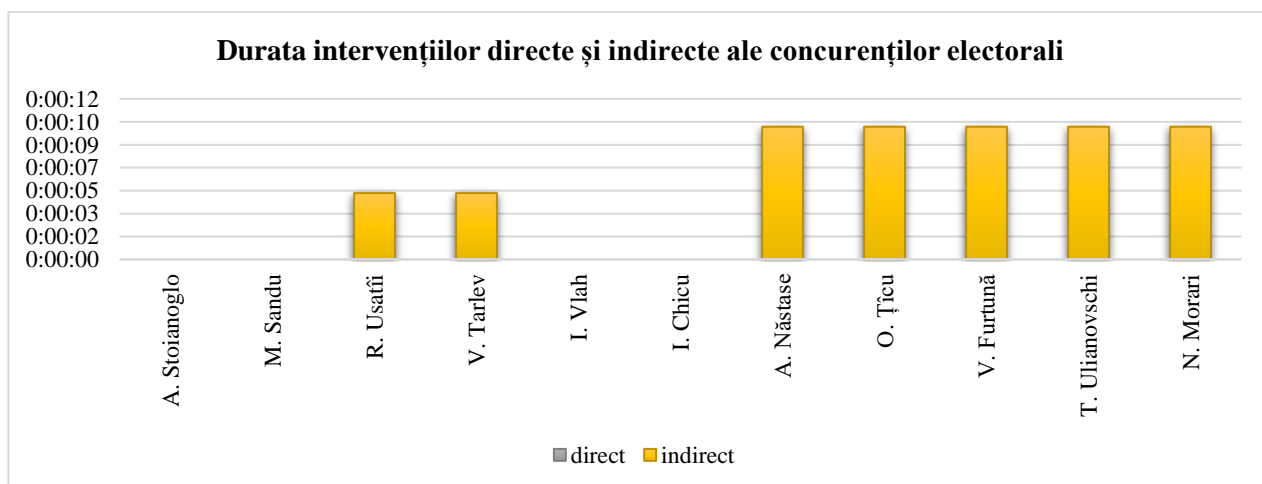
Nume concurent electoral	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
A. Stoianoglo	0	0:00:00
M. Sandu	0	0:00:00
R. Usatfi	1	0:00:05
V. Tarlev	1	0:00:05
I. Vlah	0	0:00:00
I. Chicu	0	0:00:00
A. Năstase	2	0:00:10
O. Țicu	2	0:00:10
V. Furtună	2	0:00:10
T. Ulianovschi	2	0:00:10
N. Morari	2	0:00:10

12 0:01:00

Este de remarcat că cei 7 concurenți electorali reflectați au fost doar menționați în cadrul subiectelor electorale. Așadar, R. Usatfi și V. Tarlev au fost menționați în cadrul unui subiect, iar A. Năstase, O. Țicu, V. Furtună, T. Ulianovschi și N. Morari au fost nominalizați în două subiecte.

Cei 7 concurenți electorali menționați au fost reflectați în 1-2 subiecte și cu o durată de reflectare 05 – 10 sec. Durata totală de reflectare a concurenților electorali a constituit 01 min. 00 sec.

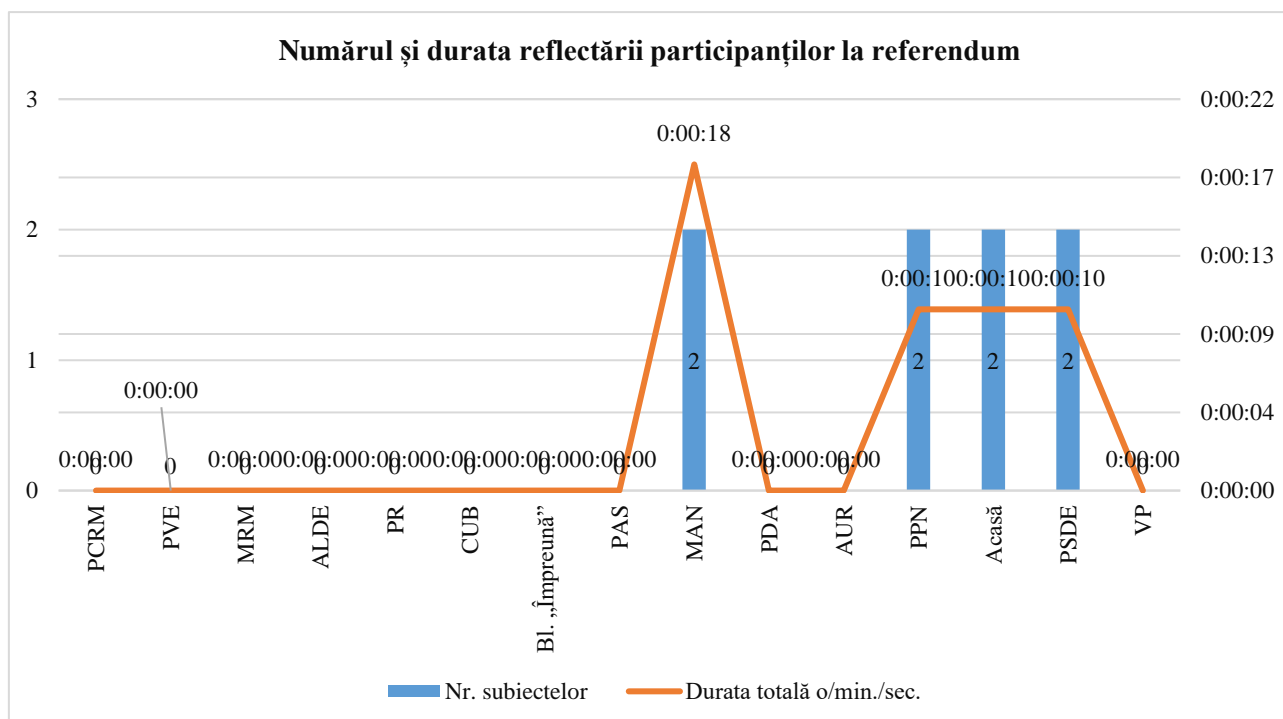
Cei 7 concurenți electorali reflectați au avut parte doar de intervenții indirecte.

4. Reflectarea participanților la referendum

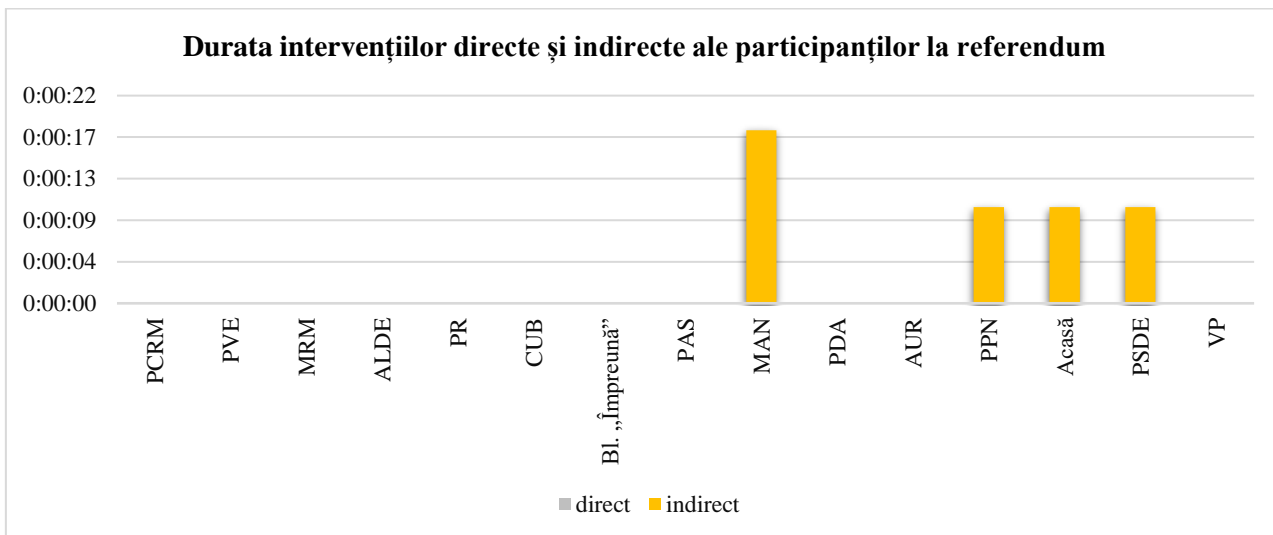
În perioada de raport, „Media TV” a reflectat 4 din 15 participanți la referendumul republican constituțional, cu o durată totală de 48 sec.

Participant la referendum	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
PCRM	0	0:00:00
PVE	0	0:00:00
MRM	0	0:00:00
ALDE	0	0:00:00
PR	0	0:00:00
CUB	0	0:00:00
Bl. „Împreună”	0	0:00:00
PAS	0	0:00:00
MAN	2	0:00:18
PDA	0	0:00:00
AUR	0	0:00:00
PPN	2	0:00:10
Acasă	2	0:00:10
PSDE	2	0:00:10
VP	0	0:00:00
	8	0:00:48

Au fost mediatizați 4 participanți la referendum, fiind doar nominalizați în cadrul a două subiecte despre înregistrarea acestora de Comisia Electorală Centrală, având o durată totală de reflectare de 48 sec.

3 din 4 participanți la referendum reflectați au avut câte 10 sec. de reflectare. Cel mai mult timp de reflectare, egal cu 18 sec., a avut partidul „MAN”.

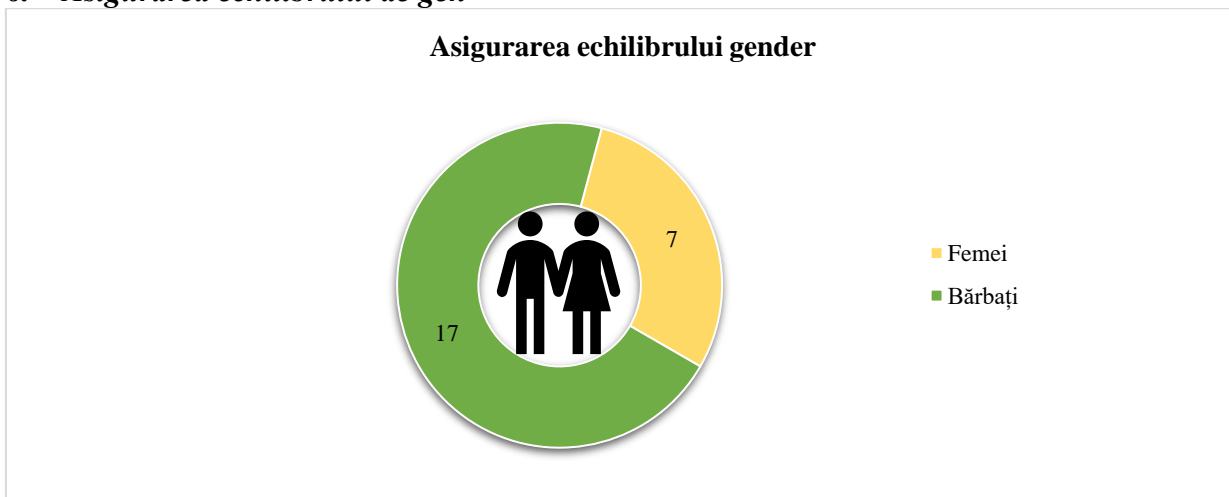

Cei 4 participanți la referendum reflectați în programele de știri și actualități au avut parte doar de intervenții indirecte.

5. *Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual*

În perioada de control, „Media TV” nu a difuzat subiecte cu caracter conflictual.

6. *Asigurarea echilibrului de gen*

„Media TV” a asigurat parțial echilibrul de gen, fiind reflectați 17 bărbați și 7 femei.

7. *Relevanța temelor abordate*

Toate subiectele cu caracter electoral difuzate de „Media TV” au avut tematici relevante pentru informarea publicului în context electoral. Tematica reportajelor electorale s-au axat mai mult pe faptul depunerii documentelor la CEC a grupurilor de inițiativă pentru înregistrarea în cursa prezidențială și reflectarea referendumului republican constituțional.

De asemenea, au fost difuzate mai multe subiecte de interes regional pentru cetățenii din raionul Cimișlia, precum „Seminar despre securitatea cibernetică la Cimișlia” sau despre instruirea membrilor birourilor electorale locale din diferite localități din raionul Cimișlia.

8. *Atitudine autor*

„Media TV” a manifestat atitudine nepărtinitoare față de concurenții electorali.

9. *Accesibilitate*

„Media TV” a asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de văz și auz, prin titrarea programelor de știri și actualități de la ora 18:00.

10. *Conformitatea cerințelor legale. Generic*

La capitolul respectării declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și referendumului republican constituțional, depusă de furnizorul public de servicii media și aprobată de CA, este de menționat că, toate subiectele electorale difuzate de serviciul media audiovizual de televiziune „Media TV” au fost incluse în rubrica „Electorală-2024”.

II. Concluzii

SMA „Media TV” a respectat cerințele legale și propria declarație privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor.

16. „Axial TV”

Conform Declarației privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, aprobată prin Decizia CA, serviciul media audiovizual „Axial TV” s-a angajat, să asigure principiile echității, echilibrului și imparțialității în reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024.

Totodată, SMA, s-a angajat, prin Declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor, de a difuza programe de știri și actualități (rubrici / grupaje informative, evidențiate cu genericul „Electorală 2024”, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte privind alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie, cu durata de 5 minute, cu difuzare de la ora 21:00 (luni-vineri, cu reluare a doua zi și duminică, de la ora 12:00). În rezultatul monitorizării, s-a constatat că în perioada supusă controlului, serviciul media audiovizual „Axial TV” nu a difuzat programe de știri și actualități, așa cum s-a angajat în Declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor, aprobată de CA.

Prin urmare, „Axial TV” nu și-a îndeplinit obligația să informeze consumatorii de servicii media cu privire la concurenții electorali pentru alegerile prezidențiale din 20 octombrie 2024, limitându-se la reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie, prin difuzarea mesajelor de interes public cu caracter electoral, a ședințelor și conferințelor, briefingurilor de presă organizate de CEC, evidențiate cu genericul „Electorală 2024”. Aici este de menționat că, potrivit declarației, serviciul media audiovizual „Axial TV”, s-a angajat să difuzeze integral ședințele și conferințele de presă organizate de CEC, în intervalul orar 21:05 – 23:55, luni-vineri, cu reluare a doua zi, între orele: 5:00 – 7:00, 12:00 – 14:00 și duminică, în intervalul orar 12 – 16:00. În rezultatul controlului, s-a constatat că, în perioada de raport, ședințele, conferințele și briefingurile de presă în fiecare zi de emisie, au fost difuzate în ore diferite.

Astfel, constatăm nerespectarea propriei declarații privind politica editorială pentru alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024 de serviciul media audiovizual „Axial TV”.

Rezultatul controlului a atestat că, furnizorul de servicii media „HONESTAS” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „Axial TV” în perioada monitorizată a comis abateri de la prevederile pct. 28 din Regulamentul CEC, potrivit cărora: „FSM reflectă alegerile în conformitate cu declarația privind politica editorială după aprobarea acesteia de către CA și după publicarea ei pe pagina web oficială a CA. Declarațiile se plasează, în termen de 24 de ore de la aprobare, pe pagina web oficială a CA.”

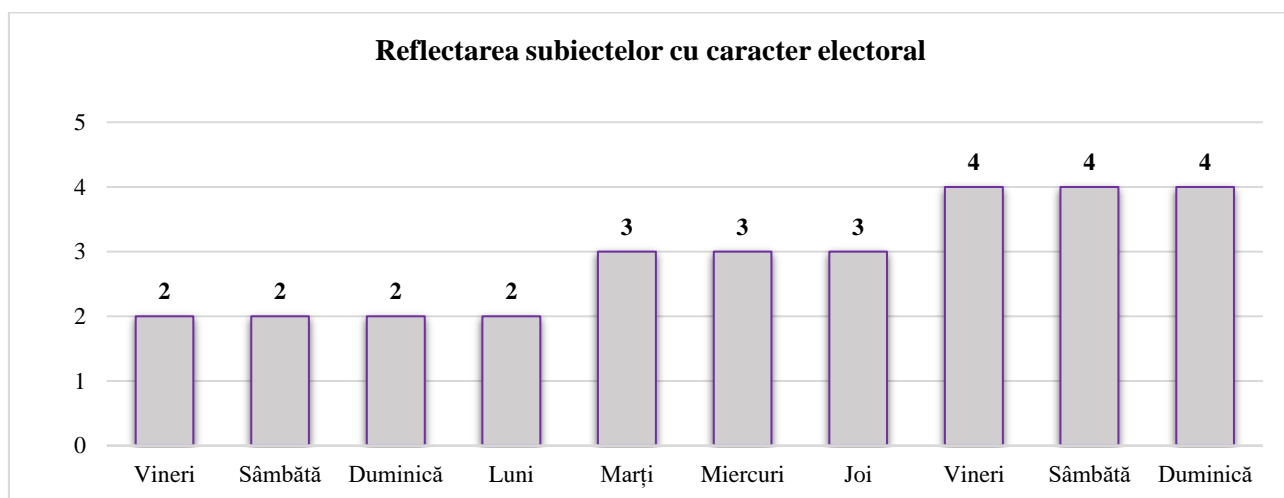
Astfel, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, conform cărora: „În perioada electorală, programele audiovizuale cu caracter electoral și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) și participanții la referendum sunt difuzate/publicate cu respectarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de Comisia Electorală Centrală.”

17. „TV Elita”

I. Program de știri și actualități

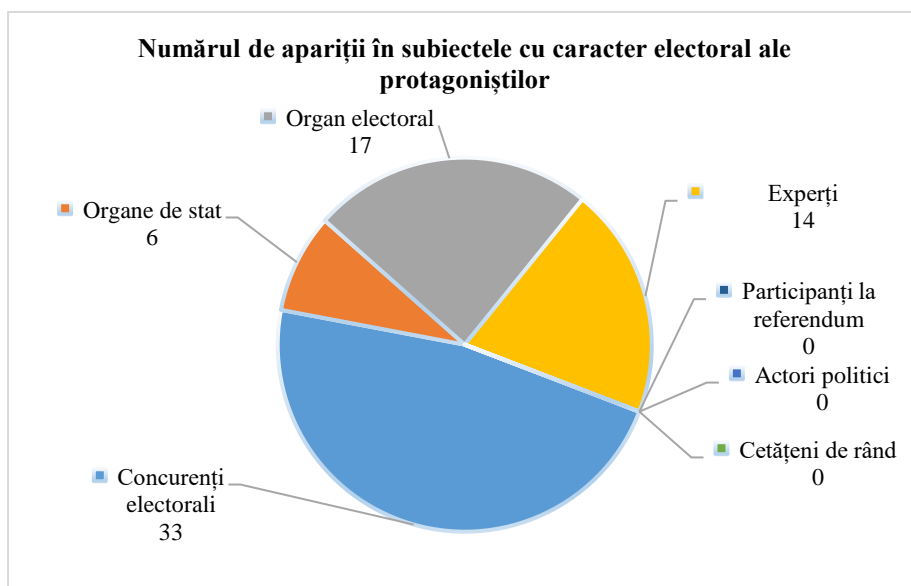
1. Reflectarea campaniei electorale

În perioada 20-29 septembrie 2024, „TV Elita” a difuzat, în programele de știri și actualități, 29 de subiecte cu caracter electoral. Este de menționat că, numărul subiectelor în primă difuzare a fost de 6, acestea fiind redifuzate în zilele următoare. Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 34 min. 42 sec., ceea ce constituie 12 % din durata totală a programului de știri și actualități.

„TV Elita” a difuzat subiecte cu caracter electoral în fiecare buletin informativ difuzat. Cele mai multe subiecte cu caracter electoral au fost difuzate în perioada 27-29 septembrie 2024.

2. Reflectarea protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

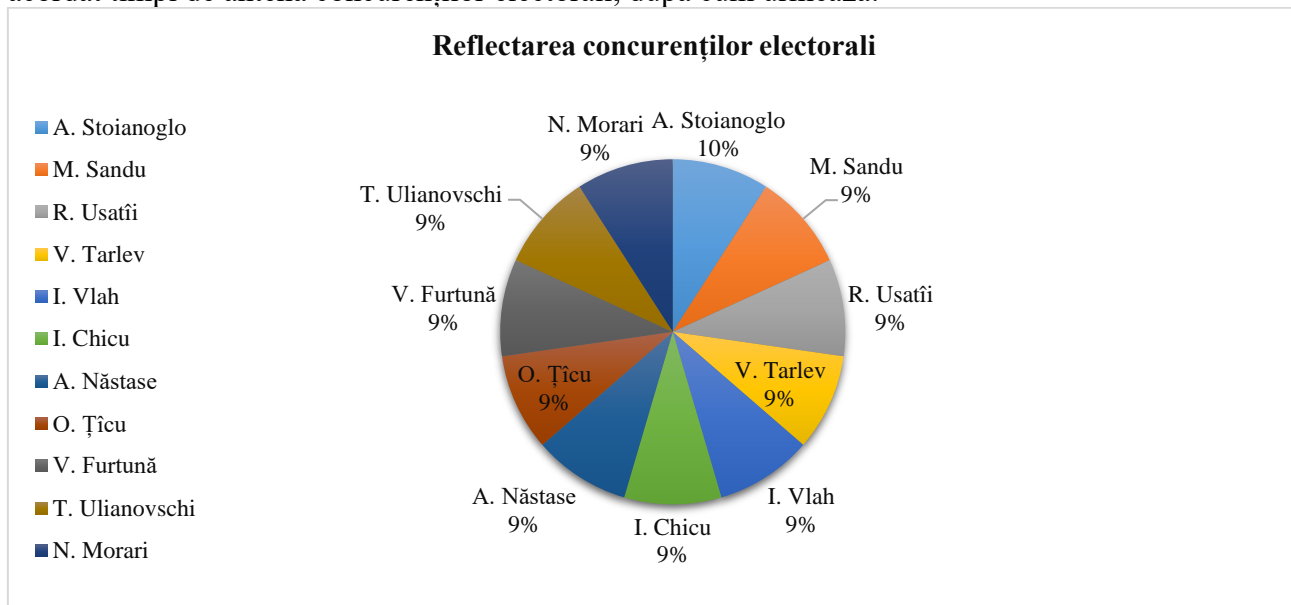

În cadrul subiectelor cu caracter electoral au fost reflectate 4 categorii de protagoniști din 7. Astfel, cele mai multe prezențe în cadrul subiectelor cu caracter electoral le-au revenit concurenților electorali – 33 de apariții, urmași de organul electoral (CEC) cu 17 mențiuni, experții cu 14 apariții și organul de stat (GUV) – cu 6 mențiuni. Totodată, actorii politici, participanții la referendum și cetățenii de rând nu s-au

regăsit în buletinele de știri difuzate de „TV Elita”.

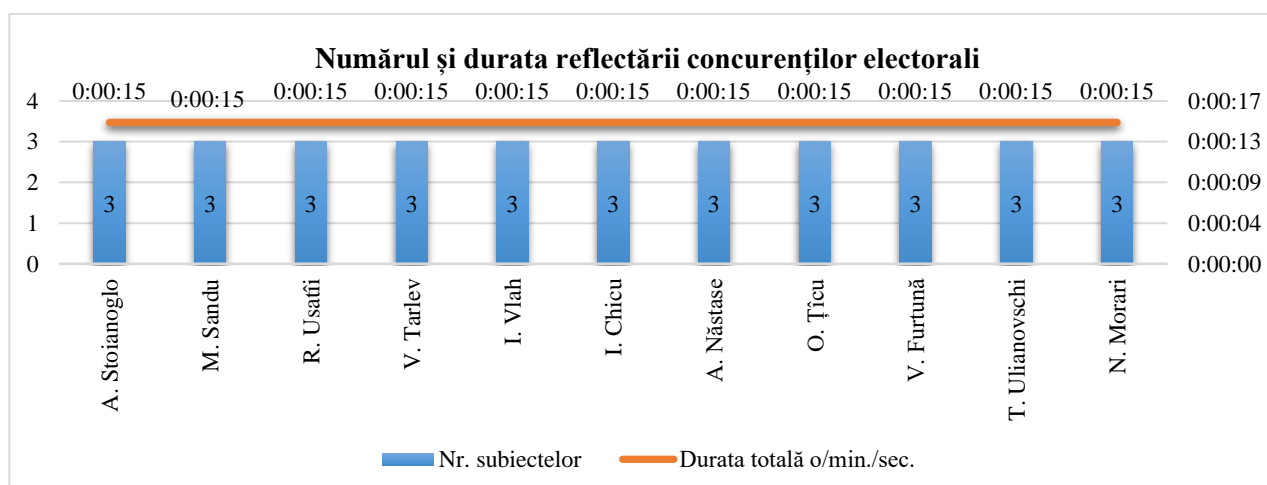
3. Reflectarea concurenților electorali

În perioada de raport, „TV Elita” a reflectat 11 concurenți electorali, iar timpii de antenă oferii acestora au fost repartizați echitabil. În fapt, în cadrul programelor de știri și actualități, SMA a acordat timp de antenă concurenților electorali, după cum urmează:

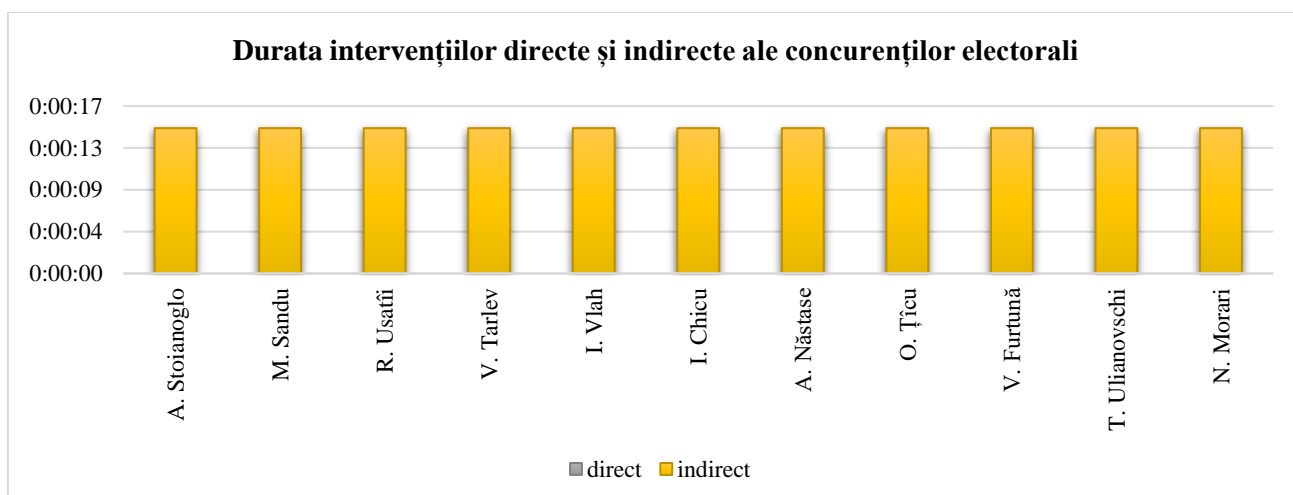

Nume concurent electoral	Nr. subiectelor	Durata totală o/min./sec.
A. Stoianoglo	3	0:00:15
M. Sandu	3	0:00:15
R. Usafii	3	0:00:15
V. Tarlev	3	0:00:15
I. Vlah	3	0:00:15
I. Chicu	3	0:00:15
A. Năstase	3	0:00:15
O. Țicu	3	0:00:15
V. Furtună	3	0:00:15
T. Ulianoschi	3	0:00:15
N. Morari	3	0:00:15
TOTAL	33	0:02:45

Este de remarcat că, toți concurenții electorali au fost doar menționați în cadrul unui singur subiect cu caracter electoral „Lista finală a candidaților ce aspiră la fotoliul de președinte al RM”, care a fost redifuzat în următoarele zile (28.09 și 29.09).

Fiecare concurent electoral a fost menționat într-un singur subiect, difuzat în reluare de 2 ori în buletinele ulterioare.

Cei 11 concurenți electorali au avut doar intervenții indirecte.

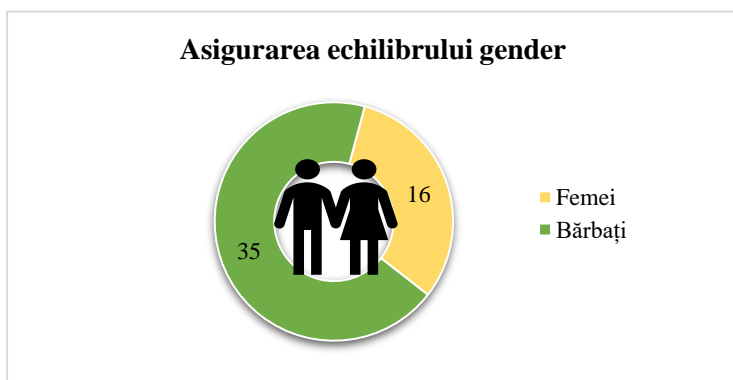
4. *Reflectarea participanților la referendum*

În perioada de raport, „TV Elita” nu a reflectat participanții la referendum în cadrul buletinelor informative difuzate.

5. *Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual*

Știrile difuzate de „TV Elita” au avut caracter neconflictual.

6. *Asigurarea echilibrului de gen*

„TV Elita” a asigurat parțial echilibrul de gen, fiind reflectate 35 surse de sex masculin versus 16 de sex feminin.

7. *Relevanța temelor abordate*

Toate subiectele cu caracter electoral difuzate de către „TV Elita” în perioada de raport au fost relevante și au vizat procesul electoral: procedura din țară și de peste hotare, numărul secțiilor de votare deschise, tipărirea invitațiilor de participare la vot. Totodată, au fost difuzate 2 subiecte relevante în care reprezentanți ai Consiliului European și ai Misiunii de Parteneriat UE s-au arătat îngrijorați de amestecul Rusiei în procesele electorale.

8. *Atitudine autor*

SMA a manifestat atitudine nepărtinitoare față de concurenții electorali.

9. *Accesibilitate*

SMA a respectat parțial rigorile cu privire la asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, prin titrarea sincron a buletinelor de știri de la ora 21:00. Totodată este de menționat că, titrarea protagoniștilor cu intervenții directe în cadrul subiectelor nu a fost asigurată.

10. Conformitatea cerințelor legale. Generic

La capitolul respectării declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, depusă de furnizorul de servicii media și aprobată de CA, este de menționat că, în 7 cazuri, ora de difuzare a buletinului informativ nu a corespuns cu ora indicată în declarație, fiind atestată o deviere a orei de difuzare de până la 20 minute.

Totodată, s-a atestat difuzarea a 2 subiecte cu caracter electoral relevante (difuzate în reluare în următoarele zile), dar care nu au fost încadrate în rubrica „Electorală 2024”.

În primul caz este vorba de subiectul cu titlul „Șeful delegației UE la Chișinău: Moldova a devenit mai puternică cu dezinformarea rusă”, în care se vorbește despre interferențe și încercările Rusiei de a destabiliza Republica Moldova în plină campanie electorală. Al doilea subiect a avut titlul „Consiliul Europei s-a declarat îngrijorat de amestecul Rusiei în alegerile prezidențiale și Referendumului din RM”.

II. Concluzii

În perioada de raport, „TV Elita” nu a oferit acces concurenților electorali și participanților la referendum, în știrile cu caracter electoral, reflectând campania doar din perspectiva procesului electoral.

Prin urmare, furnizorul de servicii media Cooperativa „Molodosti”, fondatoarea serviciului media audiovizual privat regional „TV Elita” în perioada de control, nu a ținut cont de prevederile pct. 28 din Regulamentul CEC, potrivit cărora: „FSM reflectă alegerile în conformitate cu declarația privind politica editorială după aprobarea acesteia de către CA și după publicarea ei pe pagina web oficială a CA. Declarațiile se plasează, în termen de 24 de ore de la aprobare, pe pagina web oficială a CA.”

Totodată, prin neinclusiunea celor 2 subiecte cu caracter electoral difuzate în rubrica „Electorală 20_”, „TV Elita” a încălcat prevederile pct. 38 din Regulamentul CEC, care prevede: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală 20_”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final.”

Astfel, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, care statuează următoarele: „În perioada electorală, programele audiovizuale cu caracter electoral și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) și participanții la referendum sunt difuzate/publicate cu respectarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de Comisia Electorală Centrală.”

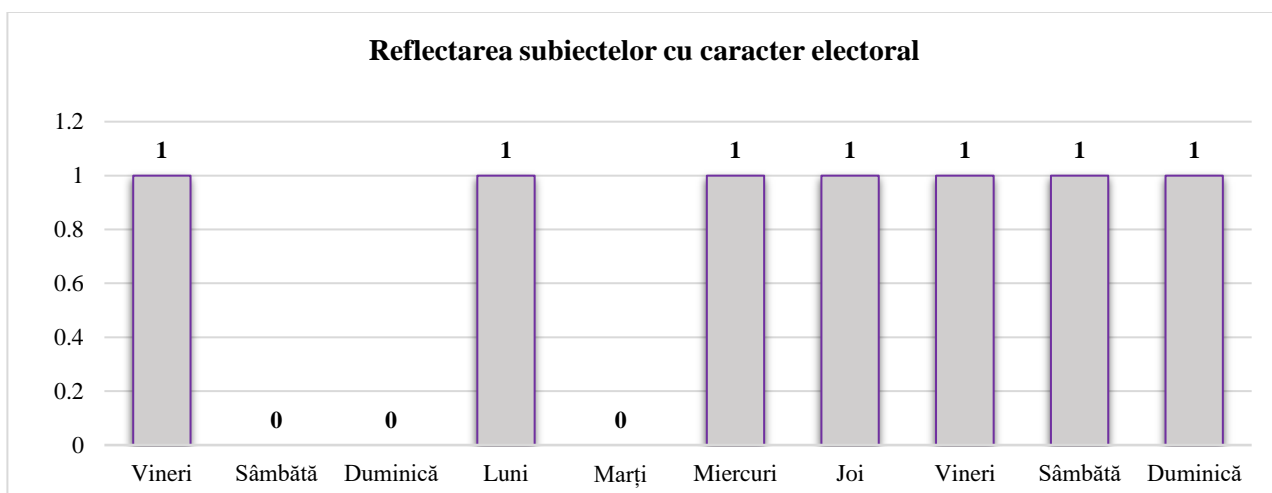
18. „Studio-L”

I. Program de știri și actualități

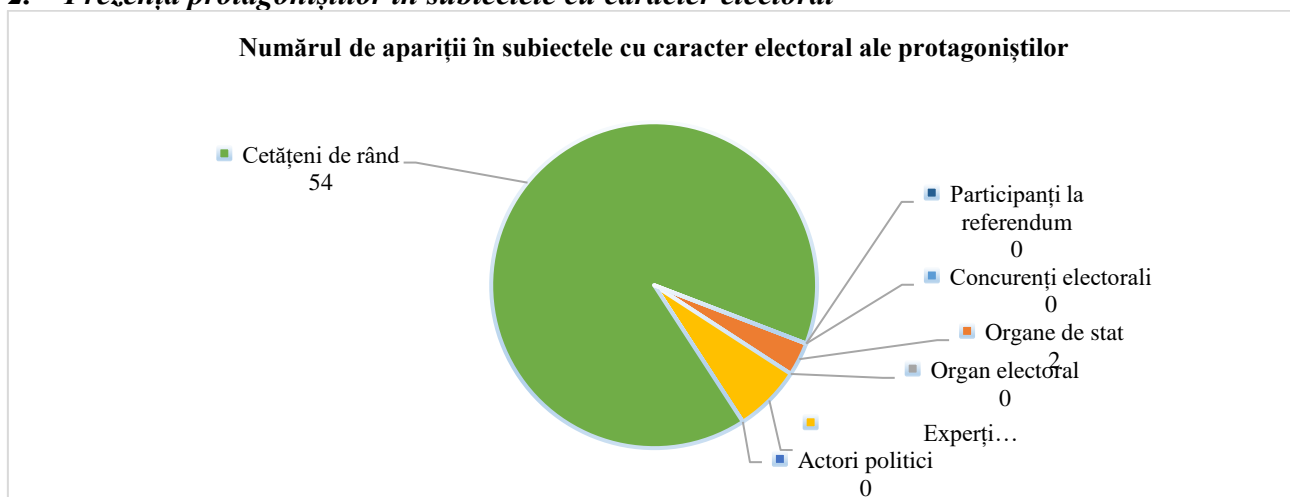
1. Reflectarea campaniei electorale

În perioada 20-29 septembrie 2024, serviciul media „Studio-L” a difuzat, în programul de știri și actualități „Știri”, de la ora 19:05, 3 subiecte cu caracter electoral. Subiectele respective se difuzează în reluare. Astfel subiectul din 20.09.24 este difuzat în reluare la data de 23.09.24, subiectul din 25.09.24 este difuzat în reluare la data de 26.09.24 și respectiv subiectul de la data de 27.09.24 este difuzat în reluare la data de 28.09.24 și 29.09.24. Două subiecte s-au referit la două sondaje de opinie distincte de tip Vox populi. Unul s-a referit la opțiunile de vot ale cetățenilor în cazul Referendumului Republican Constituțional din orașul Rîșcani și altul din orașele Căușeni și Ștefan Vodă. Al treilea subiect vizează activitatea organizației „Cetățeni pentru Europa”, care au avut o întâlnire cu cetățenii în vederea informării despre beneficiile aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Volumul total alocat subiectelor cu caracter electoral a fost de 24 min. 06 sec., ceea ce constituie 7% din durata totală a programelor de știri și actualități difuzate în perioada supusă monitorizării.

2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

În cadrul subiectelor cu caracter electoral, cel mai mare număr de apariții l-au avut cetățenii de rând, care au fost intervievați în cadrul celor trei subiecte, de o apariție a beneficiat organul de stat Guvernul, în persoana prim ministrului Republicii Moldova, Dorin Recean.

Participanții la referendum, actori politici, concurenții electorali, organul electoral și actorii politici și nu au fost reflectați.

3. Reflectarea concurenților electorali

În perioada de raport, „Studio-L” nu a reflectat concurenții electorali.

4. Reflectarea participanților la referendum

În perioada de raport, „Studio-L” nu a reflectat niciun participant la referendum.

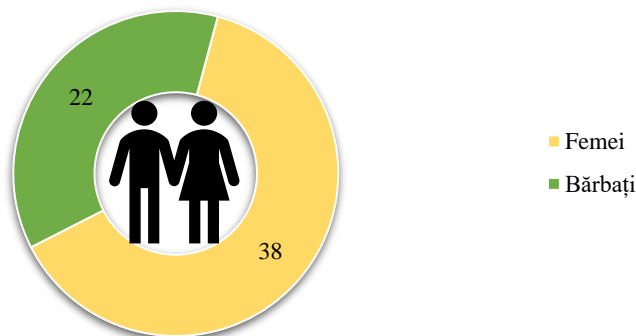
5. Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual

În perioada de raport, „Studio-L” nu a difuzat niciun subiect electoral conflictual.

6. Asigurarea echilibrului de gen

În cadrul subiectelor cu caracter electoral, prezentate de serviciul media „Studio-L” a fost asigurat parțial echilibrul de gen.

Asigurarea echilibrului gender

7. *Relevanța temelor abordate*

Subiectele abordate de „Studio-L” au fost relevante și au vizat procesul electoral.

8. *Atitudine autor*

SMA a manifestat atitudine nepărtinitoare față de protagoniștii reflectați în subiecte.

9. *Accesibilitate*

SMA a respectat rigorile cu privire la asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, prin titrarea sincron a subiectelor cu caracter electoral din 20.09.24 și 25.09.24 iar subiectul cu caracter electoral din 27.09.24 nu a fost titrat sincron.

10. *Conformitatea cerințelor legale. Generic*

La capitolul respectării Declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și referendumului republican constituțional, depusă de către furnizorul de servicii media și aprobată de către CA, este de menționat că, toate subiectele electorale difuzate de serviciul media audiovizual de televiziune „Studio-L” nu au fost incluse în rubrica „Electorală-2024” deoarece această rubrică a lipsit. Conform „Declarației privind politica editorială pentru reflectarea Alegerilor Prezidențiale, Referendum a serviciului media audiovizual „Studio-L”, acesta se obligă să reflecte concurenții electorali și participării la referendum în programele de știri și actualități. În urma controlului efectuat de Direcția control servicii media audiovizuale s-a constatat că SMA nu a difuzat astfel de subiecte.

II. Concluzii

Serviciul media audiovizual „Studio-L” s-a angajat, prin Declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor, să informeze consumatorul de servicii media audiovizuale prin difuzarea în cadrul buletinelor informative a subiectelor în care să se regăsească activitatea concurenților electorali, a participanților la referendum în cadrul procesului electoral. Prezența a trei subiecte cu caracter electoral în perioada supusă controlului de 10 zile este insuficientă pentru formarea unei viziuni clare a procesului electoral Astfel, nu s-a realizat o reflectare corespunzătoare asupra diversității opțiunilor electorale disponibile.

De asemenea, în cadrul programelor de știri și actualități nu a fost inclusă rubrica specială „Electorală 2024”. Astfel, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (1) lit. a) din Codul electoral nr. 325/2022 și pct. 38 din Regulamentul CEC, care prevede: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală – 20_”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”.

19.- „R Live TV”

În perioada de raport, serviciul media audiovizual „R Live TV” nu a difuzat programe de știri și actualități și nici dezbateri electorale.

Potrivit declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor din 20 octombrie 2024, „R Live TV” în perioada/campania electorală s-a angajat să difuzeze emisiuni de informare electorală, programe de promovare electorală, dezbateri electorale și publicitate electorală.

De menționat că, în conformitate cu prevederile pct. 96 din Regulamentul CEC: *„În perioada electorală, FSM care reflectă alegerile au obligația de a raporta în termen de 3 zile de la difuzare orice reflectare electorală în afara programelor audiovizuale cu caracter electoral și de a furniza înregistrările acelor programe către CA”*

În acest sens, serviciul media „R Live TV” a expediat în adresa CA linkurile programelor cu caracter electoral, care nu au fost incluse în declarație.

Ca urmare a verificării conținutului acestor programe, se constată că acestea mediatizează în mare parte ședințele CEC și lansările concurenților electorali în campania electorală.

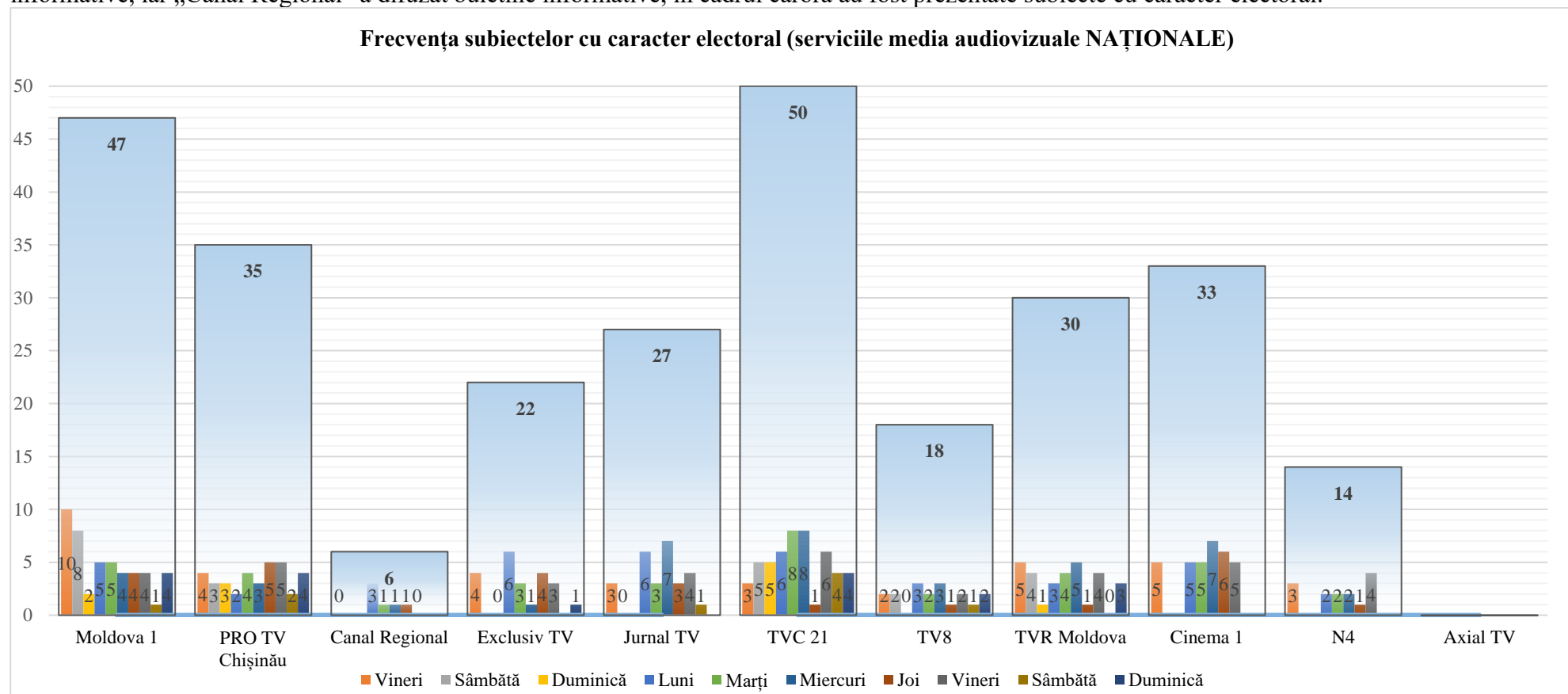

SINTEZA PRIVIND MODUL DE REFLECTARE A ALEGERILOR PREZIDENȚIALE ȘI A REFERENDUMULUI REPUBLICAN CONSTITUȚIONAL DIN 20 OCTOMBRIE 2024

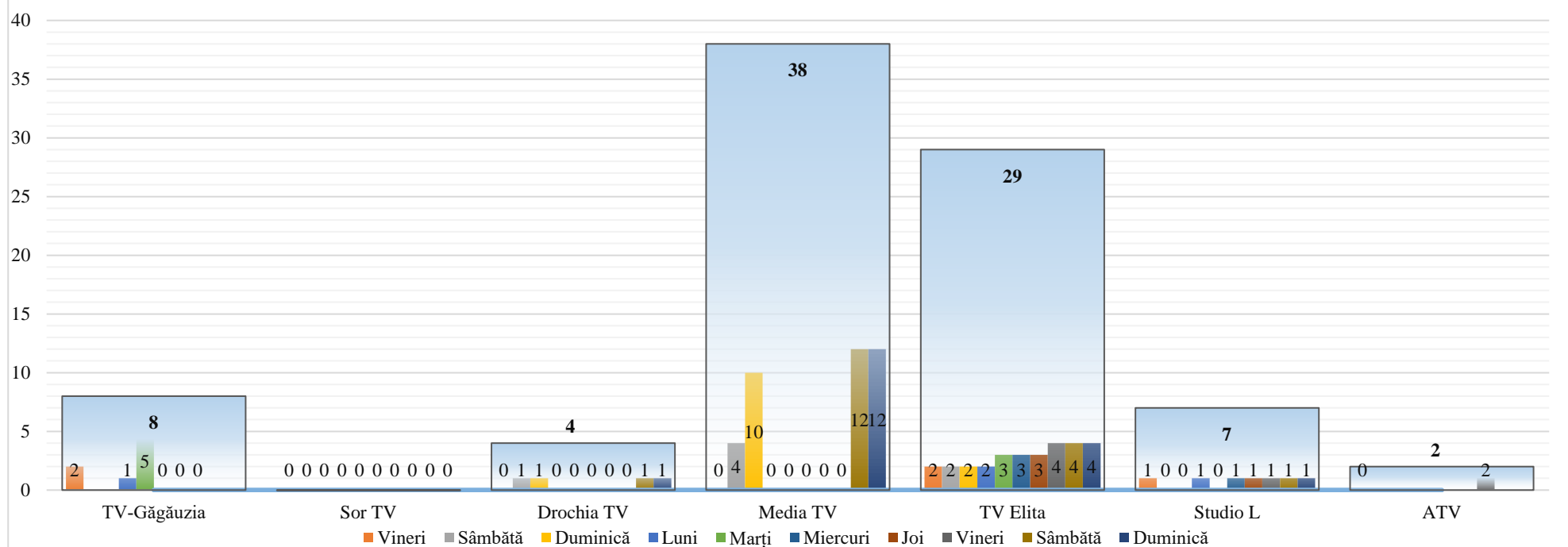
I. Programele de știri și actualități

1. Reflectarea campaniei electorale

În perioada 20-29 septembrie 2024, au fost supuse controlului 19 servicii media audiovizuale (în continuare – SMA), care au difuzat, în programele de știri și actualități, **370** de subiecte cu caracter electoral. Volumul total alocat materialelor electorale difuzate de cele 18 SMA monitorizate a fost de **11 ore 00 minute 29 secunde**, ceea ce constituie aproximativ **16 %** din durata totală a buletinelor informative difuzate. Totodată este de menționat că, „R Live TV” și „Canal Regional” au declarat că nu vor difuza programe de știri și actualități. Ca urmare a controlului, s-a atestat că „R Live TV” nu a avut buletine informative, iar „Canal Regional” a difuzat buletine informative, în cadrul cărora au fost prezentate subiecte cu caracter electoral.

Frecvența subiectelor cu caracter electoral (serviciile media audiovizuale REGIONALE și LOCALE)

16 SMA au difuzat subiecte cu caracter electoral în perioada de raport. Totodată, „Sor TV” nu a difuzat astfel de subiecte în cadrul buletinelor, iar „Axial TV” – nu a difuzat buletine informative, deși s-a angajat să difuzeze, conform declarației privind reflectarea campaniei electorale aprobată de CA. Cele mai multe materiale electorale au fost difuzate de „TVC 21” - 50 subiecte (13,5%) și Moldova 1 – 47 subiecte (12,7%), urmate de „Media TV”, „Pro TV Chișinău”, „Cinema 1” și „TVR Moldova” cu 30-35 subiecte, „TV Elita”, „Jurnal TV”, „Exclusiv TV” cu 20-29 subiecte, „TV8”, „N4” - cu 10-20 de subiecte și „TV-Găgăuzia”, „Canal Regional”, „Studio-L”, „Drochia TV” – fiecare cu mai puțin de 10 subiecte electorale difuzate. Cele mai puține subiecte electorale au fost difuzate de „ATV” – 2 subiecte.

„PRO TV Chișinău” a alocat cel mai mare spațiu subiectelor cu caracter electoral – **1 oră și 24 minute 29 secunde**, care constituie **12,8%** din durata totală a subiectelor cu caracter electoral difuzate în perioada de control.

10 SMA - „Moldova 1”, „PRO TV Chișinău”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”, „TV Elita”, au avut o repartitie uniformă a subiectelor electorale difuzate în fiecare zi a săptămânii.

5 SMA - „Canal Regional”, „TV-Găgăuzia”, „Studio-L”, „Media TV” și „Drochia TV” au repartizat neuniform știrile electorale.

4 SMA - „Moldova 1”, „PRO TV Chișinău”, „TVC 21”, „TV Elita” au difuzat zilnic știri electorale în toate cele 10 zile monitorizate.

2 SMA - „TV8” și „TVR Moldova” au reflectat campania difuzând știri cu caracter electoral în 9 zile.

3 SMA - „Exclusiv TV”, „Jurnal TV” și „Studio-L” au difuzat știri electorale în 7 zile.

3 SMA - „Canal Regional”, „Drochia TV” și „Media TV” au prezentat materiale electorale în 4 zile. „Canal Regional” nu a avut buletine în zilele de sâmbătă și duminică, iar „Media TV” și „Drochia TV” și-au asumat reflectarea campaniei electorale în buletinele de știri doar în zilele de sâmbătă și duminică.

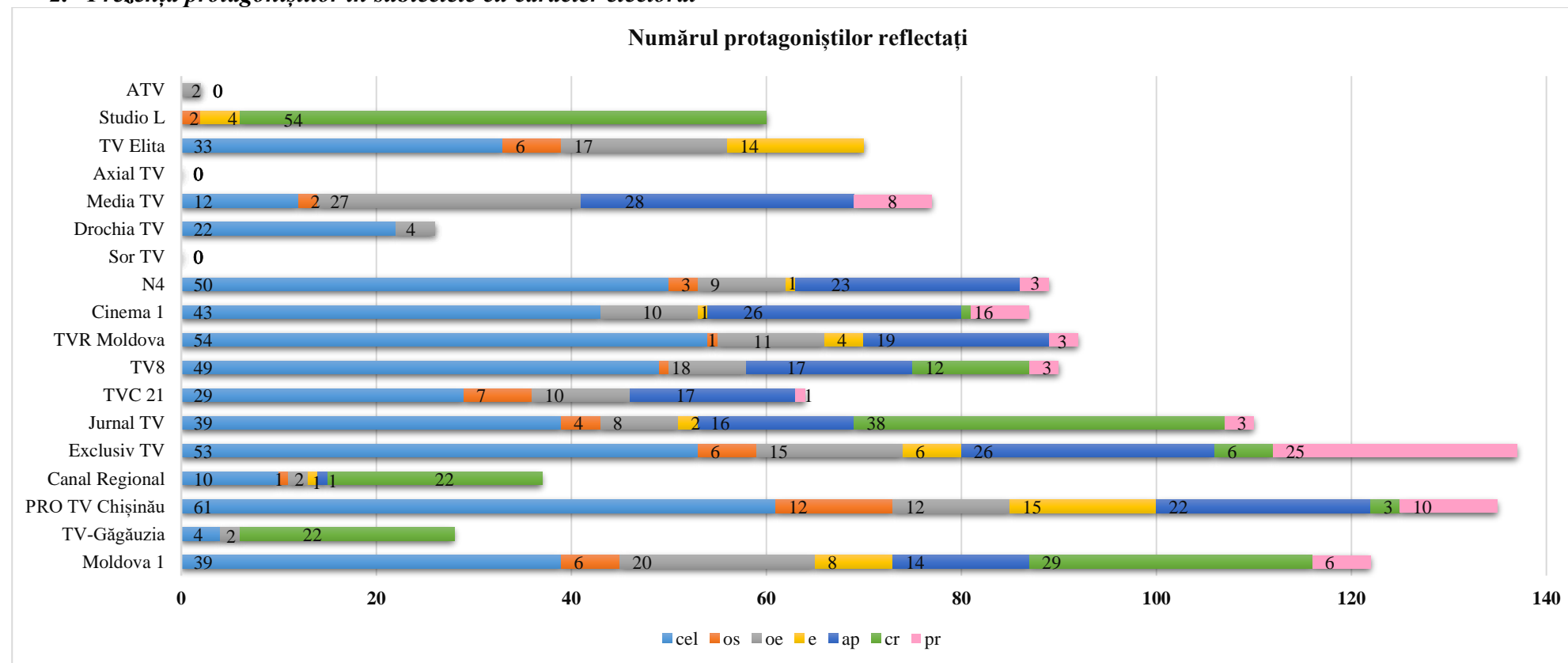
1 SMA - „TV-Găgăuzia” a informat publicul privind campania electorală difuzând buletine informative în care au fost prezente subiecte electorale doar 3 zile. Totodată, este de menționat că SMA nu difuzează buletine informative în zilele de sâmbătă și duminică.

1 SMA, „ATV” a difuzat știri electorale în 1 zi. Totodată, acesta și-a asumat reflectarea campaniei prin difuzarea subiectelor cu caracter electoral în ziua de vineri.

1 SMA, „SOR-TV” a difuzat buletine informative, însă nu a prezentat niciun subiect cu caracter electoral.

1 SMA, „Axial TV” nu a difuzat buletine informative.

2. Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral

Protagoniștii cu cele mai multe prezențe în subiectele cu caracter electoral au fost concurenții electorali – 40,6%, urmați de cetățenii de rând – 17%, actorii politici – 15,3% și organele electorale – 12,8%. Cele mai puține apariții le-au revenit participanților la referendum – 5,5%, experților independenți - 4,6% și organelor de stat – 4,2%.

4 SMA - „Moldova 1”, „PRO TV Chișinău”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV” au asigurat într-o anumită măsură pluralismul și diversitatea opiniilor în știri, mediatizând toate cele 7 categorii de protagoniști.

În cazul a 5 SMA - „Canal Regional”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1” și „N4” s-a constatat prezența a 6 categorii de protagoniști în buletinele informative.

4 categorii de protagoniști au fost prezenți în știrile difuzate de „TV Elita”, iar „TV-Găgăuzia” și „Studio-L” au asigurat prezența a 3 categorii de protagoniști. La polul opus se află „Drochia TV” – cu 2 categorii de protagoniști reflectați (cetățenii de rând și organul electoral) și „ATV”, care a prezentat în știri, doar o singură categorie de protagoniști – organul electoral.

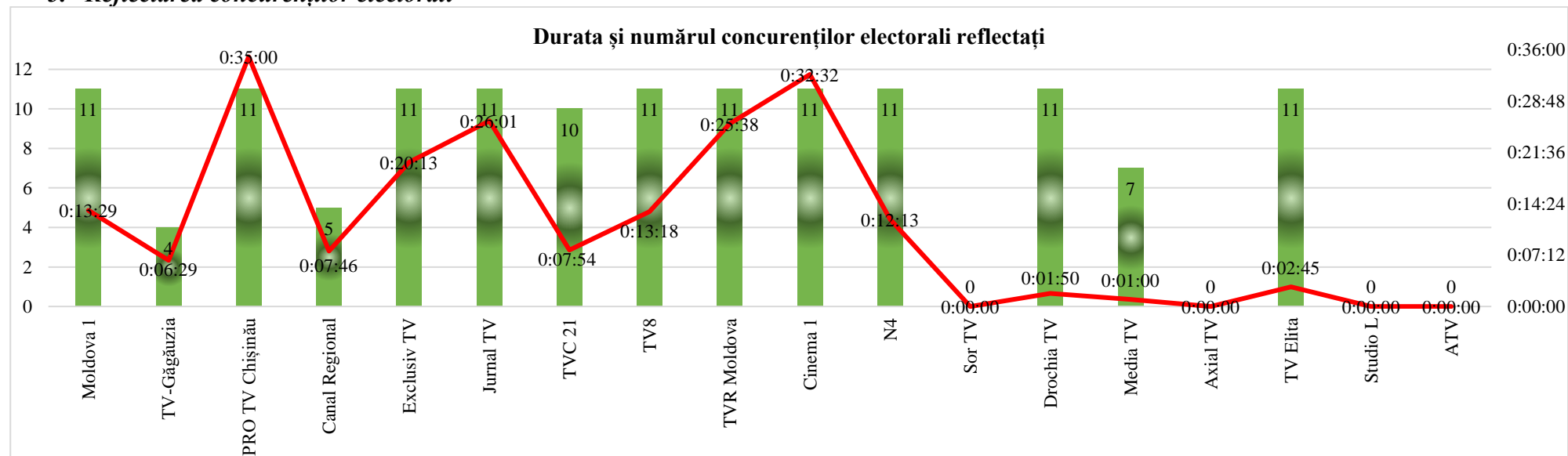
Cele mai multe mențiuni ale concurenților electorali au fost prezentate în cadrul „PRO TV Chișinău” (61), urmat de „TVR Moldova” (54) și „Exclusiv TV” (53), iar cele mai puține apariții ale concurenților electorali s-au atestat la „TV-Găgăuzia” (4).

4 SMA, inclusiv „SOR TV”, „Axial TV”, „Studio-L” și „ATV” nu au avut ca protagoniști concurenții electorali.

Participanții la referendum au acumulat cele mai multe prezențe la „Exclusiv TV” (25), iar cele mai puține apariții au fost înregistrate la „Jurnal TV”, „TV8”, „TVR Moldova” și „N4” – cu câte 3, respectiv „TVC 21” – 1 apariție a participanților la referendum în știri.

8 SMA - „TV-Găgăuzia”, „Canal Regional”, „Sor TV”, „Drochia TV”, „Axial TV”, „TV Elita”, „Studio-L” și „ATV” nu au avut ca protagoniști participanții la referendum.

3. Reflectarea concurenților electorali

În perioada de raport, 10 SMA - „Moldova 1”, „PRO TV Chișinău”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”, „Drochia TV” și „TV Elita”, au reflectat toți cei 11 concurenții electorali înscriși în cursa electorală pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova. „TVC 21” a reflectat 10 concurenți electorali, „TV-Găgăuzia” - 7, „Canal Regional” - 5 și „Media TV” – 4 concurenți.

4 SMA - „SOR-TV”, „Axial TV”, „Studio-L” și „ATV” nu au mediatizat activitatea niciunui concurent electoral.

11 SMA au reflectat activitățile de campanie ale concurenților electorali, cu prezența directă sau indirectă a acestora. Aceste SMA sunt „Moldova 1”, „TV-Găgăuzia”, „PRO TV Chișinău”, „Canal Regional”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1” și „N4”.

Ca durată, „PRO TV Chișinău” a alocat cel mai mare timp de reflectare a concurenților electorali - 35 minute 00 secunde, urmat de „Cinema 1” – cu 32 minute 32 secunde, iar cel mai puțin timp a fost acordat de „Drochia TV” – 1 minut 50 secunde și „Media TV” – 1 minut.

3 SMA - „Drochia TV”, „Media TV” și „TV Elita” doar au nominalizat concurenții electorali în cadrul buletinelor informative.

4 SMA – „Sor-TV”, „Axial TV”, „Studio-L” și „ATV” nu au reflectat concurenții electorali.

Frecvența aparițiilor concurenților electorali în perioada 20-29 septembrie 2024

Concurenti electorali	Moldova 1	TV-Găgăuzia	PRO TV Chișinău	Canal Regional	Exclusiv TV	Jurnal TV	TVC 21	TV8	TVR Moldova	Cinema 1	N4	Sor TV	Drochia TV	Media TV	Axial TV	TV Elita	Studio L	ATV	TOTAL
A. Stoianoglo	4	1	6	2	7	4	-	6	6	4	7	-	2	-	-	3	-	-	52
M. Sandu	4	1	8	3	6	5	6	6	9	7	8	-	2	-	-	3	-	-	68
R. Usatîi	5	1	6	2	6	3	1	5	5	4	5	-	2	1	-	3	-	-	49
V. Tarlev	4	1	6	2	6	3	4	5	5	4	4	-	2	1	-	3	-	-	50
I. Vlah	4	-	7	1	5	4	5	4	5	5	3	-	2	-	-	3	-	-	48
I. Chicu	3	-	6	-	5	3	1	5	5	3	3	-	2	-	-	3	-	-	39
A. Năstase	3	-	5	-	5	5	3	4	4	3	5	-	2	2	-	3	-	-	44
O. Țicu	3	-	5	-	4	2	1	3	4	3	4	-	2	2	-	3	-	-	36
V. Furtună	3	-	5	-	4	4	2	4	5	3	4	-	2	2	-	3	-	-	41
T. Ulianovschi	3	-	4	-	2	2	3	3	3	3	3	-	2	2	-	3	-	-	33
N. Morari	3	-	3	-	3	4	3	4	3	4	4	-	2	2	-	3	-	-	38

Cu referire la prezența concurenților electorali în calitate de protagoniști în știri este de menționat că, concurenții electorali au acumulat în total 498 de prezențe în cadrul subiectelor cu caracter electoral difuzate în buletinele informative de SMA supuse controlului.

Ca frecvență, cel mai reflectat concurent electoral în perioada de raport a fost M. Sandu – cu 13,7%, fiind urmată de A. Stoianoglo – 10,4% și V. Tarlev – 10%. Cel mai puțin a fost reflectat T. Ulianovschi – 6,6%.

Cu referire la durata reflectării concurenților electorali în cadrul programelor informative, aceasta a fost repartizată pe SMA după cum urmează în tabelul de mai jos:

Durata totală a reflectării concurenților electorali în perioada 20-29 septembrie 2024, [oră:minute:secunde]

Concurenți electorali	Moldova 1	TV-Găgăuzia	PRO TV Chișinău	Canal Regional	Exclusiv TV	Jurnal TV	TVC 21	TV8	TVR Moldova	Cinema 1	N4	Sor TV	Drochia TV	Media TV	Axial TV	TV Elita	Studio L	ATV	Total
A. Stoianoglo	0:01:14	0:01:37	0:02:33	0:00:10	0:03:55	0:03:09	-	0:02:44	0:03:43	0:04:05	0:02:46	-	0:00:10	-	-	0:00:15	-	-	0:26:21
M. Sandu	0:01:22	0:01:36	0:02:48	0:04:30	0:02:25	0:02:59	0:01:38	0:01:30	0:04:38	0:08:11	0:03:46	-	0:00:10	-	-	0:00:15	-	-	0:35:48
R. Usatîi	0:01:25	0:01:39	0:02:49	0:02:46	0:02:26	0:02:31	0:00:14	0:01:18	0:02:18	0:02:18	0:00:30	-	0:00:10	0:00:05	-	0:00:15	-	-	0:20:44
V. Tarlev	0:01:15	0:01:37	0:02:22	0:00:15	0:02:21	0:02:56	0:00:56	0:01:25	0:02:37	0:03:47	0:00:20	-	0:00:10	0:00:05	-	0:00:15	-	-	0:20:21
I. Vlah	0:01:09	-	0:03:35	0:00:05	0:01:33	0:02:12	0:01:32	0:00:32	0:02:12	0:02:57	0:00:15	-	0:00:10	-	-	0:00:15	-	-	0:16:27
I. Chicu	0:01:40	-	0:03:03	-	0:01:54	0:02:30	0:00:14	0:01:36	0:02:22	0:01:38	0:00:15	-	0:00:10	0:00:00	-	0:00:15	-	-	0:15:37
A. Năstase	0:00:57	-	0:02:49	-	0:01:55	0:03:27	0:00:54	0:00:59	0:01:45	0:00:40	0:01:04	-	0:00:10	0:00:10	-	0:00:15	-	-	0:15:05
O. Țicu	0:00:51	-	0:03:02	-	0:00:20	0:00:10	0:00:14	0:00:15	0:01:50	0:00:40	0:00:21	-	0:00:10	0:00:10	-	0:00:15	-	-	0:08:18
V. Furtună	0:01:01	-	0:05:03	-	0:01:27	0:02:31	0:00:48	0:01:23	0:01:22	0:02:26	0:01:23	-	0:00:10	0:00:10	-	0:00:15	-	-	0:17:59
T. Ulianovschi	0:01:15	-	0:04:32	-	0:00:10	0:00:27	0:00:44	0:00:15	0:01:35	0:02:32	0:00:20	-	0:00:10	0:00:10	-	0:00:15	-	-	0:12:25
N. Morari	0:01:20	-	0:02:24	-	0:01:47	0:03:09	0:00:40	0:01:21	0:01:16	0:03:18	0:01:13	-	0:00:10	0:00:10	-	0:00:15	-	-	0:17:03

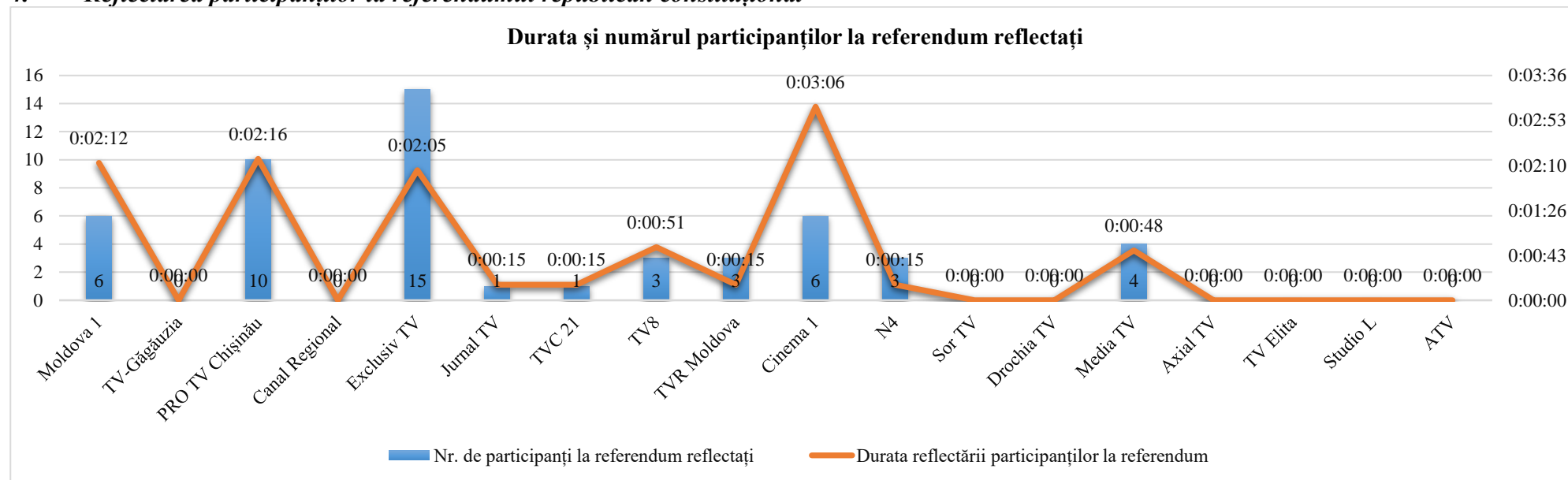
În fapt, în perioada de control, volumul total de timp oferit celor 11 concurenți electorali înscriși în cursa pentru alegerile prezidențiale din 20 octombrie 2024 a fost de **3 ore 26 minute 08 secunde**, ceea ce reprezintă o pondere de **31,2%**, din durata totală a subiectelor cu caracter electoral difuzate.

Ca durată de reflectare, cel mai mediatizat concurent electoral a fost M. Sandu cu o durată cumulată de 35 minute 48 secunde (17,4%), urmată de A. Stoianoglo – cu 26 minute 21 secunde (12,8%), iar R. Usatîi și V. Tarlev – au fost mediatizați aproximativ cu câte 21 de minute fiecare (10%). Concurentul electoral cu cel mai mic timp de reflectare a fost O. Țicu – cu 8 minute 18 secunde (4%), aproximativ de 4 ori mai puțin decât cel mai reflectat concurent electoral.

Un dezechilibru se atestă în cazul a 5 SMA – „Canal Regional”, „TVC 21”, „TVR Moldova”, „Cinema 1” și „N4”. Astfel s-a constatat că în ceea ce privește timpul acordat concurenților electorali, aceștia nu au beneficiat de aceeași expunere în cadrul celor 5 SMA, în condițiile în care unii concurenți electorali au avut la dispoziție un interval mai mare de reflectare decât alții. Exemplificăm:

- „Canal Regional” (M. Sandu – 04 min. 30 sec., R. Usatii – 2 min. 46 sec, iar A. Stoianoglo, V. Tarlev și I. Vlah – 5-15 secunde fiind doar nominalizați în știri);
- „TVC 21” (M. Sandu – 01 min. 38 sec., I. Vlah – 01 min. 32 sec., iar R. Usatii, I. Chicu și O. Țicu – fiecare cu câte 14 sec.);
- „TVR Moldova” (M. Sandu – 04 min. 38 sec., iar V. Furtună, T. Ulianoschi și N. Morari – toți cu câte +/- 1 minut și 30 secunde);
- „Cinema 1” (M. Sandu – 08 min. 14 sec., urmată de A. Stoianoglo – 04 min. 38, iar A. Năstase și O. Țicu – 40 secunde);
- „N4” (M. Sandu – 03 min. 46 sec., urmată de A. Stoianoglo – cu 02 min. 46 sec., iar V. Tarlev, I. Vlah, I. Chicu, O. Țicu și T. Ulianoschi – cu 15 sec., respectiv 20 secunde).

4. Reflectarea participanților la referendumul republican constituțional

În perioada de raport, 10 SMA din 18 au reflectat participanții la referendum în cadrul știrilor cu caracter electoral difuzate.

„Exclusiv TV” a menționat, în cadrul subiectelor cu caracter electoral, pe toți cei 15 participanți la referendum înregistrați, urmat de „PRO TV Chișinău”, care a reflectat 10 participanți la referendum. O reflectare parțială a participanților la referendum este atestată la „Moldova-1” și „Cinema 1” care i-au avut ca protagoniști pe 6 participanți la referendum, „Media TV” – 4, „TVR Moldova” și „TV8” – câte 3 participanți la referendum, iar „Jurnal TV” și „TVC 21” – câte 1 participant la referendum.

Ca durată, „Cinema 1” a alocat cel mai mare timp de reflectare a participanților la referendum – 03 minute 06 secunde, iar cel mai puțin timp a fost alocat de „Jurnal TV”, „TVR Moldova”, „TVC 21”, „N4” – toate cu câte 15 secunde de reflectare.

8 SMA printre care „TV-Găgăuzia”, „Canal Regional”, „SOR TV”, „Drochia TV”, „Axial TV”, „TV Elita”, „Studio-L” și „ATV” nu au mediatizat niciun participant la referendum.

Frecvența aparițiilor participanților la referendum în perioada 20-29 septembrie 2024

Participanți la referendum	Moldova 1	TV-Găgăuzia	PRO TV Chișinău	Canal Regional	Exclusiv TV	Jurnal TV	TVC 21	TV8	TVR Moldova	Cinema 1	N4	Sor TV	Drochia TV	Media TV	Axial TV	TV Elita	Studio L	ATV	TOTAL
PCRM	1	-	1	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	5
PVE	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
MRM	-	-	1	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4
ALDE	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
PR	-	-	1	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4
CUB	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Bl. „Împreună”	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
PAS	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
MAN	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	5
PDA	-	-	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
AUR	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
PPN	1	-	-	-	1	1	-	1	1	1	1	-	-	2	-	-	-	-	9
Acasă	1	-	-	-	1	1	-	1	1	1	1	-	-	2	-	-	-	-	9
PSDE	1	-	-	-	1	1	-	1	1	1	1	-	-	2	-	-	-	-	9
VP	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
TOTAL	6	0	10	0	25	3	1	3	3	6	3	0	0	8	0	0	0	0	68

Participanții la referendum au fost vizați în programele informative de știri și actualități acumulând un număr total de 68 de apariții. Cei mai mediatizați participanți la referendum au fost PPN, Acasă și PSDE – fiecare cu câte 9 apariții (13,2%), urmați de PCRM și MAN – ambii cu câte 5 apariții, ceilalți participanți la referendum acumulând mai puțin de 5 apariții (7,4%). Cele mai puține apariții le-au avut AUR și VP – fiecare cu câte 2 (2,9%).

Cu referire la durata reflectării participanților la referendum în cadrul programelor informative, datele pe fiecare sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Durata totală a reflectării participanților la referendum în perioada 20-29 septembrie 2024, [oră:minute:secunde]

Participanți la referendum	Moldova 1	TV- Găgăuzia	PRO TV Chișinău	Canal Regional	Exclusiv TV	Jurnal TV	TVC 21	TV8	TVR Moldova	Cinema 1	N4	Sor TV	Drochia TV	Media TV	Axial TV	TV Elita	Studio L	ATV	TOTAL
PCRM	0:01:23	-	0:00:18	-	0:00:10	-	-	-	-	0:00:05	-	-	-	-	-	-	-	-	0:01:56
PVE	-	-	0:00:05	-	0:00:10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0:00:15
MRM	-	-	0:00:05	-	0:00:10	-	-	-	-	0:02:26	-	-	-	-	-	-	-	-	0:02:41
ALDE	-	-	0:00:14	-	0:00:10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0:00:24
PR	-	-	0:00:05	-	0:00:10	-	-	-	-	0:00:05	-	-	-	-	-	-	-	-	0:00:20
CUB	-	-	0:00:05	-	0:00:10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0:00:15
Bl. „Împreună”	-	-	0:00:28	-	0:00:10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0:00:38
PAS	-	-	0:00:27	-	0:00:10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0:00:37
MAN	-	-	0:00:24	-	0:00:10	-	-	-	-	-	-	-	-	0:00:18	-	-	-	-	0:00:52
PDA	-	-	0:00:05	-	0:00:10	-	0:00:15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0:00:30
AUR	0:00:22	-	-	-	0:00:05	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0:00:27
PPN	0:00:05	-	-	-	0:00:05	0:00:05	-	0:00:17	0:00:05	0:00:10	0:00:05	-	-	0:00:10	-	-	-	-	0:01:02
Acasă	0:00:05	-	-	-	0:00:05	0:00:05	-	0:00:17	0:00:05	0:00:10	0:00:05	-	-	0:00:10	-	-	-	-	0:01:02
PSDE	0:00:05	-	-	-	0:00:05	0:00:05	-	0:00:17	0:00:05	0:00:10	0:00:05	-	-	0:00:10	-	-	-	-	0:01:02
VP	0:00:12	-	-	-	0:00:05	0:00:00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0:00:17

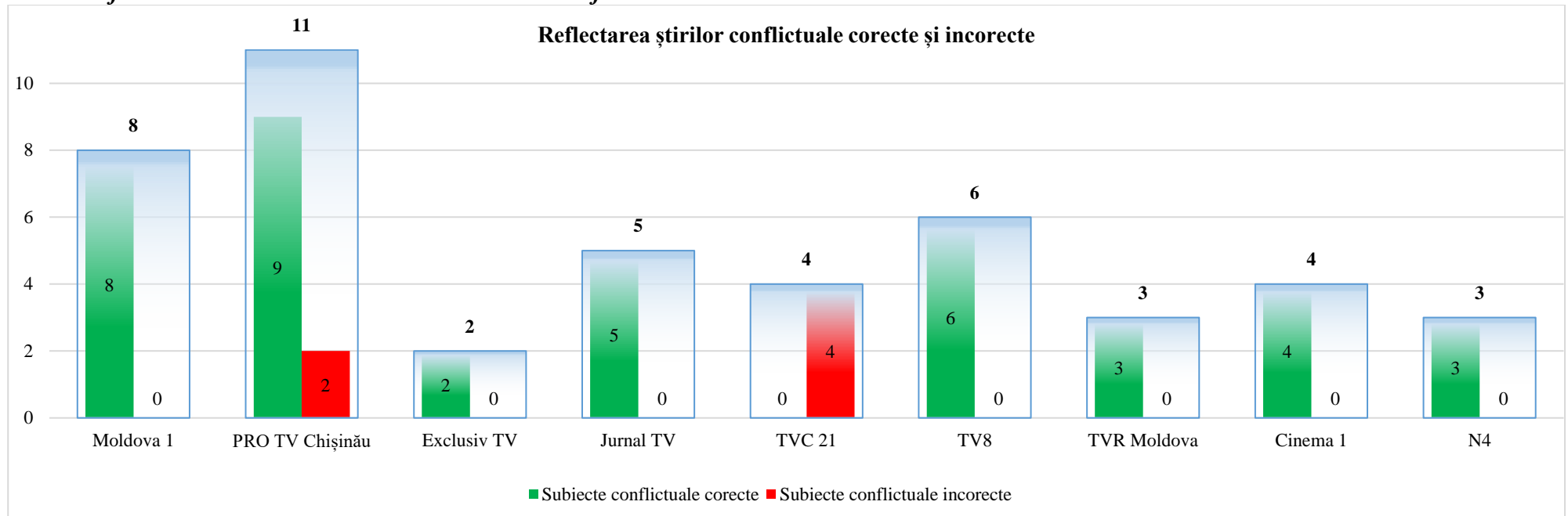
Volumul total de timp oferit participanților la referendum, în perioadă supusă controlului, de către SMA monitorizate a fost de **12 minute și 18 secunde**, ceea ce constituie **1,9 %** din durata totală a subiectelor cu caracter electoral difuzate.

Ca durată de reflectare, cel mai mediatizat participant la referendum a fost MRM – cu 2 minute și 41 secunde, urmat de PCRM – cu 01 min. 56 sec., PPN, Acasă și PSDE au avut prezențe de puțin peste 1 minut, ceilalți participanți fiind mediatizați mai puțin de 1 minut. Cel mai puțin mediatizați participanți la referendum au fost PVE și CUB – fiecare cu câte 15 secunde.

6 SMA - „Moldova-1”, „PRO TV Chișinău”, „TVC 21”, „TV8”, „Cinema 1” și „Media TV” au acordat timp participanților la referendum pentru expunerea activităților de campanie.

4 SMA - „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVR Moldova”, „N4” doar au nominalizat participanții la referendum în cadrul buletinelor informative.

5. Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual

În perioada de raport, 9 SMA supuse controlului au difuzat, cumulativ, 46 de subiecte cu caracter conflictual.

7 SMA – „Moldova 1”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1” și „N4”- au prezentat corect și echilibrat subiectele cu caracter conflictual, asigurând pluralismul relativ de surse și opinii.

Totodată, 2 SMA au difuzat știri conflictuale dezechilibrate - „PRO TV Chișinău” (2 subiecte) și „TVC 21” (4 subiecte).

În perioada de raport, „**PRO TV Chișinău**” a difuzat 2 subiecte cu caracter conflictual care nu au fost echilibrate cu prezentarea pozițiilor părților vizate în subiect.

1) Titlul: „*Experții despre campania pentru referendum*”. Subiect despre opiniile experților referitor la campania pentru referendum. Din spusele reporterului, potrivit experților, politicienii care nu vor participa și vor boicota referendumul încearcă prin diferite stereotipuri și minciuni despre UE să compromită referendumul. Același scop îl au și cei care participă cu opțiunea „NU”, spun analiștii. Urmează intervențiile directe ale experților. Expertul Idis Viitorul, Ion Tăbârță, care susține: „*Aici îi avem în mod special pe cei care au legătură cu grupul Șor. Partidul Renaștere, noi știm foarte bine că face parte din paleta partidelor lui Șor. Partidul Comuniștilor acum tot este conectat la acest grup Șor*”. Expertul WatchDog, Andrei Curăraru: „*Tot aici, cumva s-ar înscrie și doamna Vlah*”. Lipsește poziția PR, PCR și a Irinei Vlah.

2) Titlul: „*Influența externă, cel mai mare pericol*”. În cadrul programului audiovizual „În PROFUNZIME” s-a discutat despre influența externă, care ar fi cel mai mare pericol în desfășurarea campaniei electorale. Vicepreședintele CEC, Pavel Postică susține că cel mai mare pericol sunt resursele financiare care

vin din partea de est pentru forțele politice neînregistrate în cursa electorală. Tot aici, vicepreședintele CEC spune că este vorba de Bl. „Victorie”, ca urmare a sesizărilor primite din partea poliției și a președinților Consiliilor Electorale de Circumscripție. Reporterul menționează că jurnalistul Mihail Sercheli de la portalul de știri nokta.md a declarat că în regiunea UTA Găgăuzia propaganda rusească este distribuită activ de politicienii afiliați grupului Șor. La informația prezentată, precum că partidele politice neînregistrate în cursa electorală sunt influențate din exterior, era necesară și prezentarea poziției Bl. „Victorie”, despre care s-a vorbit în subiect.

Cu referire la „TVC 21”, în perioada de control acesta a difuzat 4 subiecte conflictuale dezechilibrate. Unele din ele au la bază declarațiile liderului PLDM, Vlad Filat.

24.09.2024 (19:59:32): „Vlad Filat: Odată cu sosirea PAS la conducere pluralismul politic din Republica Moldova sistematic se risipește. Regretăm că formațiunile politice nu au învățat lecția de la PLDM, care a fost exclus din cursa electorală. Astăzi scenariul se repetă, iar victima acestei practici este Igor Munteanu, președintele CUB, fost aliat al Maiei Sandu”(în reluare la data de 25.09.2025, ora 19:59).

Subiectul nu este echilibrat cu prezentarea punctelor de vedere a părților acuzate, PAS și/sau Maia Sandu. Mai mult, excluderea sau refuzul de a înregistra un concurent electoral ține de competența autorității responsabile, Comisia Electorală Centrală, care a emis și o decizie pe acest caz, explicând motivele care au stat la baza neadmiterii concurentului, în cursa electorală și anume neîntrunirea condițiilor din articolul 67, alineatul 5 din Codul Electoral.³ Serviciul media a omis aceste precizări, neasigurând publicului imparțialitate, echilibru și posibilitatea formării liberei opinii, lăsând să se înțeleagă că de înregistrarea lui I. Munteanu, în cursa electorală se face vinovat partidul PAS și Maia Sandu.

Un subiect similar a fost difuzat și la data de 23.09.2024 (19:59:07): „Vlad Filat: „Maia Sandu și guvernarea se află într-o lume paralelă și nu cunosc adevăratele probleme ale societății”.

La data de 24.09.2024 (19:59:19), SMA a prezentat știrea: „CEC a refuzat să-l înregistreze pe Igor Munteanu în cursa electorală pentru funcția de președinte al Republicii Moldova”, în cadrul căreia nu sunt prezentate detalii sau motivele care au determinat autoritatea să ia această decizie.

De asemenea, lipsit de informații complete este și subiectul din 27.09.2024 (19:54:44): „Renato Usatii a atacat în judecată refuzul Companiei „Teleradio Moldova” de a-i difuza spotul electoral”. Nu este menționat motivul care a stat la baza deciziei Companiei „Teleradio Moldova”, chiar dacă aceasta a fost prezentat publicului.⁴

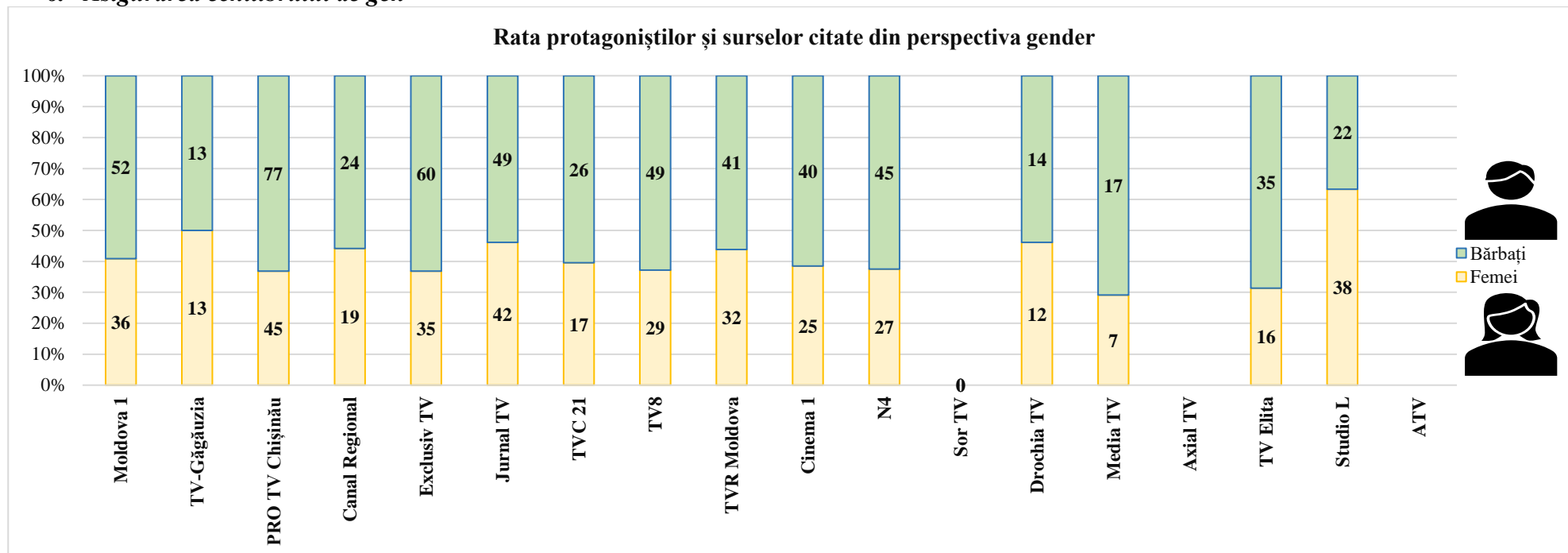
Totodată, este de menționat că, 8 SMA – „TV-Găgăuzia”, „Canal Regional”, „SOR-TV”, „Drochia TV”, „Media TV”, „TV Elita”, „Studio-L” și „ATV” - au difuzat doar subiecte neconflictuale.

---

³ https://a.cec.md/ro/cu-privire-la-cererea-de-inregistrare-a-domnului-igor-munteanu-2751_111390.html

⁴ <https://trm.md/ro/comunicate-trm/teleradio-moldova-nu-a-anulat-si-nu-a-interzis-difuzarea-unui-mesaj-electoral-al-concurentului-renato-usatii>

6. Asigurarea echilibrului de gen

Per ansamblu, subiectele electorale difuzate de cele 18 SMA au fost ușor dezechilibrate, majoritatea protagoniștilor/surselor citate fiind de sex masculin – 564 surse, celor de sex feminin revenindu-le – 393 de apariții.

Totuși, un echilibru relativ a fost atestat la 7 SMA, și anume, „Moldova 1”, „TV-Găgăuzia”, „Canal Regional”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TVR Moldova” și „Drochia TV”.

7. Relevanța temelor abordate

Subiectele abordate de SMA supuse controlului au fost relevante alegerilor și au vizat procesul electoral: depunerea actelor privind înregistrarea concurenților electorali, înregistrarea concurenților electorali, tipărirea buletinelor de vot, prezentarea părerilor pro și contra în privința desfășurării referendumului republican constituțional, lansarea în campanie a concurenților electorali și a participanților la referendumul republican constituțional, opiniile mai multor experți naționali și internaționali, vox-populi, deschiderea secțiilor de votare în străinătate, rezultatele sondajului de opinie etc.

8. *Atitudine autor*

Toate SMA supuse controlului au manifestat atitudine nepărtinitoare față de concurenții electorali/ participanți la referendumul constituțional republican, aceștia nefiind fie favorizați, fie defavorizați în subiectele de știri. Evenimentele de campanie electorală ale diferitor concurenți electorali au fost prezentate de SMA în mod similar și nu a fost atestată prezentarea prioritară a unor concurenți electorali înaintea altor concurenți, în buletinele de știri.

9. *Accesibilitate*

Toate SMA au asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de văz și auz în cadrul buletinelor informative difuzate, prin titrare sincron, dar și prin limbaj mimico-gestual, cu excepția „Studio-L”. Astfel, SMA a respectat rigorile cu privire la asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, prin titrarea sincron a subiectelor cu caracter electoral din 20.09.24 și 25.09.24, iar subiectul cu caracter electoral din 27.09.24 nu a fost titrat sincron.

10. *Conformitatea cerințelor legale. Generic*

La capitolul respectării declarației privind reflectarea alegerilor prezidențiale și referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, depuse de furnizori și aprobate de CA, este de menționat că 11 SMA au admis devieri de la declarație.

1 SMA, „Axial TV” a declarat că va reflecta campania electorală în cadrul buletinelor de știri, dar ca urmare a controlului s-a atestat lipsa buletinelor informative.

1 SMA, „Canal Regional” a declarat că nu va difuza buletine informative. În fapt, SMA a difuzat buletine informative, în cadrul cărora au fost prezentate subiecte cu caracter electoral. Totodată, rubrica „Electorală 2024” a lipsit.

3 SMA – „Cinema 1”, „N4” și „TV Elita” au difuzat buletinele informative la alte ore decât cele indicate în declarații. Programul informativ de știri și actualități difuzat de „Cinema 1” a fost cu începere la ora 18:00 (în declarație ora de difuzare fiind 17:00), iar la „N4” – buletinul a fost difuzat cu începere la 21:00 (în declarație ora de difuzare fiind 20:30). În cazul „TV Elita”, buletinul informativ cu începere la ora 21:00, a înregistrat devieri de +/- între 1-20 minute.

1 SMA – „TVC 21” nu a indicat principalul program de știri de la ora 19:55, de limbă rusă, în cadrul căruia mediatizează cele mai recente și relevante evenimente cu caracter electoral.

8 SMA au omis încadrarea subiectelor electorale relevante în rubrica „Electorală 2024”, printre care:

- „PRO TV Chișinău” – 2 subiecte;
- „Exclusiv TV” – 1 subiect;
- „Jurnal TV” – 1 subiect;
- „TVC 21” – 6 subiecte;
- „TVR Moldova” – 1 subiect;
- „TV Elita” – 12 subiecte;
- „Canal Regional” – 6 subiecte;
- „Studio-L” – 7 subiecte.

Totodată, este de menționat că rubrica „Electorală 2024” din edițiile programului de știri și actualități al „N4” din data de 20 și 23 septembrie, a fost evidențiată prin semnale acustice și vizuale doar la început, nu și la sfârșit.

1 SMA – „Canal Regional” a difuzat un sondaj de opinie, care a fost prezentat incorect, dat fiind faptul că sondajul nu conținea informația cu privire la: 1) cine a comandat; 2) metodologia utilizată și perioada în care a fost efectuat sondajul; 3) dimensiunea eșantionului și marja de eroare; 4) autorizarea sau lipsa autorizării sondajului de către CEC, așa cum prevede pct. 48 din Regulamentul CEC. De asemenea, este de menționat că, în subiectul prezentat nu s-a făcut distincția clară între sondajul de opinie în care se arată rezultatele respondenților și vox-populi, unde sunt intervievați cetățenii de rând, conform prevederilor pct. 49 din Regulamentul CEC.

II. Dezbateri electorale

Conform Declarațiilor privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 aprobate de CA, 10 SMA din 19, au declarat că vor organiza dezbateri electorale. Astfel, „Moldova 1”, „TV-Găgăuzia”, „Canal Regional”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „N4” și „R Live TV” și-au asumat angajamentul de a organiza dezbateri electorale atât pentru Alegerile Prezidențiale, cât și pentru Referendumul republican constituțional, iar „Pro TV Chișinău”, „TV8”, „TVR Moldova” vor organiza dezbateri electorale doar pentru Alegerile Prezidențiale.

În perioada de raport, la posturile supuse controlului nu au fost înregistrate dezbateri electorale.

III. Concluzii

În concluzie menționăm următoarele:

- În perioada 20-29 septembrie 2024, 16 SMA din 18 au difuzat subiecte cu caracter electoral. Totodată, „Sor TV” nu a difuzat astfel de subiecte în cadrul buletinelor, iar „Axial TV” – nu a difuzat buletine informative, deși s-a angajat să difuzeze. „PRO TV Chișinău” a alocat cel mai mare timp subiectelor cu caracter electoral – **12,8%** din durata totală a subiectelor cu caracter electoral difuzate în perioada de monitorizare.
- 9 SMA au asigurat într-o anumită măsură pluralismul și diversitatea opiniilor în știri, reflectând 6-7 categorii de protagoniști („Moldova 1”, „PRO TV Chișinău”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „Canal Regional”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”). Cele mai multe prezențe în subiectele cu caracter electoral le-au avut concurenții electorali, cu o pondere de 40,6% din numărul total de apariții, iar participanții la referendum au fost mai puțin reflectați, cu o pondere de 5,5%, adică de 8 ori mai puțin.
- 11 SMA au reflectat concurenții electorali prin prisma activităților de campanie electorală desfășurate și cu prezentarea directă și indirectă a acestora („Moldova 1”, „TV-Găgăuzia”, „PRO TV Chișinău”, „Canal Regional”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1” și „N4”).
- 4 SMA nu au reflectat niciun concurent electoral („SOR-TV”, „Axial TV”, „Studio-L”, „ATV”).
- Cel mai reflectat concurent electoral în perioada monitorizată a fost M. Sandu (12,8%), iar cel mai puțin reflectat concurent electoral a fost O. Țîcu (4%), de aproximativ 4 ori mai puțin decât cel mai reflectat concurent.
- 10 SMA au reflectat participanții la referendum, dintre care doar 6 SMA au acordat timp participanților la referendum pentru expunerea activităților de campanie („Moldova-1”, „PRO TV Chișinău”, „TVC 21”, „TV8”, „Cinema 1” și „Media TV”). 4 SMA doar au nominalizat participanții la referendum în cadrul buletinelor de știri („Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVR Moldova”, „N4”).

- Analiza comparativă a reflectării concurenților electorali și participanților la referendum ne indică faptul că SMA au acordat o atenție mai sporită concurenților electorali, cu o pondere a reflectării de 31,2% din timpul alocat subiectelor electorale, iar participanții la referendum au fost reflectați sporadic, insuficient și superficial, cu o pondere de 1,9%.
- 6 SMA au prezentat corect și echilibrat subiectele cu caracter conflictual, asigurând pluralismul relativ de surse și opinii („Moldova 1”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”). Totodată, 2 SMA - au difuzat știri conflictuale dezechilibrat („PRO TV Chișinău” (2 subiecte) și „TVC 21” (4 subiecte)).
- 7 SMA au asigurat un echilibru relativ de gen („Moldova 1”, „TV-Găgăuzia”, „Canal Regional”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TVR Moldova”, „Drochia TV”).
- Subiectele abordate de SMA supuse controlului au fost relevante alegerilor și au vizat procesul electoral. Subiecte irelevante nu au fost înregistrate.
- SMA supuse controlului au manifestat atitudine nepărtinitoare în programele de știri și actualități.
- 17 SMA au asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de văz și auz în cadrul buletinelor informative difuzate, cu excepția „Studio-L”.
- 11 SMA au admis devieri de la declarație („Axial TV”, „Canal Regional”, „Cinema 1”, „N4”, „TV Elita”, „PRO TV Chișinău”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TVR Moldova”, „Studio-L”).